

VYHODNOCENÍ KONCEPCE

**DLE ZÁKONA Č. 100/2001 Sb.,
O POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ,
VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ**

**„INTEGROVANÝ PLÁN ROZVOJE
ÚZEMÍ ZLÍN
PRO OBDOBÍ 2014 - 2020“**

OSTRAVA

srpen 2015

OBSAH	Strana
ÚVOD	7
1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM	10
2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBŇÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE.....	19
3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY	47
4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNĚ PRO KONCEPCI, ZEJMĚNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	49
5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMĚNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ	56
6 ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	73
7 PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	89
8 VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽDOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ	91
9 STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORY) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	93
10 POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE.....	98
11 STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PODPOROVANÝCH PROJEKTŮ .	99
12 VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.....	102
13 NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ	107
14 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.....	126
15 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI	131
SEZNAM ZPRACOVATELŮ VYHODNOCENÍ KONCEPCE	143
SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ	144

PŘÍLOHY:

- Příloha č. 1: Posouzení vlivů koncepce na EVL a PO (naturové hodnocení)
- Příloha č. 2: Tabulkové vyhodnocení opatření
- Příloha č. 3: Přehled doporučení pro vybraná opatření prioritních oblastí
- Příloha č. 4: Hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví

Zkratky a vysvětlivky:

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
B(a)P	benzo(a)pyren
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CLLD	komunitně vedený místní rozvoj
CO	oxid uhelnatý
CZT	centrální zdroj tepla
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DIBAVOD	digitální báze vodohospodářských dat
EEG	vyšetření mozku
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIA	posuzování vlivů záměru na životní prostředí
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EVL	evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
HIA	hodnocení vlivů na veřejné zdraví
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
IARC	mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny
IPRM	integrováný plán rozvoje města
IPRÚ	integrováný plán rozvoje území
IROP	integrováný regionální operační program
ISSaR	informační systém statistiky a reportingu
KÚ	Krajský úřad
Ldvn	hlukové ukazatele pro den-večer-noc
Ln	hlukové ukazatele pro noc
MHD	městská hromadná doprava
MZCHÚ	maloplošná zvláště chráněná území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	soustava chráněných území Natura 2000, tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NO _x	oxidy dusíku
NO ₂	oxid dusičitý
NP	národní park
NPR	národní přírodní rezervace

OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OPŽP	Operační program životního prostředí
ORP	obce s rozšířenou působností
OSN	Organizace Spojených Národů
PM ₁₀ /PM _{2,5}	suspendované částice frakce PM ₁₀ ,PM _{2,5} (prašný aerosol)
PO	ptačí oblast (Natura 2000)
POH	plán odpadového hospodářství
POH SMZ	Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
PRVKZK	plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje
PÚR	politika územního rozvoje
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
RURÚ	Aktualizace Rozboru udržitelného rozvoje území
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SEA	posuzování vlivů koncepce na životní prostředí
SEK	státní energetická koncepce
SEKM	systém evidence kontaminovaných míst
SO	správní obvod
SO ₂	oxid siřičitý
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SRR	strategie regionálního rozvoje
SRUR	strategický rámec udržitelného rozvoje
SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb spojené s projektem
TZL	tuhé znečišťující látky
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability
ÚZIS	ústav zdravotnických informací a statistiky
VOC	těkavé organické látky
VÚC	velký územní celek
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZK	Zlínský kraj
ZOPK	zákon o ochraně přírody a krajiny
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	zásady územního rozvoje
ŽP	životní prostředí

Název koncepce: Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020

Předkladatel: Statutární město Zlín
náměstí Míru 12,
761 40 Zlín

Oprávněný zástupce předkladatele:

MUDr. Miroslav Adámek
primátor statutárního města Zlína

Statutární město Zlín
náměstí Míru 12
761 40 Zlín

Tel.: 577630108
E-mail: MiroslavAdamek@zlin.eu

Kontaktní osoba: Ing. Martin Habuda

Magistrát města Zlína
nám. Míru 12
761 40 Zlín

Tel.: 577 630 166
E-mail: MartinHabuda@zlin.eu

Oprávněný zástupce zpracovatele Vyhodnocení:

RNDr. Radim Misaček
jednatel

RADDIT consulting s.r.o.
Adresa: Fojtská 574, 739 24 Krmelín
telefon: 739 460 212
e-mail: r.mis@raddit.cz

Držitel autorizace dle zákona č. 100/2001 Sb. a odpovědný řešitel:

Mgr. Zdeněk Frélich

Držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 39949/ENV/14 ze dne 30. 6. 2014.

Adresa: Otická 761/37, 746 01 Opava
telefon: 725 919 264
e-mail: zdenek.frelich@ekotoxa.cz

Držitel autorizace dle zákona č. 114/1992 Sb.:

Mgr. Zdeněk Frélich

Autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny: rozhodnutí č. 101346/ENV/09 bylo vydáno MŽP dne 11. 12. 2009 a jeho platnost prodloužena do 12. 12. 2019 Rozhodnutím o prodloužení autorizace k provádění posouzení č.j.: 73460/ENV/14, vydaným MŽP dne 21. 10. 2014.

Adresa: Otická 761/37, 746 01 Opava
telefon: 725 919 264
e-mail: zdenek.frelich@ekotoxa.cz

Řešitelský tým (v abecedním pořadí dle příjmení):

Martina Blahová
Mgr. Zdeněk Frélich,
Mgr. František Gregor
RNDr. Radim Misiáček
Mgr. Lenka Polachová
Mgr. Klára Rausová
Mgr. Pavla Škarková

Úvod

Východiska

Předložené vyhodnocení návrhu koncepce „Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020 (dále také vyhodnocení koncepce) je zpracováno na základě § 10e - §10f zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Vyhodnocení koncepce vychází z obsahu přílohy číslo 9 citovaného zákona. Procedura posuzování vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v souladu s § 22, písm. b) zákona, v působnosti Zlínského kraje (dotčené území nezasahuje na území CHKO). Vyhodnocení se vztahuje k verzi IPRÚ ze srpna 2015.

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry a jaká opatření je nutno přijmout. Na základě požadavku předkladatele byla k návrhu koncepce vydána stanoviska orgánů ochrany přírody – Ministerstva životního prostředí, KÚ Zlínského kraje. Z uvedených stanovisek plyne, že nelze vyloučit významný vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000 Vliv koncepce na evropsky významné lokality (EVL) a ptačí oblasti (PO) byl proto vyhodnocen osobou, autorizovanou ke zpracování posouzení dle § 45i citovaného zákona, a dokument je součástí Vyhodnocení jako příloha číslo 1.

Vlivy koncepce na veřejné zdraví byly vyhodnoceny držitelkou osvědčení o odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví. Posouzení vlivů na veřejné zdraví je součástí Vyhodnocení jako příloha číslo 4.

Základním materiálem pro zpracování Vyhodnocení koncepce byl především návrh dokumentu „Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020“ (dále v tomto textu také IPRÚ Zlín, či koncepce) a další koncepční podklady a informace, předané zpracovatelům Vyhodnocení předkladatelem koncepce, dále konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování Vyhodnocení dalších koncepčních dokumentů. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v závěru Vyhodnocení v kapitole „Seznam použitých podkladů“. Ke zpracování kapitoly 2. Vyhodnocení „Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce“ byly v souladu s § 10b, odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů, využity existující podklady.

Vyhodnocení koncepce zpracoval tým pod vedením Mgr. Zdeňka Frélicha, který je autorizovanou osobou, oprávněnou zpracovávat dokumentace a posudky podle zákona a držitelem autorizace ve smyslu § 19, odstavec 1, zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Složení týmu zpracovatele Vyhodnocení je uvedeno výše.

Soulad uvedené koncepce s povinnostmi, vyplývajícími ze zákonných ustanovení, byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli Vyhodnocení koncepce v době jeho zpracování známy.

Předmět posouzení a vymezení území

Předmětem posouzení je „Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020“ zahrnující území vybrané na základě analýzy, která zahrnovala identifikaci přesahu problémových a rozvojových oblastí za administrativní hranici města Zlína, zohlednění funkčních aglomeračních vazeb, strategických dokumentů a probíhající spolupráci municipalit v území.

Na základě výše uvedené identifikace je součástí řešené oblasti území těchto měst a obcí (viz také mapa níže):

- město Zlín
- město Otrokovice
- Březnice
- město Fryšták
- Hvozdná
- Lípa
- Lukov
- Ostrata
- Tečovice
- Veselá
- Želechovice nad Dřevnicí

Proces posuzování, včetně zajištění přístupu k informacím a účasti veřejnosti

Procedura posouzení koncepce probíhá v působnosti Krajského úřadu Zlínského kraje. Zapojení veřejnosti probíhá v souladu s obligatorními kroky, stanovenými zákonem č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o posuzování vlivů na životní prostředí.

Dokument „Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020“ byl zpracováván dle principů strategického plánování rozvojových dokumentů se zapojením klíčových aktérů rozvoje území do jeho přípravy.

Obligatorní kroky procedury do doby předložení Vyhodnocení

1. Oznámení koncepce ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo příslušnému úřadu předloženo předkladatelem koncepce 7. 11. 2014 Oznámení bylo v souladu s

požadavkem odstavce 2, § 10c) citovaného zákona¹ příslušným úřadem zasláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům.

2. Dne 18. 11. 2014 byla zveřejněna informace o Oznámení koncepce na úřední desce Zlínského kraje a tímto dnem bylo zahájeno zjišťovací řízení dle § 10d) citovaného zákona.
3. Na základě vyjádření, doručených k Oznámení, byl příslušným úřadem vydán 18. 12. 2014 Závěr zjišťovacího řízení (příloha č. 3 Vyhodnocení), který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl tento dokument zveřejněn.

Plánované obligatorní kroky procedury po předložení Vyhodnocení

1. Zveřejnění návrhu koncepce, včetně jejího Vyhodnocení, a jeho zaslání příslušným úřadem dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům dle § 10f), odstavec 2 citovaného zákona.
2. Shromáždění vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených samosprávných celků a veřejnosti po celou dobu zveřejnění návrhu koncepce.
3. Veřejné projednání návrhu koncepce dle § 10f), odstavec 4 citovaného zákona.
4. Vydání stanoviska k posouzení vlivů návrhu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví Krajským úřadem Zlínského kraje na základě návrhu koncepce, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání dle § 10g), odstavec 1 citovaného zákona.

¹ Není-li uvedeno jinak, je dále v tomto textu zákonem vždy míněn zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

1.1. Obsah koncepce

Jedná se o komplexní strategii (napříč jednotlivými odvětvími), která má za cíl definovat priority širšího, vymezeného území okolo města Zlína s ohledem na předpokládané příležitosti v horizontu do roku 2020.

Podrobnější členění koncepce

Integrovaný plán rozvoje území Zlín 2014 – 2020.

Analytická část – obsahující tyto dílčí části:

- Vymezení řešeného území IPRÚ
- Popis území a zdůvodnění jeho výběru
- Socioekonomická analýza včetně analýzy problémů a potřeb

Strategická část – obsahující tyto dílčí části:

- Rozvojová vize a strategický cíl
- Prioritní oblasti a soustava cílů
- Popis opatření
- Koincidenční matice
- Vazby na horizontální témata
- Vazby na strategické dokumenty

Implementační část – obsahující tyto dílčí části:

- Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury a komunikace nositele IN
- Popis realizace partnerské spolupráce
- Monitorování a hodnocení plnění strategie

Přílohy – obsahující tyto dílčí části:

- Harmonogram přípravy klíčových projektů
- Finanční plán
- SEA hodnocení
- Mapa území
- Analýza rizik
- Seznam obcí aglomerace

Zpracování návrhu IPRÚ Zlín 2014-2020 bylo rozděleno do několika fází.

V úvodní části byly zpracovány analytické podklady. Jelikož se jedná o atypické území, nejprve došlo k jeho vymezení. Vymezení území vychází z analýz uspořádání a intenzity prostorových (funkčních) vztahů. Nejvyšší význam je přikládán intenzitě a prostorové organizaci pracovních proudů, která poměrně dobře vystihuje územní rozsahy i pro jiné typy funkčních vztahů, jako je např. spádovost za maloobchodem, občanskými službami či kulturou.

Analytická část

Socioekonomický profil řešeného území byl vypracován s aktuálními daty. Pro přehlednost a vhodnou interpretaci byl analytický text doplněn grafy, tabulkami, mapami a obrázky. Klíčové závěry každé kapitoly byly sumarizovány v krátkém strukturovaném přehledu (v odrážkách) na konci příslušné kapitoly.

Analýza je členěna do pěti tematických oblastí - Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost, Ekonomický rozvoj a trh práce, Doprava a technická infrastruktura, Životní a fyzické prostředí města, Řízení a správa území.

Výstupem je přehled a popis hlavních faktorů, které mají a budou mít vliv na rozvoj oblasti, a které současně přicházejí zjevně bez přímé možnosti města Zlín je ovlivňovat. Do jisté míry tedy půjde o faktory, které jsou v logice SWOT analýzy (viz níže) příležitostmi či hrozbami. Takovými faktory jsou např. kohezní politika EU, regionální politika ČR, hospodářská recese/konjunktura, politika ČR ve vybraných odvětvích apod. Ke každému identifikovanému faktoru je uvedeno hodnocení jeho současného stavu, předpokládaného vývoje (vycházejících z dostupných informací) a předpokládaných dopadů na řešené území.

Shrnující a formalizovanou částí analýzy každé tematické oblasti je SWOT analýza. Úvodním krokem tohoto výstupu je definice problémových okruhů. Na základě informací z předchozích analytických výstupů byly definovány problémové okruhy, které představují relativně ucelená témata. Tyto problémové okruhy byly podrobeny SWOT analýze. SWOT analýza je metodou tradičně používanou při strategickém plánování, která umožňuje klasifikovat hlavní rozvojové faktory:

- silné stránky (S = strengths),
- slabé stránky (W = weaknesses),
- příležitosti (O = opportunities),
- hrozby (T = threats).

Analýzy jednotlivých tematických oblastí byly poté v podobě klíčových informací shrnuty do kapitoly „*Hlavní problémy v území – souhrn vyplývající z provedené analýzy*“, kde jsou hlavní problémy a nedostatky každé tematické oblasti shrnuty jak textově, tak i tabulkově. Hodnocen je i význam a územní rozsah, vazby a vlivy.

Na základě analýzy v jednotlivých tematických oblastech byly stanoveny trendy pro určité oblasti a popsány stručně v kapitole „Analýza potřeb“. Na základě souhrnu problémů jsou v této části vytvořeny pro lepší přehlednost stromy problémů. Strom problémů je analýza, která pracuje s ústředním problémem, k němuž váže příčiny a důsledky. Cílem analýzy je identifikovat a jasně pojmenovat problémy existující v území, pro které je IPRÚ zpracováván a jejich hierarchizace ve smyslu příčina – důsledek

Analýza stakeholderů byla pořízena jako pracovní materiál pro definování významu potenciálních aktérů IPRÚ Zlín. Vedle nositele IPRÚ, tedy Statutárního města Zlína, jsou identifikováni také potenciální významní nositelé projektů a subjekty, které mají ve sledované problematice v zájmovém území nebo jeho části vliv. Analýza stakeholderů byla zpracována ve formě přehledných maticových tabulek.

Návrhová část

Návrhová část představuje klíčový výstup IPRÚ Zlín z hlediska charakteru a zaměření budoucích oblastí opatření. Typické pro ni je její hierarchické uspořádání s tím, že v průběhu zpracování se postupovalo od nejvyšší (nejobecnější) úrovně rozvojové vize k nejkonkrétnější úrovni opatření.

Toto členění odpovídá logice používané například v operačních programech, nebo některých strategiích na národní úrovni. Výstupy návrhové části proto zahrnují:

- rozvojovou vizi,
- strategický cíl,
- stanovení prioritních oblastí a specifických cílů.
- opatření

Rozvojová vize: Území města Zlína, Otrokovice a měst a obcí v jejich zázemí (území IPRÚ) je prosperujícím, vzdělaným, dynamicky a udržitelně se rozvíjícím centrem Zlínského kraje, navazujícím na historický odkaz Tomáše Bati. V území je zajištěna dobře fungující technická infrastruktura, dopravní obslužnost a kvalitní životní prostředí a území tak je atraktivním a příjemným místem s vysokou kvalitou života všech generací svých obyvatel.

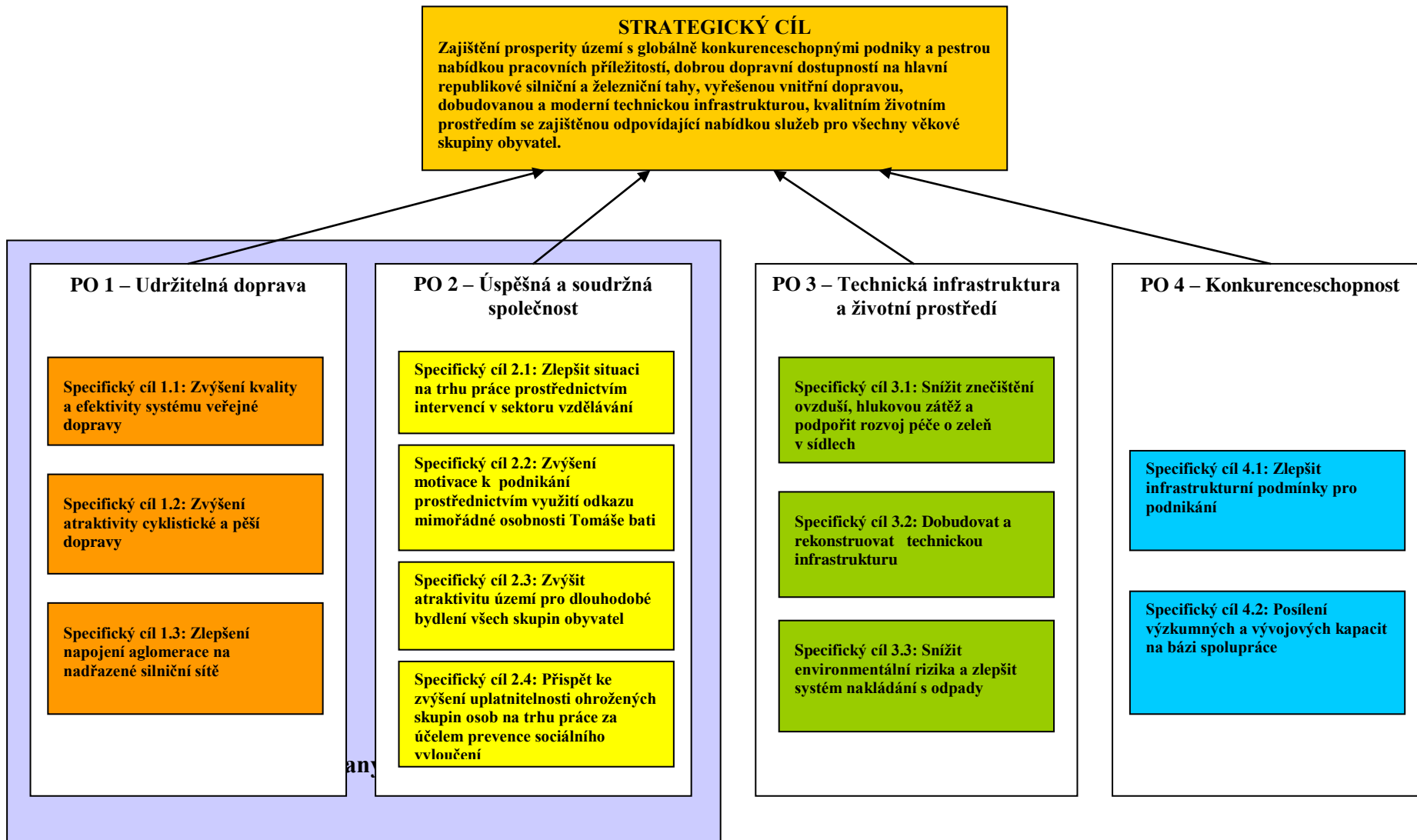
Strategický cíl: Zajištění prosperity území s globálně konkurenceschopnými podniky a pestrou nabídkou pracovních příležitostí, dobrou dopravní dostupností na hlavní republikové silniční a železniční tahy, vyřešenou vnitřní dopravou, dobudovanou a moderní technickou infrastrukturou, kvalitním životním prostředím se zajištěnou odpovídající nabídkou služeb pro všechny věkové skupiny obyvatel.

Na základě provedených analýz a v souladu s rozvojovou vizí území jsou stanoveny tyto dílčí prioritní oblasti zaměření koncepce:

- Prioritní oblast 1: Udržitelná doprava
- Prioritní oblast 2: Úspěšná a soudržná společnost
- Prioritní oblast 3: Technická infrastruktura a životní prostředí
- Prioritní oblast 4: Konkurenceschopnost

Na obrázku níže jsou uvedeny specifické cíle Integrovaného plánu rozvoje území Zlín na období 2014-2020.

Obrázek 1.1 Strom cílů Integrovaného plánu rozvoje území Zlín na období 2014-2020 (IPRÚ Zlín).

Specifické cíle a opatření pro naplnění strategických cílů

V IPRÚ Zlín jsou jednotlivé specifické cíle a jednotlivá opatření popsána včetně uvedení souvisejících informací a vazeb.

Prioritní oblast 1 Udržitelná doprava

Prioritní oblast „Udržitelná doprava“ je zaměřena na tvorbu systému chytré mobility. Moderní města současnosti podporují přístupy k dopravním systémům, které zohledňují sociální a environmentální dopady dopravy. Kombinace řady opatření v oblasti veřejné a bezmotorové dopravy sleduje primární cíl snížit intenzitu individuální automobilové dopravy ve prospěch environmentálně šetrnějších druhů dopravy.

Specifický cíl 1.1: Zvýšení kvality a efektivity systému veřejné dopravy

- 1.1.1 Modernizace a výstavba dopravní infrastruktury za účelem zvýšení kvality a dostupnosti veřejné dopravy
 - 1.1.1 – 1 Výstavba a modernizace zastávek veřejné dopravy s důrazem na multimodální vazby
 - 1.1.1 – 2 Rozšiřování trolejbusových tratí
- 1.1.2 Modernizace vozového parku městské hromadné dopravy
- 1.1.3 Zavedení elektronického odbavovacího systému v městské hromadné dopravě

Specifický cíl 1.2: Zvýšení atraktivity cyklistické a pěší dopravy

- 1.2.1 Realizace dopravně-bezpečnostních opatření v sídlech
- 1.2.2 Propojení sídel a dobudování ucelené cyklistické infrastruktury

Specifický cíl 1.3: Zlepšení napojení aglomerace na nadřazené silniční síť

- 1.3.1 Modernizace a výstavba napojení aglomerace na silniční síť TEN-T
- 1.3.2 Zefektivnění silničního provozu prostřednictvím aplikace inteligentních dopravních systémů

Prioritní oblast 2 Úspěšná a soudržná společnost

Centrem pozornosti prioritní oblasti „Úspěšná a soudržná společnost“ jsou lidé. Vzdělaná, motivovaná a sociálně-soudržná společnost je zásadním předpokladem sociální stability a prosperity regionu.

Specifický cíl 2.1: Zlepšit situaci na trhu práce prostřednictvím intervencí v sektoru vzdělávání

- 2.1.1 Podpora technického a přírodovědného vzdělávání
- 2.1.2 Optimalizace sítě zařízení pro předškolní výchovu

Specifický cíl 2.2: Zvýšení motivace k podnikání prostřednictvím využití odkazu mimořádné osobnosti Tomáše Bati

- 2.2.1 Obnova kulturních památek baťovského období

Specifický cíl 2.3: Zvýšit atraktivitu území pro dlouhodobé bydlení všech skupin obyvatel

- 2.3.1: Navýšení kapacity sociálního bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel
- 2.3.2. Navýšení a doplnění kapacit sítě sociálních služeb v území
 - 2.3.2-1 Zajištění hmotného zázemí pro poskytování sociálních služeb
 - 2.3.2-2 Zajištění personálního a provozního zázemí pro poskytování sociálních služeb

Specifický cíl 2.4: Přispět ke zvýšení uplatitelnosti ohrožených skupin osob na trhu práce za účelem prevence sociálního vyloučení

- 2.4.1: Zajištění prostor a vybavená pro sociální podnikání

Prioritní oblast 3 Technická infrastruktura a životní prostředí

Prioritní oblast „Technická infrastruktura a životní prostředí“ se zaměřuje na problematiku snížení znečištění životního prostředí, především v oblasti ovzduší a hluku, snížení environmentálních rizik a dále dobudování chybějící technické infrastruktury s dopady na snížení vlivů na ŽP a zvýšení kvality života.

Specifický cíl 3.1: Snížit znečištění ovzduší, hlukovou zátěž a podpořit rozvoj péče o zeleň v sídlech

- 3.1.1 Regenerace a rozšíření zeleně v sídlech
- 3.1.2 Snižování emisí ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

Specifický cíl 3.2: Dobudovat a rekonstruovat technickou infrastrukturu

- 3.2.1 Modernizace a rozvoj systému CZT
- 3.2.2 Rekonstrukce a rozšíření vodovodních sítí
- 3.2.3 Rekonstrukce a rozšíření systému odvádění a čištění odpadních vod

Specifický cíl 3.3: Snížit environmentální rizika a zlepšit systém nakládání s odpady

- 3.3.1 Výstavba a rozšíření sběrných dvorů odpadů a kompostáren
- 3.3.2 Výstavba a rozšíření zařízení na komplexní využití komunálních odpadů včetně energetického využití
- 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření

Prioritní oblast 4 Konkurenceschopnost

Prioritní oblast „Konkurenceschopnost“ se zaměřuje na problematiku podpory podnikání, vzájemné spolupráce mezi podniky, veřejnou správou a vzdělávacími institucemi, efektivním využitím stávajících průmyslových areálů, vzděláváním a dalšími souvisejícími tématy nezbytnými pro zachování a rozvoj prosperity a konkurenceschopnosti území.

Specifický cíl 4.1: Zlepšit infrastrukturní podmínky pro podnikání

- 4.1.1 Rozvoj infrastruktury pro podnikání
- 4.1.2 Rozvoj inkubačních a akceleračních služeb

Specifický cíl 4.2: Posílení výzkumných a vývojových kapacit na bázi spolupráce

- 4.2.1 Vznik a rozvoj výzkumných a vývojových center
- 4.2.2 Podpora spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích

1.2. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

1.2.1. Vazby na další strategické dokumenty dle zpracovatelů koncepce

Vzhledem ke svému zaměření má Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 vztah k dokumentům na evropské, národní, regionální, i místní úrovni. Vychází tedy nejen z národních strategických dokumentů, ale zohledňuje i strategické dokumenty, zpracované v kraji na regionální (případně i subregionální, resp. municipální) úrovni.

Opatření a aktivity, navrhované v rámci této koncepce, by měly být v souladu cíli vybraných strategických a programových dokumentů, především těch, které byly připraveny pro programové období 2014+. Vzhledem k tomu, že soulad s kohezní politikou EU byl jedním z jejich hlavních cílů, reaguje koncepce na všechny informace, které byly dostupné v době její přípravy.

Při zpracování uvedené koncepce byly respektovány relevantní dokumenty na úrovni EU tohoto programového období, z nichž mezi nejdůležitější patří:

- EVROPA 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (tzv. Strategie Evropa 2020);
- Další dokumenty k uvedené stěžejní iniciativě Strategie Evropa 2020;
- Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a dalších.

Základním rozvojovým dokumentem na národní úrovni je Strategie regionálního rozvoje České republiky na léta 2014-2020 (dále jen SRR ČR). Soulad se SRR byl pro IPRÚ Zlín zásadní.

Příprava koncepce musela reagovat také na související relevantní dokumenty pro období 2014-2020 - operační programy (z hlediska možného financování zejména na IROP), další integrované nástroje v území (CLLD) a připravovaný Regionální akční plán (RAP) Zlínského kraje.

1.2.2 Doplnění souvisejících relevantních strategických dokumentů

Kromě výše uvedené oblasti kohezní politiky, byly při zpracování IPRÚ Zlín i Vyhodnocení vzaty v úvahu i další národní a regionální dokumenty.

Protože přehled cílů všech relevantních koncepcí je podrobně uveden v kapitole č. 5 tohoto Vyhodnocení a jejich obsah byl použit při tvorbě referenčních cílů životního prostředí (hlavní metoda Vyhodnocení koncepce), nejsou v této podkapitole 1.2.2. duplicitně jejich názvy a obsah uváděny.

V souvislosti s hodnocením vztahu hodnocené IPRÚ Zlín a relevantních strategických dokumentů lze konstatovat, že bude docházet především ke kumulaci pozitivních, ale částečně i potenciálních negativních vlivů opatření IPRÚ Zlín s vlivy ostatních strategických dokumentů. V praxi se to může projevit především při implementaci aktivit, které naplňují specifické strategické cíle koncepce.

V konkrétní rovině, to tedy znamená, že při přípravě a realizaci každého jednotlivého projektu musí proti případné potenciální negativní kumulaci vlivu na úrovni implementace projektu působit následující postupy:

1. Důsledná, nikoliv formální aplikace environmentálních kritérií pro výběr projektů, ať už standardních pro konkrétní použité finanční zdroje, nebo environmentálních kritérií uvedených v tomto Vyhodnocení (viz kapitola číslo 11).
2. Důsledné využití procedur posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA) v těch případech, kdy je aplikace EIA relevantní
3. Důsledné využití procedury posuzování vlivu záměru na EVL a ptačí oblasti podle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o ochraně přírody a krajiny, v těch případech, kdy je jeho aplikace relevantní.
4. Důsledné uplatňování stavebního zákona (včetně nástrojů územního plánování), tam, kde projekty nebudou podléhat zákonu č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

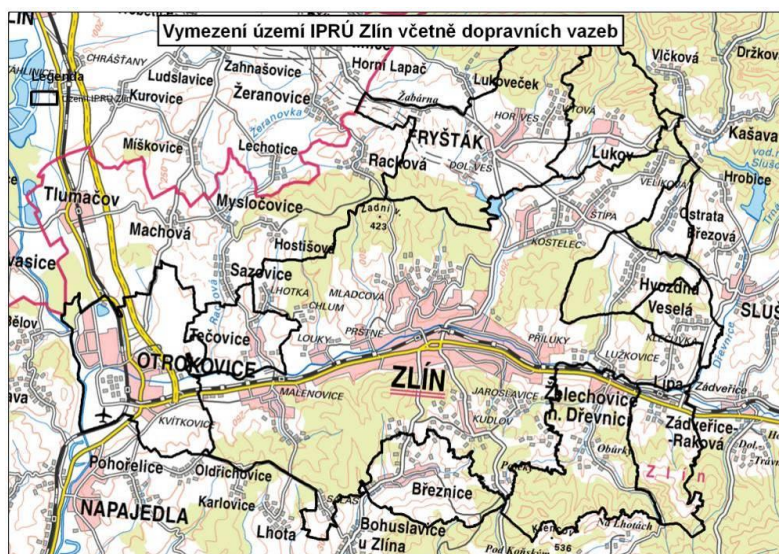
Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Řešené území leží ve Zlínském kraji. Významným centrem je krajské město Zlín. Vymezení území IPRÚ bylo provedeno na základě analýzy, která zahrnovala identifikaci přesahu problémových a rozvojových oblastí za administrativní hranici města Zlína, zohlednění funkčních aglomeračních vazeb, strategických dokumentů a probíhající spolupráci municipalit v území.

Vybrané území IPRÚ tvoří jedenáct obcí, tj. města Zlín, Otrokovice a Fryšták a s nimi sousedící obce Breznice, Hvozdná, Lípa, Lukov, Ostrata, Tečovice, Veselá, Želechovice nad Dřevnicí.

Většinu území Zlínského kraje tvoří malebná a značně členitá krajina karpatských pahorkatin a vrchovin, oblast podél řeky Moravy je nížinná a zemědělsky využívaná. Přírodní hodnotu území dokládá fakt, že velkou část kraje (cca 30 %) zaujímají chráněné krajinné oblasti (CHKO). CHKO Bílé Karpaty je současně i biosférickou rezervací UNESCO. Do karpatských pohoří zasahuje od jihu výběžek Panonské nížin - Dolnomoravský úval, který je klimaticky nejteplejším územím ČR. Většinu území kraje odvodňuje Morava se svými přítoky (Bečva, Olšava) do Černého moře, malé území na severovýchodě spadá do povodí Odry. Většina kraje má mírně teplé až teplé klima, pouze severovýchodní část (Beskydy) je chladnější. Pro velkou svažitost reliéfu je však většina území kraje nevhodná pro zemědělství. Přírodní vlastnosti jednotlivých složek životního prostředí, ať už z hlediska nerostného bohatství, úrodnosti a využitelnosti půd pro zemědělství a lesnictví, zdrojů pitné vody, dopravní prostupnosti . ad. mají vliv na lidské aktivity a potenciál jejich využití.

Obrázek 1 Vymezení řešeného území (Zdroj: Koncepce IPRÚ Zlín 2014 -2020)

Při popisu stavu životního prostředí dotčené oblasti je potřeba vzít v úvahu, že v souvislosti s principy vykazování vybraných údajů lze ve zdrojových materiálech nalézt především hodnoty, vztahující se k celému Zlínskému kraji, Statutárnímu městu Zlín, nebo okresu Zlín. Hodnoty přímo pro zájmové území jsou čerpány ze samotného IPRÚ a jiných dokumentů v území. V případě, že pro dané území nejsou relevantní informace k dispozici/nebyly publikovány, byly v případě nutnosti dopočteny/interpolovány, případně odhadnuty.

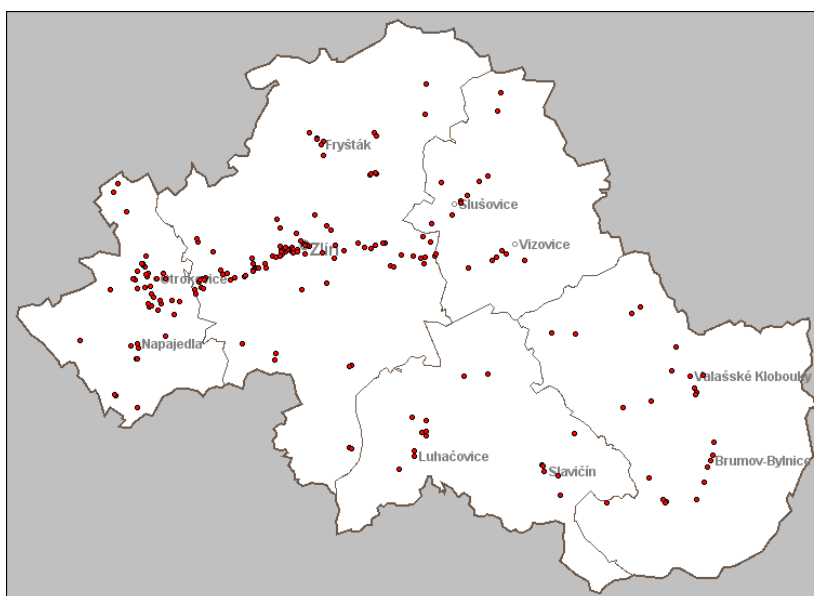
2.1. Ovzduší

2.1.1. Emisní situace

Stav ovzduší v jednotlivých částech zájmového území je různorodý a závisí na rozmístění zdrojů, produkci emisí a dále klimatických a kolísajících meteorologických podmínkách. Přestože počet a zejména celková produkce emisí stacionárních zdrojů znečištění ovzduší na Zlínsku je nižší než v jiných krajích, mohou mít škodliviny dopad na relativně velké množství obyvatel, především v krajském městě a jeho okolí.

Kvalita ovzduší proto stále patří mezi významné charakteristiky životního prostředí oblasti.

Obr. 2 Zdroje znečišťování ovzduší za rok 2012 (Zdroj ČHMÚ)

Z mapy rozložení zdrojů znečišťování ovzduší je vidět, že se jich většina nachází v ose údolí řeky Dřevnice a okolí Otrokovic. Největšími znečišťovateli ovzduší v rámci řešeného území byly tyto společnosti: Atel Energetika Zlín s.r.o. (dnes Alpiq Generation (CZ) s.r.o. - teplárna Zlín - TZL, SO₂, NO_x, oxid uhelnatý) a Teplárna Otrokovice a.s. (SO₂, TZL, NO_x). Kromě výše uvedených se nemalou měrou na emisích ostatních látek podílí i technologické zdroje znečišťování ovzduší, mezi které lze zařadit významné výrobní závody základních chemických látek a přípravků situované v Otrokovicích a dále pak výroby pneumatik Barum Continental spol. s r.o. v Otrokovicích a Zlíně.

Tab. 2: Produkce emisí ve Zlínském a sousedících krajích (všechny sledované zdroje, 2012)
 (Zdroj: ČHMÚ)

Kraj	TZL *		SO ₂		NO _x		CO		VOC *		NH ₃ *	
	[t/rok]	%	[t/rok]	%	[t/rok]	%	[t/rok]	%	[t/rok]	%	[t/rok]	%
Jihomoravský kraj	4 765,70	7,9	2 086,70	1,4	14 719,10	7	32 126,60	5,9	13 201,60	9,3	5 779,00	9
Zlínský kraj	2 260,60	3,8	4 941,20	3,2	7 000,50	3,3	21 691,90	4	7 498,80	5,3	2 865,60	4,5
Moravskoslezský kraj	5 941,60	10	20 297,20	13,2	25 643,20	12,1	147 662,30	27	15 149,90	10,6	3 480,20	5,4
celkem	12 967,90	21,70	27 325,10	17,80	47 362,80	22,40	201 480,80	36,90	35 850,30	25,20	12 124,80	18,90

Významným zdrojem emisí znečišťujících látek do ovzduší jsou také lokální topeniště s nedokonalým spalováním méně hodnotných paliv. Lokální topeniště se podílejí na znečištění ovzduší významně především v zimních měsících při inverzním počasí a jsou významným producentem tuhých znečišťujících látek a široké škály organických látek. K nárůstu znečištění dochází i v oblastech s možnostmi alternativního vytápění ušlechtlejšími palivy (plyn). Příčinou je mimo jiné i částečný návrat k vytápění tuhými palivy, způsobený především zvyšováním nákladů na vytápění při současné dostupnosti levnějších druhů pevných paliv, v některých případech doprovázený i spalováním odpadů se všemi z toho vyplývajícími negativními důsledky.

Stále větším problémem se stává, kromě narůstajícího podílu malých zdrojů znečištění ovzduší na celkových emisích, také doprava, a to především v důsledku narůstající intenzity vnitrostátní i mezinárodní kamionové přepravy.

C.3.1.2. Imisní situace

V případě krátkodobých (hodinových či denních) koncentrací znečišťujících látek v ovzduší je pro některé látky stanoven vedle imisního limitu také tolerovaný počet překročení limitní hodnoty v průběhu kalendářního roku. Nařízením vlády ČR se připouští překročení imisního limitu pro hodinový průměr koncentrace NO₂ po 18 hodin za rok a limitu pro maximální denní koncentrace suspendovaných částic frakce PM₁₀ pak 35x za rok.

Tabulka 3 Imisní limity pro ochranu zdraví platné pro znečišťující látky

Látka	Doba průměrování	Imisní limit	Maximální tolerovaný počet překročení za rok
PM ₁₀	kalendářní rok	40 µg.m ⁻³	–
	1 den (24 hodin)	50 µg.m ⁻³	35
PM _{2,5}	kalendářní rok	25 µg.m ⁻³	–
NO ₂	kalendářní rok	40 µg.m ⁻³	–
	1 hod	200 µg.m ⁻³	18
Benzen	kalendářní rok	5 µg.m ⁻³	–
benzo(a)pyren	1 rok	1 ng.m ⁻³	–

Imisní situace v řešeném území je v některých případech popsána z důvodu dostupnosti dat prostřednictvím území Zlínského kraje, a to na základě výsledků imisního monitoringu kvality ovzduší pro vybrané znečišťující látky. Hodnocení kvality ovzduší je provedeno na základě imisních limitů sledovaných látek.

Roční limit koncentrací PM₁₀ v ovzduší činí v ČR 40 µg.m³. V následující tabulce je pro srovnání uvedeno, jaké průměrné koncentrace suspendovaných částic a oxidu dusičitého byly v ovzduší zájmové oblasti v období 2008 – 2012 (nelze přímo porovnávat s limitem)

Tab. 4 Průměrné koncentrace vybraných škodlivin v ovzduší obcích IPRÚ Zlín (*Zdroj IPRÚ Zlín*)

Obec	PM ₁₀ [µg.m ³]	PM _{2,5} [µg.m ³]	NO ₂ [µg.m ³]
Otrokovice	28,75	21,40	1,23
Tečovice	28,49	21,08	1,18
Zlín	27,06	20,18	1,10
Fryšták	25,77	18,76	0,86
Hvozdná	25,04	18,30	0,83
Veselá	24,99	18,44	0,86
Želechovice nad Dřevnicí	24,84	18,45	0,84
Březnice	24,80	18,12	0,79
Lukov	24,67	18,28	0,83
Ostrata	24,61	17,98	0,82
Lípa	24,22	17,73	0,79

Suspendované částice frakce PM₁₀

Průměrné roční koncentrace PM₁₀

Závažný problém představuje na celém území ČR výskyt vysokých koncentrací suspendovaných částic frakce PM₁₀, které patří mezi látky s největšími dopady na lidské zdraví. Limit pro roční průměrnou koncentraci PM₁₀ byl v roce 2013 překročen v ČR u 10 stanic ze 136 (tabulka 4). K překročení ročního limitu došlo v roce 2013 převážně na lokalitách na ostravsko-karvinsku (překročení na 14 lokalitách), žádná ze stanic s překročením limitu se nenacházela v řešeném území IPRÚ Zlín (v rámci ČR byla na 19. místě stanice Zlín - Svit s průměrnou roční hodnotou 34,9 µg.m³. V roce 2014 na této stanici k překročení limitu došlo - naměřená hodnota 45,3 µg.m³.

Maximální hodinové koncentrace PM₁₀

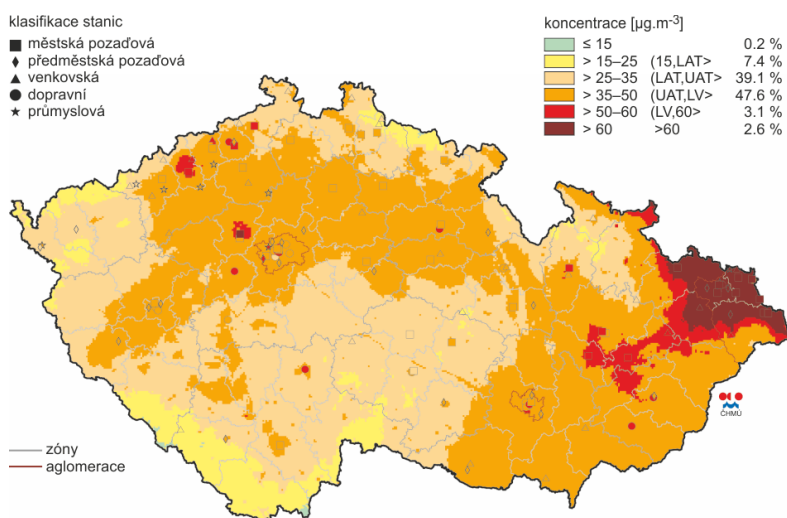
Nejvíce zatíženou souvislou oblastí v ČR bylo v roce 2013, stejně jako v předešlých letech, Ostravsko-Karvinsko. Nicméně i na stanici Zlín – Svit byl v roce 2013 překročen limit 48krát s maximální hodnotou 121 µg.m³ a na stanici Zlín 34krát s maximální hodnotou 134,4 µg.m³. Také v roce 2014 došlo na stanici Zlín – Svit k překročení limitu a to 101krát, s maximální hodnotou 135,7 µg.m³.

Plošná zobrazení koncentrací PM₁₀ ukazují, že imisní limit 24hodinové průměrné koncentrace pro PM₁₀ byly v roce 2013 překročeny na 5,7 % plochy České republiky, kde žije přibližně 15,9 % obyvatel (v roce 2012 se jednalo o 9,6% území ČR a cca 30,93% obyvatel). Pro ilustraci

celorepublikového kontextu je na následujícím obrázku znázorněno pole ročních průměrných koncentrací PM₁₀ v roce 2013 (Zdroj: ČHMÚ). Zde je viditelné překročení imisního limitu 24hodinové průměrné koncentrace (oranžová barva) na celém území IPRÚ Zlín

Je důležité zmínit, že v některých oblastech se na koncentracích znečištění výrazně podílejí lokální topeniště. Například v případě PM₁₀ může být příspěvek lokálních topenišť k celkovým koncentracím v průměru od 1 - 5 µg/m³, ale lokálně mohou přispívat i více než 15 µg/m³.

Obrázek 3 Největší 24 hod. koncentrace PM₁₀ v roce 2013 (Zdroj: ČHMÚ)

Suspendované částice frakce PM_{2,5}

Průměrné roční koncentrace PM_{2,5}

Pro průměrné roční imisní koncentrace PM_{2,5} je stanoven imisní limit 25 µg.m⁻³. Suspendované částice frakce PM_{2,5} (částice do aerodynamického průměru 2,5 µm) na stanici Zlín dosahovaly v r. 2010 hodnoty 24,1 µg.m⁻³, v r. 2012 21,6 µg.m⁻³ a v r. 2013 21,7 µg.m⁻³. Ani v roce 2014 na této stanici nedošlo k překročení průměrné roční koncentrace PM_{2,5}.

Oxid dusičitý (NO₂)

Průměrné roční koncentrace NO₂

Měření průměrných ročních koncentrací NO₂ probíhá na 3 stanicích v řešeném území – Zlín a Zlín – Svit a Otrokovice – město. V letech 2011-2014 ani na jedné z těchto stanic nebyla překročena limitní hodnota ročního průměru 40 µg.m⁻³. V roce 2014 i v letech předchozích byly ovšem naměřeny vyšší hodnoty na stanici Zlín-Svit 23,5 µg.m⁻³ i na stanici Otrokovice – město 27,1 µg.m⁻³. Lze však konstatovat, že oproti předešlým letům dochází k mírnému poklesu naměřených hodnot průměrné roční koncentrace NO₂.

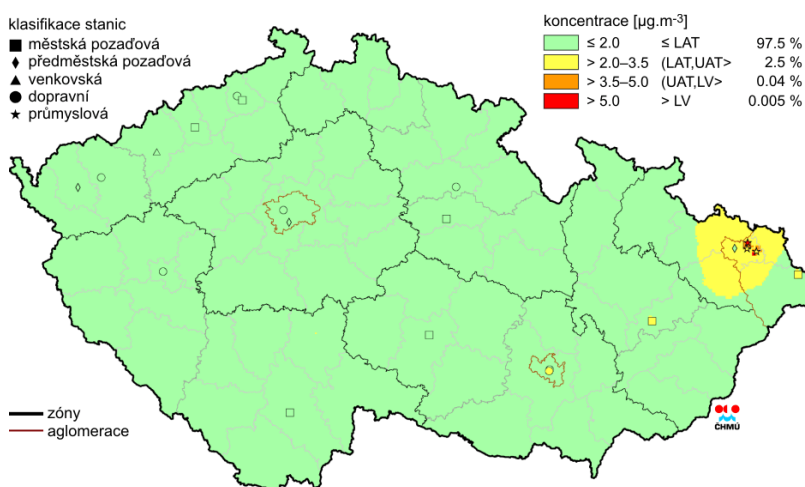
Vyhodnocení koncepce

Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020

Maximální hodinové koncentrace NO₂

Pro maximální hodinové koncentrace NO₂ je stanoven imisní limit 200 µg.m⁻³. Tato koncentrace může být za kalendářní rok překročena 18x. V roce 2014 i v předešlých letech byl na Zlínsku limit plněn. Nevyšších hodnot je dosahováno v zimních měsících. V letech 2011-2013 bylo dosaženo maximální hodnoty 103,1 µg.m⁻³ dne 28. 1. 2011.

Obrázek 4 Pole ročních průměrných koncentrací a roční průměrné koncentrace NO₂ v roce 2013 na vybraných stanicích (Zdroj: ČHMÚ).

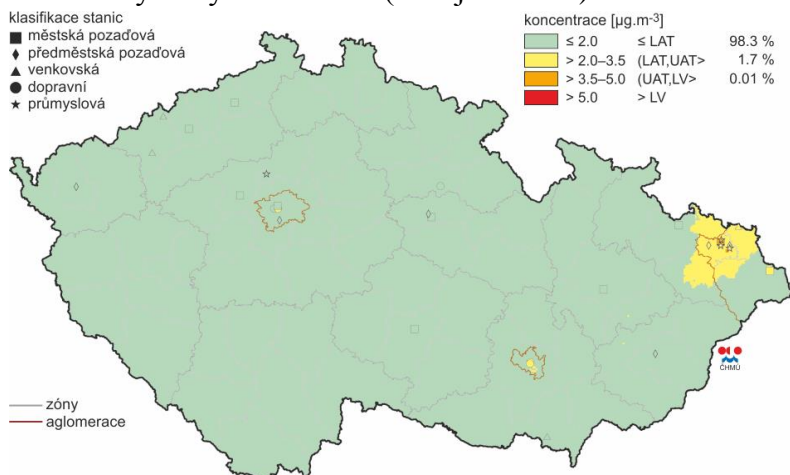

Benzen

Průměrné roční koncentrace benzenu

V roce 2014 byly koncentrace benzenu v České republice měřeny celkem na 31 lokalitách s platným ročním průměrem. V IPRÚ Zlín probíhá v současnosti měření benzenu pouze na jedné stanici imisního monitoringu - Zlín. Od roku 2011 nedošlo k překročení imisního limitu.

Obrázek 5 Pole ročních průměrných koncentrací a roční průměrné koncentrace benzenu v roce 2013 na vybraných stanicích (Zdroj: ČHMÚ)

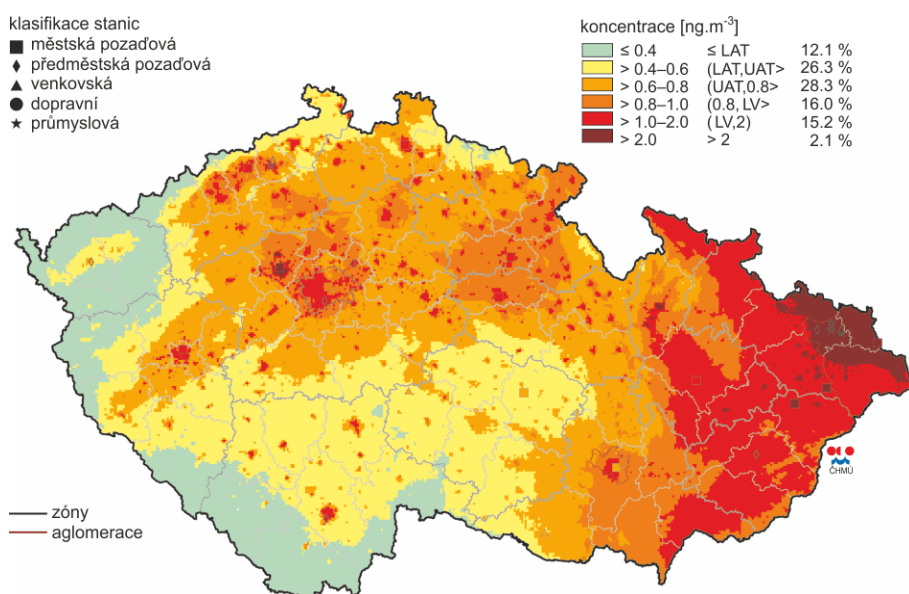

Benzo(a)pyren

Průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu

V řešeném území probíhá měření benzo(a)pyrenu na stanici Zlín. Koncentrace B(a)P mohou představovat problém ve všech větších obcích, kde je vytápění zajišťováno spalováním pevných paliv a ve všech dopravou zatížených místech v kraji. K překročení imisního limitu došlo jak v roce 2011 (průměrná hodnota $1,3 \text{ ng.m}^{-3}$, tak v roce 2012 ($2,1 \text{ ng.m}^{-3}$), 2013 ($1,8 \text{ ng.m}^{-3}$) i v roce 2014, byť průměrná hodnota postupně klesla až na, byť stále nadlimitní, hodnotu $1,4 \text{ ng.m}^{-3}$.

Obrázek 6 Pole ročních průměrných koncentrací benzo(a)pyrenu, 2013 (Zdroj: ČHMÚ)

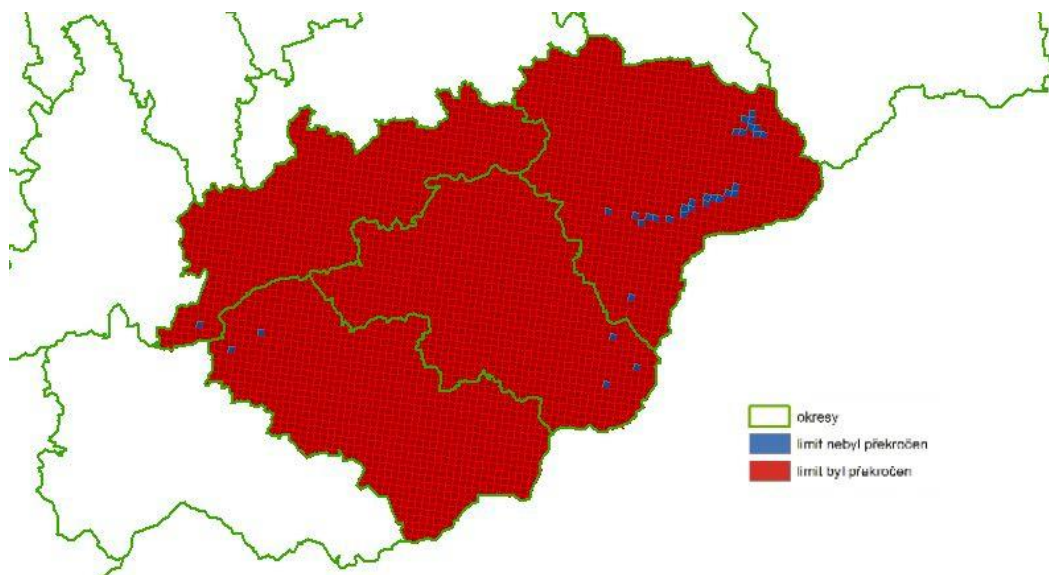

Oblasti s překročenými imisními limity

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší stanovil imisní limity pro vybrané znečišťující látky bez dalšího rozlišení na imisní a cílové imisní limity. Pro rok 2012 tak byly poprvé vymezeny oblasti s překročením imisních limitů hromadně pro všechny znečišťující látky, které jsou sledovány z hlediska ochrany lidského zdraví. Vyhodnocuje se tedy překračování imisních limitů pro roční průměrné koncentrace PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$, NO_2 , olova a benzenu, překračování 8hodinového limitu CO , překračování denních limitů pro PM_{10} a SO_2 a překračování hodinových imisních limitů pro SO_2 a NO_2 . Dále se vyhodnocuje překračování imisních limitů pro roční průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu, kadmia, arsenu a niklu a pro nejvyšší max. denní 8hodinovou koncentraci přízemního ozonu. Dle uvedeného zákona se k posouzení, zda jsou překračovány imisní limity, použije pro čtverec území o velikosti 1 km^2 průměr hodnot koncentrací za posledních 5 let.

Podle níže uvedené mapy lze zařadit území Integrovaného plánu rozvoje území Zlín do oblasti s překročenými imisními limity.

Obrázek 7 - Území Zlínského kraje z hlediska překročení imisních limitů za pětileté období 2009-2013 (Zdroj: ČHMÚ)

2.2. Hluk

Pro hodnocení hluku byly pro IPRÚ brány v úvahu především hlukové mapy z výsledků 1. kola strategického hlukového mapování, které ovšem dosud nejsou pořízeny pro území celé ČR, ale pouze pro zákonem vymezené aglomerace a dopravní infrastrukturu (lokality s intenzitou dopravy více než 6 mil. automobilů a/nebo 60 000 vlaků/rok, hluk z vnitroměstské dopravy zahrnut není).

Významnými zdroji hluku jsou především dopravní infrastruktura (silnice a dálnice, městské komunikace, železnice, letiště), méně již pak technologická zařízení (průmysl, těžba, energetika). Liniové zdroje hluku jsou na zlínsku koncentrovány především podél nejvýznamnějších dopravních tahů jako rychlostní silnice R55 a silnice I. třídy. Výrazná koncentrace dopravy a průmyslu se soustřeďuje hlavně v centru Zlínské aglomerace. V pásmech, jež přiléhají k liniovým zdrojům nebo v oblastech s vysokou koncentrací průmyslu dochází k překročení hygienických limitů.

Dle uvedeného mapování je v IPRÚ nejvyšší počet obyvatel dotčen hlukem na nejvíce frekventovaných silnicích ve Zlíně (6 213 obyvatel). Celodenně ($L_{dvn} = 70$ dB) bylo hlukem z dopravy dotčeno podle výše uvedeného zdroje 5 198 obyvatel Zlína.

Největším zdrojem hluku v Otrokovicích jsou doprava a průmysl. Dominantními zdroji dopravního hluku jsou silnice I/49 a I/55 a dále železnice, v poslední době lze zaznamenat nárůst hluku z provozu letadel a vodního motorismu. Stávající dopravní zátěž na silnici I/55 dlouhodobě patří k největší na české komunikační síti a přináší s sebou velké hlukové zatížení. Situaci má vyřešit dokončení obchvatu Otrokovic, který má vyloučit veškerou tranzitní dopravu z intravilánu města. Jihovýchodní obchvat je ve stádiu přípravy.

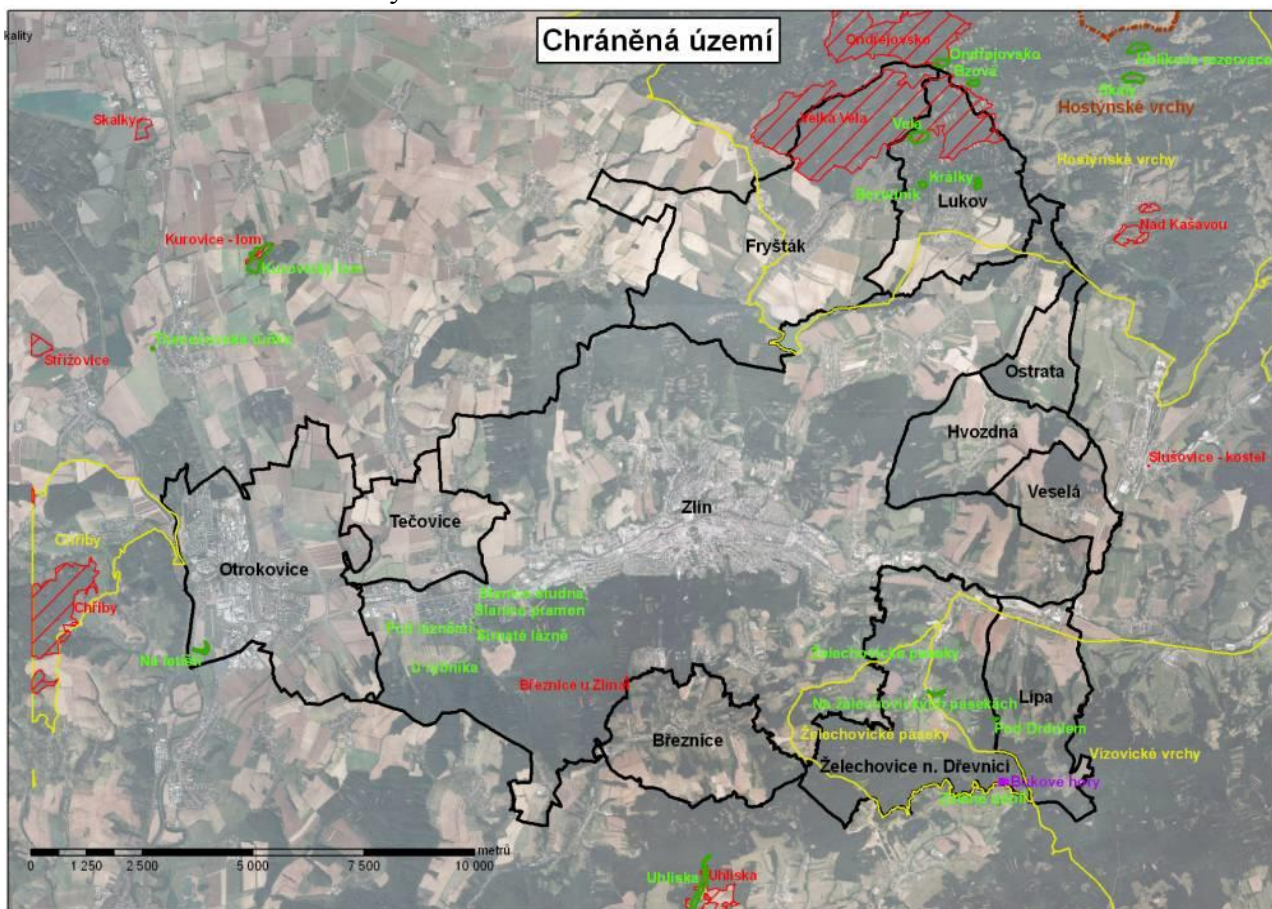
Hluk z dopravy je uváděn jako problém také v řadě dalších obcí v zájmovém území.

2.3. Příroda a krajina

Na území Zlínského kraje leží řada rozsáhlých území s cennými přírodními hodnotami. Jedná se především o velkoplošná zvláště chráněná území – chráněné krajinné oblasti (CHKO) Beskydy a Bílé Karpaty. Celková rozloha velkoplošných zvláště chráněných území (ZCHÚ) dosahuje více než 29,6 % (117 167 ha) rozlohy regionu. Velkoplošná ZCHÚ doplňuje 176 maloplošných ZCHÚ o celkové rozloze 2 103 ha. Na následujícím obrázku je uveden přehled chráněných území v řešeném území a jeho blízkosti.

Přímo v území řešeného IPRÚ se žádná velkoplošná zvláště chráněná území nenacházejí. Leží v něm však části čtyř přírodních parků, kategorie území s nižším stupněm ochrany, které jsou však z hlediska ochrany přírody a krajinného rázu oproti okolí nadprůměrně hodnotná a plní hlavně významné ekologické a rekreační funkce. Jedná se o přírodní parky Hostýnské vrchy, Vizovické vrchy, Želechovické paseky a Chříby (viz obrázek 8).

Obrázek 8 - Přehled chráněných území v řešeném území

Krajina řešeného území je na druhé straně v některých částech silně antropogenně ovlivněná. Jedná se především samotné město Zlín zasazené do údolí řeky Dřevnice a přiléhající Otrokovice, společně tvořící východo-západní osu urbanizovaného území.

Naopak ve východní části území s přibývajícím nadmořskou výškou roste hodnota krajiny harmonického rázu. Jedná se o mozaiku lesů, luk a polí, která je dána jednak geomorfologickou členitostí – kopcovitým rázem krajiny a také kulturními predispozicemi – tradičním způsobem života v minulosti.

Maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ)

Z maloplošných zvláště chráněných území jsou v území vyhlášena následující MZCHÚ:

- PP Vela
- PP Králky
- PP Bezedník
- PP Na Želechovických pasekách
- PP Želechovické paseky
- PP Zelené údolí
- PP U Rybníka
- PP Pod Drdolem
- PR Bukové hory
- PP Na letišti
- PP Slanice – Pramen
- PP Slanice – Studna
- PP Sirmatě lázně
- PP Pod lázněmi

Územní systémy ekologické stability krajiny

V území se nachází řada skladebných jednotek územního systému ekologické stability (ÚSES). V západní části Otrokovic se táhne severojižním směrem nadregionální biokoridor Chlopyňský luh – Soutok. Další nadregionální biokoridor Kostelecké polesí – Hluboček se nachází mezi městy Otrokovice a Zlín. Do jižní části území zasahuje nadregionální biokoridor Buchlovské lesy – Spálený. Nadregionální biocentrum se na území IPRÚ Zlín nevyskytuje. Nachází se zde ovšem další regionální biocentra a biokoridory. Lokální ÚSES jsou vymezena na většině území.

Natura 2000

Chráněná území soustavy NATURA 2000 představují soustavu chráněných území evropského významu, která byla vyhlášena podle požadavků dvou směrnic evropského společenství, a to směrnice 79/409/EHS o ptácích a směrnice 92/43/EHS o stanovištích.

Jak je již uvedeno v úvodu Vyhodnocení, dotčeným orgánům ochrany přírody byly zaslány žádosti o stanovisko, zda může mít IPRÚ negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000. Vzhledem k tomu, že potenciální vliv nebyl vyloučen, muselo být zpracováno samostatné naturové hodnocení

IPRÚ dle § 45i) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, které tvoří přílohu č. 1 Vyhodnocení. Proto tedy není potřeba v této kapitole soustavu Natura 2000 detailně popisovat (níže uveden pouze přehled lokalit), protože tak je učiněno jak výše uvedeným naturovým hodnocením, tak i uvedením jeho závěrů v kapitole 4.2 tohoto Vyhodnocení.

Přestože je na území Zlínského kraje vyhlášeno na základě Nařízení vlády č. 318/2013 Sb. 68 Evropsky významných lokalit a 3 ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000, v území IPRÚ je z uvedeného počtu umístěn pouze zlomek uvedeného počtu, a to následující lokality:

- Evropsky významná lokalita (EVL) Březnice u Zlína
- EVL Velká Vela

V blízkosti se také nachází EVL Ondřejovsko a ptačí oblast Hostýnské vrchy. Viz obrázek 8-červené oblasti.

EVL Březnice u Zlína

Rozloha EVL: 1,0 ha
 Nadmořská výška: 366 - 379 m n. m.
 Předměty ochrany: Vrkoč útlý (*vertigo angustur*)
 Katastrální území: Březnice u Zlína, Malenovice u Zlína, Zlín

Lokalita se nachází jižně od Zlína. Jde o luční pěnovkové prameniště na pravém břehu bezejmenného pravostranného přítoku Březnice cca 1,3 km SZ od obce Březnice, 0,6 km Z od osady Záhub. Jedná se o regionálně velmi významné a bohaté společenstvo měkkýšů pěnovcových pramenišť. Chráněno je prameniště na mírném svahu s velmi vlhkou částí přecházející v *Calthion* s několika drobnými jezírky a několika stromy na břehu potoka. Stanoviště je stabilní s velmi dobrým vodním režimem. V rámci soustavy Natura 2000 je zde chráněna lokalita vrkoče útlého (*Vertigo angustior*). Lokalita je zranitelná zarůstáním a hromaděním stařiny v případě, že by lokalita nebyla pravidelně kosena.

EVL Velká Vela

Rozloha EVL: 770.6 ha
 Nadmořská výška: 327 - 569 m n. m.
 Předměty ochrany: R1.3 Lesní pěnovcová prameniště
 L5.1 Květnaté bučiny
 L3.3B Západo-karpatské dubohabřiny
 L2.2A Údolní jasanovo-olšové luhy, typické porosty
 Katastrální území: Horní Ves u Fryštáku, Lukov u Zlína, Lukoveček, Vítová, Vlčková

Lesní komplex v JZ části Hostýnských vrchů, severně od obce Fryšták. Lokalita je přibližně ohraničena údolím Fryštáckého potoka a obcemi Vlčková, Fryšták a Ludkoveček. Jedná se o lesní porosty v suprakolinním až submontánním stupni karpatského mezofytika.

Lokalita představuje zachovalá a plošně rozsáhlá lesní společenstva karpatských dubohabřin (L3.3B) vyskytujících se v nejnižších polohách, přes společenstva submontánních bučin až po společenstva montánních bučin (L5.1). Významný je rovněž maloplošný výskyt porostů jasanovo-olšovských luhů (L2.2A) a lesních pramenišť s tvorbou pěnvců (R1.3).

Lesní porosty mapovaného území jsou silně ovlivněny lesním hospodářstvím. Dochází k přeměně lesních porostů na monokultury, především se smrkem ztepilým, ale i s borovicí lesní a modřínem. Vegetace v okolí potoků je ovlivněna lidskou činností – meliorace, přítomnost lesních a asfaltových cest v údolí potoků (narušení aluvia). Při rozsáhlé těžbě jsou do dosud zachovalých přirozených lesních porostů zavlékány expanzní druhy jako netýkavka malokvětá, třtina křovištní a případně ostružiníky. Lesní porosty ovlivňují také vysoké stavy zvěře (především srnec, muflon a daněk), která způsobuje okus přirozených obnov.

Invazní druhy

Ve Zlínském kraji se, podobně jako v celé republice, šíří invazní druhy živočichů a rostlin. Systematické mapování výskytu invazních druhů rostlin a živočichů se v současné době neprovádí. Pro zpracování průběhu šíření jednotlivých druhů živočichů není dostatek podkladů, navíc šíření probíhá většinou velmi rychle.

2.4. Staré ekologické zátěže

Studie Staré ekologické zátěže Zlínského kraje uvádí seznam skládek, průmyslových areálů a jiných typů starých ekologických zátěží v kraji. Celkový počet registrovaných zátěží ve Zlínském kraji je dle uvedeného dokumentu 136. V databázi je obsažena textová část obsahující název lokality, seznam případných chráněných zájmů, vyhodnocení celkového rizika, návrh dalších opatření a mapové podklady. Součástí podkladů je ve většině případů i fotodokumentace pořízená na konkrétní lokalitě v době zpracování studie z roku 2012

Podrobný seznam je možno dohledat na webových stránkách <http://zateze.kr-zlinsky.cz>.

V současné době není pro území České republiky provedena komplexní inventarizace kontaminovaných míst a potenciálně kontaminovaných míst a nejsou známa kritéria pro stanovení významnosti znečištění a stanovení priorit. Problematikou inventarizace a stanovení priorit pro sanace starých zátěží se zabývá centrálně Ministerstvo životního prostředí. Převážná část lokalit starých ekologických zátěží je součástí systému evidence kontaminovaných míst (SEKM). Lokality se starými ekologickými zátěžemi ve Zlínském kraji jsou vyznačeny na následující mapě.

Obrázek 9 Staré ekologické zátěže ve Zlínském kraji (Zdroj: KÚ ZK)

V rámci řešeného území IPRÚ Zlín se jedná o:

- **Fryšták – Žabrána** – A - skládka; A1 - komunální odpad, riziko A - aktuální

- **Hvozdná – Vršek** – A - skládka; A1 - komunální odpad, riziko P – potenciální (Skládka je zrekultivovaná, porostlá mladými smrčky.)
- **Otrokovice, Tečovice - Kamenec Rokytí** – C - jiný typ zátěže; laguna kalů z ČOV, riziko P - potenciální
- **SAMOHÝL MB a.s. - budova č. 91 Svit Zlín** – B - průmyslový areál; B3 - kontaminace podzemní vody i zeminy, riziko P - potenciální
- **Přiluky – ČSPHM** – C - jiný typ zátěže; skladování ropy, riziko P
- **Barum Continental spol. s.r.o.** – Otrokovice – B - průmyslový areál; B3 - kontaminace podzemní vody i zeminy, riziko P - potenciální
- **Mladcová - skládka popílku** – C - jiný typ zátěže; úložiště elektrárenského popílku, riziko P - potenciální
- **Mladcová - Suchý důl** - - A - skládka; A1 - komunální odpad, riziko P – potenciální (Na skládce byla také provedena biologická rekultivace.)
- **STS Otrokovice** - B - průmyslový areál; B3 - kontaminace podzemní vody i zeminy, riziko P - potenciální
- **TOMA a.s. – Otrokovice** - B - průmyslový areál; B3 - kontaminace podzemní vody i zeminy, riziko P – potenciální (V dubnu 2000 proběhla biologická rekultivace povrchu bývalé skládky. V současné době je sanace ukončena.)
- **Louky nad Dřevnicí – Padělky** - C - jiný typ zátěže; laguna kalů z ČOV, riziko P - potenciální
- **Klečůvka** - A - skládka; A1 - komunální odpad, riziko A-aktuální

2.5. Odpady

Celkový vývoj produkce odpadů v území odpovídá vývoji hospodářství. Zatímco objem komunálního odpadu dlouhodobě roste, a kopíruje růst životní úrovně obyvatelstva a jeho spotřeby, produkce podnikového odpadu má dlouhodobě klesající trend (celkový pokles produkce odpadu v ČR mezi léty 2003 – 2011 činil cca 15%). To souvisí jak se strukturální přeměnou hospodářství, tak s rozvojem a užitím nových výrobních technologií, případně technologií pro úpravu a zpracování odpadů. Význam má i ekonomický vliv, spočívající v růstu cen primárních surovin, a změna požadavků legislativy.

Z hlediska životního prostředí je problematické především skládkování odpadů. Má dopad na zábor půdy, krajinný ráz, případně pro kvalitu podzemních i povrchových vod (zejména v případě tzv. černých skládek). Skládkování odpadu je také zdrojem metanu, který je silným skleníkovým plynem. Také spalování odpadů není optimálním řešením, nicméně z energetického hlediska – pokud je odpad termicky využíván v moderních technologiích k tomu určených – je vhodnější než skládkování. Základním principem však je předcházení vzniku odpadů a znovuvyužití toho odpadu, který je produkován i při důsledné prevenci jeho vzniku.

Komunální odpady

Největší množství komunálních odpadů je v rámci zájmového území produkováno ve městě Zlín, v ostatních obcích až na Otrokovice je produkce – zejména v závislosti na velikosti obce – významně nižší. V obcích jsou zavedeny systémy odděleného sběru odpadu (papír, plasty, sklo), přesto směsný komunální odpad tvoří jednoznačně nejvýznamnější množství z komunálního odpadu. Dále následuje objemný odpad. Další složky tříděného sběru nejsou evidovány (kov, tetrapak, biologicky rozložitelný odpad, další odpad jako stavebniny apod.).

Tab. 6 Celková produkce komunálního odpadu v letech 2011 – 2013 a množství komunálního odpadu na 1 obyvatele v kilogramech v letech 2011-2013 (Zdroj: ČSÚ)

Kraj	Produkce komunálního odpadu celkem (t)			Komunální odpad na 1 obyvatele v kg		
	2011	2012	2013	2010	2011	2012
Jihomoravský	324 370	323 529	336 149	279	277	288
Zlínský	171 683	176 705	174 388	291	300	297
Moravskoslezský	360 771	390 782	387 721	292,7	318,2	317

Cca 42 % směsného komunálního odpadu v ČR celkově tvoří biologicky rozložitelný odpad (BRKO), který lze kompostovat. Plán odpadového hospodářství ČR ukládá snížit množství BRKO ukládaného na skládky na 75% hodnoty z roku 1995 do roku 2010. Podíl BRKO v komunálním odpadu však zůstává v ČR stále na 42%, systémy jeho odděleného sběru a využití jsou zaváděny jen velmi pomalu. Je pravděpodobné, že na venkově třídí bioodpad také domácnosti se zahradou a vlastním kompostem, tyto odpady nejsou však v evidenci zahrnuty.

Nakládání s odpady

Odpadové hospodářství na území města Zlína je koncepčně řešeno v rámci dokumentu Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína na období let 2011-2015.

Provoz odpadového hospodářství města Zlína je v působnosti společnosti Technické služby Zlín, s.r.o., v níž je statutární město Zlín jediným společníkem. Technické služby Zlín, s.r.o. zajišťují veřejně prospěšné komunální služby, jako jsou čištění veřejných ploch, údržba komunikací, údržba a provoz veřejného osvětlení, provozování tržišť, provozování parkovišť a služby v odpadovém hospodářství (4 sběrné dvory). Dalším provozovaným zařízením k nakládání s odpady je Skládky odpadů Suchý důl, která slouží k ukládání komunálních a průmyslových odpadů zejména ze zlínské aglomerace. Provoz zařízení byl zahájen v roce 2003, ukončení je předpokládáno v roce 2024. Projektovaná kapacita zařízení je 50 tis. tun odpadu za rok.

K dalšímu zpracování a materiálovému využití je předána přibližně třetina celkové produkce odpadů. Jedná se zejména o tříděné komodity (sklo, papír, plasty, kovy), bioodpad, stavební a demoliční odpady a pneumatiky. Veškeré nebezpečné odpady jsou předávány oprávněné osobě k nakládání s nebezpečnými odpady, k uložení na skládku nebezpečných odpadů nebo do některé ze spaloven společnosti. Zbylá část odpadů končí na skládce.

Technické služby Zlín, s.r.o. zajišťují služby nejen pro město Zlín, ale také pro některé obce, firmy a občany v jeho okolí. Na území města Otrokovice zajišťují svoz a nakládání s odpadem Technické služby Otrokovice, s. r. o., ve Fryštáku zajišťují svoz Technické služby Fryšták.

Průmyslové odpady

Různá odvětví produkující odpad mají značně různý podíl na produkci odpadů. Dlouhodobě ale připadá nejvýznamnější podíl z podnikových odpadů v kraji na stavebnictví. V roce 2013 na něj připadalo zhruba 45 % z celku a proti roku 2012 se objemy zvýšily zhruba o polovinu. Stavebnictví je v kraji nepochybně jedním z nejvýznamnějších producentů odpadů a i v souvislosti s budováním dopravní infrastruktury se ani do budoucnosti nedá předpokládat, že by jeho význam zásadně poklesl. Dalším podstatným zdrojem produkce odpadů je zpracovatelský průmysl (pohybující se kolem 20 %) a také energetika (s 10 % zastoupením na produkci odpadů). Obdobné 10 % zastoupení má i zásobování vodou a činnosti související s odpadními vodami a sanacemi (ČSÚ).

Tab. 2.3. Produkce podnikových odpadů a vybrané způsoby nakládání s odpady podle kraje sídla podniku v roce 2013. (ČSÚ)

ČR, kraje	Celková produkce odpadů	Nakládání s odpady						
		z toho						
		využívání		Odstraňování				použití odpadů na terénní úpravy
		z toho		z toho				
		využití jako paliva nebo k výrobě energie	recyklace	skládkování a ostatní způsoby ukládání odpadů v terénu	biologická úprava	fyzikálně-chemická úprava	spalování	
R1	R4, R5	D1–D5	D8	D9	D10	N1		
Česká republika	20 127 368	939 552	5 780 053	3 608 189	446 626	678 735	79 088	2 801 157
Hl. m. Praha	6 260 506	384 617	688 982	585 978	i.d.	159 475	49 161	307 906
Středočeský	2 030 712	12 644	283 349	829 041	18 731	21 206	9 721	369 014
Jihočeský	1 025 051	1 754	421 077	198 088	i.d.	14 250	2 048	226 813
Plzeňský	970 520	1 075	85 865	121 934	10 635	i.d.	i.d.	67 505
Karlovarský	198 910	7 643	7 989	29 233	21 677	i.d.	i.d.	57 949
Ústecký	1 262 546	53 965	334 453	239 513	209 629	12 975	i.d.	167 367
Liberecký	503 275	94 944	73 576	88 783	-	377 192	1 750	32 054
Královéhradecký	403 149	37 841	163 593	369 606	i.d.	49 635	1 055	i.d.
Pardubický	436 852	3 099	61 676	110 215	10 898	i.d.	1 580	110 573
Vysočina	407 361	8 954	52 421	113 174	i.d.	2 440	i.d.	i.d.
Jihomoravský	2 247 396	296 004	902 561	265 415	-	3 290	i.d.	710 414
Olomoucký	740 591	31 672	308 284	106 387	i.d.	7 955	3 432	110 995

ČR, kraje	Celková produkce odpadů	Nakládání s odpady							použití odpadů na terénní úpravy
		z toho							
		využívání		Odstraňování					
		z toho		z toho					
		využití jako paliva nebo k výrobě energie	recyklace	skládování a ostatní způsoby ukládání odpadů v terénu	biologická úprava	fyzikálně-chemická úprava	spalování		
R1	R4, R5	D1–D5	D8	D9	D10	N1			
Zlínský	863 538	4 914	124 991	143 648	82 224	26 041	i.d.	77 346	
Moravskoslezský	2 776 959	427	2 271 234	407 173	i.d.	2 593	11	556 318	

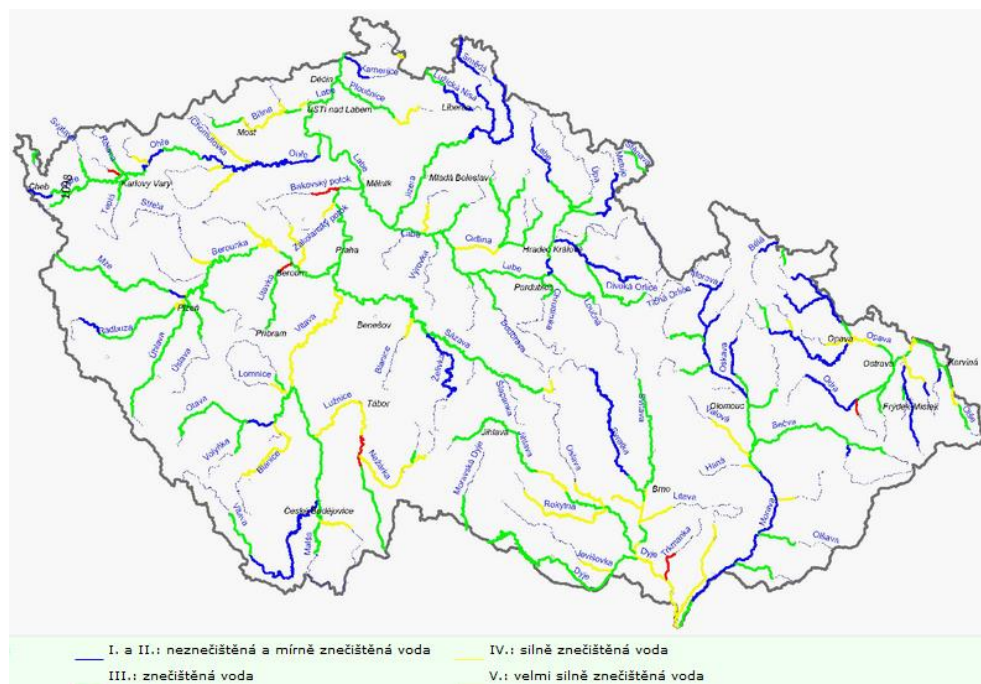
2.6. Voda

2.6.1. Jakost povrchových vod

Jakost povrchových vod v území je ovlivňována především bodovými zdroji znečištění ze měst a obcí, průmyslových závodů a zemědělské výroby

Vývoj koncentrací sledovaných ukazatelů jakosti povrchových vod za posledních 20 let odráží z velké části vývoj množství vypouštěného znečištění z bodových zdrojů, přístup k čištění odpadních vod (podíl čištěných odpadních vod, stupeň čištění vod) a socioekonomický a politický vývoj v rámci ČR (restrukturalizace průmyslu, zvyšování životní úrovně, vstup do EU). Významnou roli v meziročních výkyvech, hrají také klimatické poměry daného roku (vodnost, teplota).

Z dlouhodobého hlediska se jakost vody v tocích trvale zlepšuje. Od počátku 90. let výrazně poklesl v rámci sledovaných profilů jakosti povrchových vod počet profilů s nejhoršími třídami jakosti. Přes dosažené zlepšení však nelze považovat současný stav za zcela vyhovující, problematické jsou hlavně úseky vodních toků s menší vodností a vysokou kumulací zdrojů znečištění.

Obrázek 10 Jakost vody v tocích České republiky v roce 2012 - 2013 (Zdroj: ISSaR)

Ve Zlínském kraji bylo sledováno 12 profilů na řekách Morava, Bečva, Vsetínská a Rožnovská Bečva, Haná, Dřevnice, Olšava a Vlára. Pro zájmové území lze vztáhnout hodnoty pouze z Dřevnice.

Ve skupině obecných, fyzikálních a chemických ukazatelů byl na rozdíl od většiny ostatních krajů nejhůře hodnocen celkový fosfor, který byl mj. i na profilu Dřevnice zařazen do IV. třídy jakosti.

Ve skupině mikrobiologických a biologických ukazatelů byla V. třída jakosti pro enterokoky klasifikována také pro profil Dřevnice-Otrokovice. Na stejném profilu byla dosažena také III. třída pro termotolerantní koliformní bakterie, což je nejhorší výsledek v rámci kraje.

Přes dosažené zlepšení jakosti povrchových vod však nelze současný stav považovat za zcela vyhovující, problematické jsou hlavně úseky vodních toků s menší vodností a vysokou kumulací zdrojů znečištění. Neuspokojivý je stav jakosti některých povrchových vod méně vodných vodotečí, protékajících menšími sídly s nečištěnými odpadními vodami. Zvyšuje se také eutrofizace vod, která se projevuje zejména rozvojem mikroskopických organismů rozptýlených ve vodě (vodní květ). Hlavní příčinou tohoto stavu je přebytek živin ve vodním hospodářství, především pak dusíku a fosforu. Z hlediska odtokových poměrů i nadále přetrvávají lokální problémy s rychlým odtokem srážkových vod z území, které jsou způsobeny odlesněním, nedostatečnou přirozenou retenční schopností horských oblastí s převažujícími srážkovými úhrny, nevhodnou úpravou drobných vodních toků, melioracemi provedenými často v nevhodných terénech a v posledních letech čím dál častěji také zastavováním území a vytvářením nepropustných zpevněných ploch.

Chráněné oblasti přírodní akumulace vod

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhláší vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). Na území IPRÚ Zlín okrajově (Otrokovice) zasahuje CHOPAV Kvartér řeky Moravy - viz obrázek níže.

Obrázek 11 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) na území České republiky
(Zdroj: Cenia)

Z hlediska útvaru podzemních vod spadá celé území do flyše v povodí Moravy – sev. část.

2.6.2. Povodňová situace

Přirozené velké povodně, které v průběhu období 1972 - 2014 na území IPRÚ Zlín byly zaznamenány, byly vždy způsobené vydatnými dešti. Tedy bezprostřední a rozhodující příčinou velkých vod jsou dešťové srážky. (IPRÚ Zlín, 2014)

Výskyt povodní na sledovaném území je v podstatě možný jak na všech přítocích Dřevnice, tak i na samotné Dřevnici. Vodní režim Dřevnice má horský charakter. Vysoké vodní stavy se vyskytují zejména na jaře při tání sněhu a v létě po prudkých deštích. Průměrný průtok Dřevnice u ústí činí 3,15 m³/s.

Záplavová území jsou na levém i pravém břehu Dřevnice od obce Lípa po místní část Zlín-Přiluky. Při povodni v červenci 1997 byla zatopena část Bartošovy čtvrti na levém břehu Dřevnice. Další záplavové území je v prostoru Prštné na levém i pravém břehu a pokračuje lokalitou Louky pravý břeh, Přední Luhy pravý břeh, Horní Mlýn levý břeh, Dolní Mlýn pravý břeh a U strojírny levý břeh. V současné době jsou na Dřevnici vybudována protipovodňová opatření, kterými jsou zemní hráze a sklápěcí jez v Lužkovicích, protipovodňová zeď a sklápěcí jez v Přilukách, hradítkové

komory na kanalizaci v Lužkovicích, Přílukách a Bartošově čtvrti a zemní hráz v Loukách. V horní části záplavového území byly nejvíce ohroženy objekty obytné zástavby, ve spodní části záplavového území se jednalo především o průmyslové objekty. (IPRÚ Zlín, 2014)

Vymezení a aktualizace záplavových území na hlavních tocích je součástí návrhů Plánů oblastí povodí Moravy. Záplavová území jsou stanovena také v nezastavěných oblastech aluvia řeky Moravy severně a jižně od Otrokovice (DIBAVOD, mapy zápl. území, 2014).

2.6.2. Vodní hospodářství

Odběr vody

Celkový dlouhodobý celorepublikový významný pokles odběrů vody z povrchových a podzemních zdrojů dosáhl svého maxima v závěru 90. let 20. století. A to v souvislosti se snižováním průmyslové výroby v důsledku restrukturalizace hospodářství i snižováním náročnosti na vodu vlivem změn technologií v období po roce 1990. V posledních pěti letech se celkový objem odebírané vody stabilizoval. V současnosti má na odběry vod vliv zavádění nových šetrnějších technologií výroby a obecně snaha o úspory nákladů jak v průmyslu, tak v domácnostech.

Na území IPRÚ Zlín se nachází vodní nádrž Fryšták na Fryštáckém potoce. Roku 1996 bylo vodárenské využití vodoprávně zrušeno, nádrž je však nadále vedena jako vodárenská s tím, že odběry mohou být obnoveny

Z vodárenské nádrže Fryšták se odběry neprovádějí a slouží pouze jako záložní zdroj vody pro město Zlín. Zdejší voda má navíc velmi špatnou kvalitu. Nejvyšší surovou vodu v kraji mají nádrže Karolinka a Slušovice. Díky poslední jmenované nádrži má Zlín mezi krajskými městy jeden z nejkvalitnějších zdrojů pitné vody vůbec. Kvalita vody je průběžně monitorována a žádné prudké výkyvy nejsou znatelné. Stává se, že přes léto, kdy ve vodě ubývá kyslík, dochází k takzvaným anoxickým stavům. Může pak docházet k uvolňování železa a manganu, přičemž tyto prvky se mohou dostávat až do vodárenského odběru.

Zdrojem vody je také vodárenská nádrž Slušovice, z níž činil loňský odběr téměř 4,8 milionu metrů krychlových vody při kapacitě téměř 153 litrů za vteřinu, a štěrkoviště Kvasice s loňským odběrem 880 500 metrů krychlových. Co se týče kvality, má hlavní přítok do vodní nádrže Slušovice dlouhodobě velmi dobrou jakost, obsahuje velmi málo dusičnanů, hluboko pod normou je také obsah sledovaných těžkých kovů a organických polutantů.

Skupinový vodovod ve Zlíně zásobuje pitnou vodou Zlín a jeho části, dále Tlumačov, Otrokovice, Napajedla, Spytihněv a další obce. Dodávky a provoz zajišťuje Moravská vodárenská, a.s., Olomouc.

2.6.3. Odpadní vody

Od roku 1990 došlo v ČR k více než dvojnásobnému prodloužení kanalizační sítě, a tím ke zvýšení podílu obyvatel připojených na kanalizační síť ze 72 na 82,6 % obyvatel ČR v roce 2011. Obyvatel, kteří jsou na kanalizaci připojeni, stále přibývá.

V současnosti je město Zlín odkanalizováno kombinovaným systémem s převažujícím systémem jednotné kanalizace, pouze okrajové čtvrti (Jižní svahy, Bartošova čtvrť, Přílucká, Podhoří, Sokolská ulice) mají vybudovaný systém oddílné kanalizace. Odpadní vody od obyvatelstva, občanské vybavenosti a průmyslu jsou odváděny kanalizačními sběrači, které jsou zaústěny do hlavních kmenových stok.

Stoková síť města Otrokovice je taktéž z větší části vlastněna společností Vodovody a kanalizace Zlín, a.s. a provozována MORAVSKOU VODÁRENSKOU, a.s. Na kanalizační síť je napojena převážná většina obyvatel. Čištění odpadních vod zajišťuje mechanicko-biologická čistírna odpadních vod provozovaná firmou TOMA, a. s. a je určena k čištění průmyslových, komunálních a dešťových odpadních vod. Na ČOV jsou přivedeny komunální odpadní vody z Otrokovic a průmyslové odpadní vody z areálu TOMA a areálu TAJMAC-ZPS ve Zlíně-Malenovicích. Situována je na soutoku řek Dřevnice a Moravy. Počet napojených ekvivalentních obyvatel na ČOV v Otrokovicích je 168 300. ČOV Zlín a ČOV Otrokovice se řadí k nejvýznamnějším znečišťovatelům v kraji.

Kanalizace s napojením na centrální ČOV chybí v obcích Hvozdná, Ostrata, Březnice a Želechovice nad Dřevnicí, kde jsou případně vybudovány pouze menší lokální ČOV. Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci je uveden v následující tabulce.

Tab. 7: Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci (%) (Zdroj: IPRÚ Zlín 2014 -2020)

Obec	Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci (%)	Obec	Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci (%)
Březnice	8,4	Otrokovice	99,0
Fryšták	73,2	Tečovice	92,3
Hvozdná	99,0	Veselá	66,0
Lípa	95,0	Zlín	94,1
Lukov	93,9	Želechovice nad Dřevnicí	31,4
Ostrata	7,9		

V mnohých oblastech znesnadňuje dobudování napojení na kanalizaci a ČOV nepříznivé prostorové rozložení sídelní zástavby v terénu či nevhodné, nedostačující prostorové dispozice v obci. Před dobudováním nákladných přípojek odlehlých částí obce je upřednostňováno budování lokálních ČOV.

2.7. Půda

Půda na území IPRÚ Zlín je využita rozmanitě. Na západě území, v aluviu soutoku Moravy a Dřevnice a v přiléhajících deluviích je využití na půdy k zemědělství na ornou půdu vysoké. Ve středu území, vzhledem k zaklínění urbánního prostoru města Zlína mezi geomorfologicky členitější, zalesněné území, je využití na ornou půdu k zemědělství jedno z nejnižších v území. Dále na východ, začíná mozaika pastvin, polí, luk, a lesů harmonické kulturní krajiny. V katastrech Lukov a Želechovice nad Dřevnicí dosahuje nevyšší míra zalesnění kolem 50%. V dalších je pak mozaika vyváženější. Tyto části krajiny, většinou již spadající do území přírodních parků zmiňovaných výše jsou využívány k ekozemědělství. Procentuální poměr využití půdy je přehledně vidět v tabulce níže.

Tab. 8: Relativní hodnoty zornění, ekologického využívání půdy a lesnatost v IPRÚ

Obec	Zornění [%]	Ekozemědělství [%]	Lesnatost [%]
Tečovice	70,02	0,00	0,92
Veselá	55,91	24,86	24,00
Ostrata	54,62	9,49	27,67
Fryšták	42,74	0,14	38,01
Otrokovice	41,54	0,00	2,87
Hvozdná	40,51	21,80	33,56
Lípa	27,17	47,82	32,18
Březnice	23,76	26,50	23,39
Zlín	23,62	13,80	37,70
Lukov	23,26	7,40	54,06
Želechovice nad Dřevnicí	16,08	16,83	54,01

Tab. 9: Výměra jednotlivých druhů pozemků (Zdroj: IPRÚ Zlín)

Obec	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Lesní půda (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy (ha)	Ostatní plochy (ha)
Březnice	915	217	31	29	327	214	4	24	69
Fryšták	2 417	996	90	14	175	918	35	56	132
Hvozdná	728	295	31	7	72	245	13	16	49
Lípa	835	227	29	17	172	268	12	25	86
Lukov	1 084	252	45	7	109	587	14	17	53
Ostrata	356	194	20	-	12	98	2	8	22
Otrokovice	1 962	814	89	6	145	56	55	156	640

Obec	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé trávní porosty (ha)	Lesní půda (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy (ha)	Ostatní plochy (ha)
Tečovice	667	466	34	5	44	6	14	19	78
Veselá	444	249	20	1	22	107	4	11	30
Zlín	10 283	2 425	627	151	1 029	3 875	110	479	1 586
Želechovice nad Dřevnicí	1 603	258	45	37	222	866	28	33	113
Území celkem	21 294	6 393	1 061	274	2 329	7 240	291	844	2 858

Oproti minulosti, kdy byla snaha veškerou zemědělskou půdu maximálně intenzivně využít nehledě na přírodní poměry půdy, terénu, toku vody, klimatu, atd. i v řešeném území, je v dnešní době pozitivní obrat k trendu využívání krajiny v souladu s možnostmi místních přírodních podmínek.

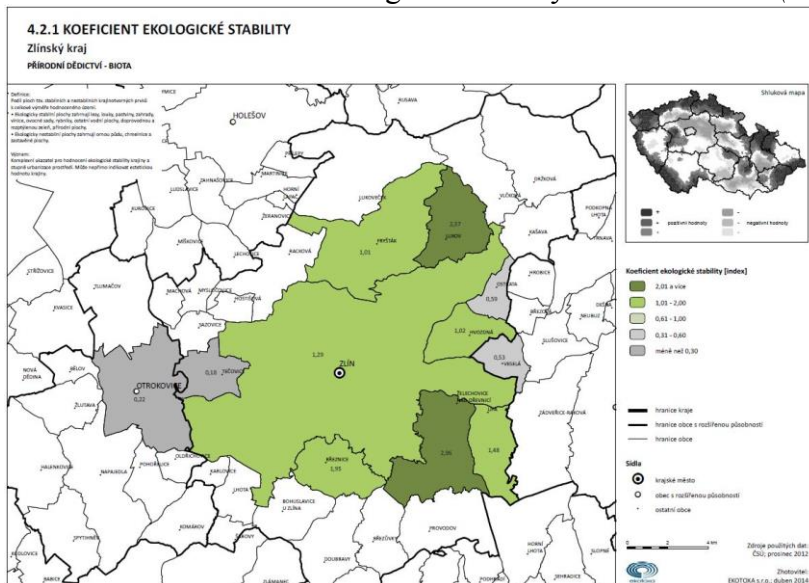
Výměra zemědělské půdy obhospodařované v rámci ekologického zemědělství dosahuje v celém Zlínském kraji 16,3 %, což kraj řadí na 4. místo v rámci ČR. Největší podíl ekologicky obhospodařované půdy v území IPRÚ má obec Lípa - 48%. Z dalších obcí mají vyšší podíl obce Březnice, Veselá a Hvozdná - nad 20%

I zde se setkáváme se zábořem půdy vlivem rozšiřování dopravní infrastruktury, sídlení a průmyslové zástavby.

Vodní a větrná eroze půdy

Vodní erozí je v ČR značně ohroženo více než 42 % zemědělských půd. Větrnou erozí je potenciálně ohroženo 8 % zemědělské půdy, spolu s mírným ohrožením 13 % půd. Díky příznivému koeficientu ekologické stability (viz obr 12), který je dán harmonickým využíváním krajiny v souladu s krajinnými podmínkami, netrpí oblast významně, větrnou, ani vodní erozí. Výjimkou mohou být lokální problémy způsobené extrémními srážkovými úhrny.

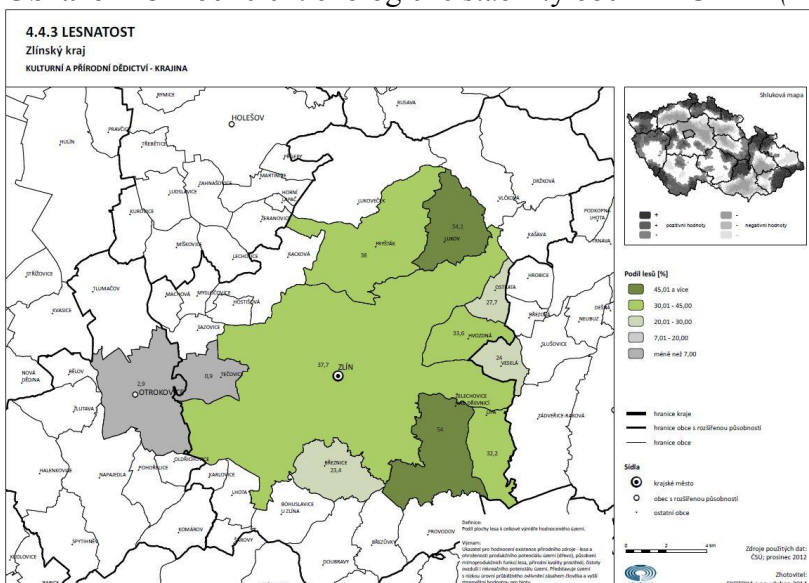
Obrázek 12 Koeficient ekologické stability obcí IPRÚ Zlín (Zdroj: Ekotoxa, 2014)

2.8. Lesy

Zlínský kraj patří v rámci ČR ke krajům s nejvyšší lesnatostí. Lesní pozemky pokrývají zhruba 40 % z celkového území kraje. V řešeném území je na východě vzhledem k terénním poměrům minimum lesa, protože aluvium a deluvium je využíváno k zemědělské činnosti, viz výše, a je také příhodným místem k sídelní a průmyslové zástavbě. S přibývajícím svažitém terénem a nevhodným půdním typem pro zemědělství dosahuje lesnatost naopak nejvyšších hodnot v katastrálních územích obcí Lukov a Želechovice nad Dřevnicí. Zbylá část území je pokrytá lesy okolo 23 - 38%, což jsou hodnoty mezi průměrem ČR a kraje a vypovídají o vyvážené krajinné mozaice.

Obrázek 13 Koeficient ekologické stability obcí IPRÚ Zlín (Zdroj: Ekotoxa, 2014)

2.9. Horninové prostředí a surovinové zdroje

Zlínský kraj je znám zejména svými ložisky stavebních materiálů, z nichž nejvýznamnější místo zauímají štěrkopisky (tato ložiska mají celorepublikový význam). Důležitá jsou rovněž naleziště stavebního kamene, vápence, cihlářské hlíny a v omezené míře také ropy a zemního plynu.

V řešeném území, jihozápadně od Zlína se nachází menší opuštěný lom Zlín–Louky, kde byl těžen pískovec újezdských vrstev zlínského souvrství. Toto ložisko bylo částečně vytěženo a rekultivováno. Ve svrchní části lomu (15–20 m) byly zde těženy písky do malt. Střední část ložiska (20–40 m) byla využita jako štěrkový materiál a pouze jeho spodní část obsahovala kámen vhodný pro kamenické výrobky nebo jako příměs do betonu.

Další surovinou jsou spraše a sprašové hlíny vhodné pro mnohoděrované a tenkostěnné zdící zboží. Ložisko Fryšták–západ má mocnost suroviny od 4 m do 21 m. Ložisko nebylo dosud těženo. V podloží ložiska jsou přítomny neogenní jíly

Jediné těžené ložisko, cihlářská surovina, v území leží v obci Malenovice. Ložisko je založeno v belovežském souvrství. Je sedimentárního typu, tvoří jej paleogenní sedimenty, tzv. pestré jílovce. Byl zde stanoven dobývací prostor Malenovice. Těžená surovina je vhodná pro výrobu cihel a nenáročného mnohoděrovaného zboží běžným plastickým způsobem (za mokra), a to za předpokladu úpravy a dodržení poměru jednotlivých druhů suroviny. Dobývací prostor ložiska je ze tří stran omezen městskou zástavbou a komunikacemi a jeho další rozšíření není možné. Tento střet zájmů by bylo vhodné řešit výstavbou nového závodu na náhradní lokalitě a opuštěním stávající těžby (ČGS).

2.10. Kulturní památky

V oblasti IPRÚ Zlín se nachází řada kulturních, církevních památek a historicky cenných staveb, jakož i ojedinělý příklad moderní baťovské funkcionalistické architektury. Ochrana kulturních památek a ochrana památkově hodnotných souborů či celků je základním principem památkové péče v kraji.

Památky UNESCO

Na území Zlínského kraje (nikoliv však v řešeném území) se nachází jedna kulturní památka zapsaná na Listině světového kulturního dědictví (památky UNESCO): Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži.

Národní kulturní památky

V řešeném území se nenachází žádná národní kulturní památka.

Památkové rezervace, památkové zóny a ochranná pásma

Zákon o Památkové péči pracuje s pojmy památková rezervace, památková zóna a ochranné pásmo. Ostatní pojmy jako městská památková rezervace, vesnická památková rezervace, městská památková zóna, vesnická památková zóna, krajinná památková zóna a archeologická rezervace jsou pojmy pomocné.

Soudobá památková péče je charakteristická tím, že zdůrazňuje jak územní ochranu, tak ochranu jednotlivých objektů. Celkový důraz se klade více na celkové uchování historického prostředí, než na uchování jen dílčích hodnot v celkově destruovaném prostředí. S tím souvisí i celková tendence ke sblížení ochrany přírody a krajiny a ochrany kulturního dědictví zejména ve vztahu k ochraně kulturní krajiny.

V řešeném území jsou vyhlášeny 2 městské památkové zóny:

- Fryšták (rozloha 26,0 ha, 199 domů, z toho 7 nemovitých kulturních památek), vyhlášeno vyhláškou MK ČR č. 250 ze dne 22.9.1995, o prohlášení území historických jader vybraných měst a jejich částí za památkové zóny
- Zlín (rozloha 48,0 ha, 3197 domů, z toho 14 nemovitých kulturních památek), prohlášeno vyhláškou JM KNV v Brně, ze dne 20.11.1990, o prohlášení území historických jader měst za památkové zóny (*Koncepce účinnější podpory památkové péče ve Zlínském kraji, 2003*)

V řešeném území jsou vyhlášena ochranná pásma kulturních památek:

- Hrad Malenovice – rejstř. č. 35352/7-1880
- Socha sv. Vendelína - rejstř. č. 23836/7-1889
- Kostel Narození Panny Marie - rejstř. č. 29488/7 – 1946
- Dům č. p. 21 v obci Březnice - rejstř. č. 29922/7-1845

Technické památky

Mimo objekty unikátní městské architektury města Zlína se v zájmové oblasti nacházejí i další objekty technických památek venkovského charakteru. Mezi technické památky v území IPRÚ Zlín patří Areál baťových závodů, Baťův mrakodrap, větrný mlýn v obci Štípa a vodní nádrž Fryšták.

2.11. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Zlínský kraj má zpracovávánu Koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Zlínského kraje (EVVO) na období 2014 – 2024. Koncepce EVVO má význam z hlediska systematického a dlouhodobého působení na obyvatele Zlínského kraje prostřednictvím činností, které jsou důležité jako prevence poškozování životního prostředí, jeho ochranu a ochranu zdraví obyvatel. Zároveň by měla být důležitou součástí systému přispívajícím ke zvýšení informovanosti, znalosti a dovedností obyvatel kraje jednat ve prospěch svého okolí a mít pozitivní vztah k životnímu prostředí jako celku (Koncepce EVVO).

Význam EVVO spočívá především v tom, že je – v případě některých problémů ŽP – jediným, případně jedním z mála použitelných nástrojů umožňujících jejich řešení.

Týká se to především problematiky emisí z domácích topenišť (spalování nevhodných paliv či odpadů), ochrany přírody, třídění komunálních odpadů, ale také podpory úspor spotřeby energií a dalších kroků v oblasti energetiky. Podpora EVVO v regionu tedy musí být nedílnou součástí dalších opatření.

2.12. Vývoj životního prostředí bez provedení koncepce

Integrovaný plán rozvoje území Zlín byl připravován ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území, při níž byly zvažovány různé alternativy dílčích částí Integrovaného plánu. Výsledkem je předložení koncepce v jediné variantě. Kromě navržené varianty lze definovat také variantu nulovou, která by znamenala zachování stávajícího stavu bez realizace strategie. V případě nulové varianty by vývoj životního prostředí pokračoval ve stávajících trendech, které však může Integrovaný plán ovlivnit jen zprostředkovaně a pouze částečně, protože životní prostředí je současně ovlivňováno řadou dalších vlivů, včetně vlivů jiných krajských a celostátních koncepcí, které mají dopad až na úroveň území IPRÚ. Také implementace aktivit je závislá na financování z relevantních zdrojů, v tomto případě především z IROP.

Princip integrovaných nástrojů je založen na garantované alokaci, nikoliv na odlišnosti intervencí od aktivit financovaných z obdobných finančních zdrojů, avšak v rámci „celostátní“ soutěže žádostí. Dále nelze předpokládat implementaci všech potenciálních aktivit (oblastí intervence) do konce výhledového horizontu koncepce.

Uvedení typických podporovaných aktivit do popisu opatření má především ten důvod, aby bylo zřejmé, jakými prostředky se koncepce bude především realizovat. Není to tedy záruka, že se ve skutečnosti typická podporovaná aktivita opravdu realizovat bude, respektive že se nebudou realizovat projekty jiné, které také odpovídají konkrétnímu opatření. V takovém případě tedy dojde nikoliv k realizaci některé z typických podporovaných projektů, uvedených v koncepci, ale projektů obdobných, bez možnosti odhadnout před jeho konkretizací, které z nich budou mít větší vliv na životní prostředí a jak se tato skutečnost projeví ve vývoji stavu životního prostředí v kraji.

V hypotetickém a v běžném životě nereálném, případě – tedy v případě, že by nebylo realizováno žádné z opatření návrhu koncepce, respektive že by nebyly podporovány žádné aktivity zaměřené na rozvoj území, uvažované ve strategii, lze předpokládat, že by se vývoj stavu životního prostředí v SO ORP Zlín pravděpodobně ubíral níže uvedeným směrem (taková situace však nemůže nastat, neboť realizace většiny potenciálních záměrů nezávisí na jejich zařazení do Integrovaného plánu, který jen zvyšuje šance na jejich financování z ESIF):

- Redukovaly by se rozvojové aktivity na území SO ORP
- Byly by podporovány aktivity, které by nerespektovaly zaměření kohezní politiky EU v programovém období 2014-2020 a hrozilo by tedy riziko, že nebudou finančně podporovány z ESIF 2014+.
- Rozvojové aktivity by se pravděpodobně prosazovaly více živelně, bez koordinace ze strany veřejné správy, pouze v závislosti na zájmech a finančních možnostech investorů
- Podle charakteru projektů, které by nebyly součástí opatření IPRÚ, tvořících systém, by pravděpodobně došlo k většímu tlaku na další znečišťování životního prostředí a pravděpodobně také k negativním změnám v zaměstnanosti.

3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY

„Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020“ se týká statutárního města Zlína a vybraných obcí v okolí města Zlín, tak jak je uvedeno v kapitole č. 1.2. Předmět posouzení a v příloze č. 1 Vyhodnocení.

Je tedy možno předpokládat potenciální vliv opatření koncepce na celé dotčené území. Dopady realizace IPRÚ Zlín se však mohou lišit nejen podle charakteru jednotlivých opatření, ale také podle citlivosti lokalit, potenciálně dotčených aktivitami, jimž příslušná prioritní oblast tvoří rámeček. Tuto problematiku řeší důsledné uplatňování environmentálních kritérií pro výběr aktivit / oblastí intervence (viz kapitola 12) a vzhledem k tomu, že pomocí těchto environmentálních kritérií budou eliminovány (nebudou podpořeny) aktivity, které by mohly mít negativní vliv na životní prostředí, neměly by být realizací IPRÚ Zlín žádné oblasti významně (negativně) zasaženy. Nicméně je však třeba uvést, že v zájmovém území existují „citlivé“ oblasti, v nichž je potřebné vyhodnocovat případné dopady aktivit, potenciálně navrhovaných k podpoře v rámci IPRÚ Zlín, z hlediska jejich možných nepříznivých vlivů na životní prostředí zvláště důsledně. Jedná se konkrétně o následující oblasti:

- Oblasti se zvláště zhoršeným stavem životního prostředí.
Z analýzy stavu životního prostředí dotčené oblasti vyplynulo, že postižení některých složek životního prostředí, především ovlivnění kvality ovzduší škodlivinami z dopravy a lokálních topenišť a ovlivnění akustické (hlukové) situace hlukem z dopravy v zájmovém, území koncepce a při nejvíce zatížených komunikacích v kraji, mají potenciální rizikový vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel. V této souvislosti lze tedy považovat oblasti s nejvíce zatíženým ovzduším a hlukovou zátěží obyvatel (především sídelní zástavbu a dopravní spojnici Zlín – Otrokovice) za území, v němž je potřeba věnovat pozornost jak potenciálně negativním, tak především možným pozitivním dopadům koncepce, která by umožnila tuto situaci zlepšit. Dále je potřeba vzít v úvahu, že stav ŽP limituje některá opatření a může blokovat jeho přirozený či aktivně podpořený rozvoj, včetně zhoršování image území (přitažlivost pro podnikání, bydlení i návštěvnost).
- Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny.
Jedná se především o MZCHÚ území evropsky významných lokalit soustavy NATURA 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Jde také o další cenná území (přírodní parky, prvky ÚSES, významné krajinné prvky), které mají svůj vliv na atraktivitu území IPRÚ a tvoří zázemí pro obyvatele více zatížených oblastí. Lokality významné z hlediska ochrany přírody a krajiny jsou v tomto textu uvedeny v kapitole 2.3., stejně jako základní informace o lokalitách soustavy Natura 2000, které jsou podrobně popsány v samostatném naturovém hodnocení (příloha č. 1). Vymezení těchto území je důležité zejména z hlediska jejich potenciálního ohrožení intervencemi IPRÚ.

- Oblasti citlivé z hlediska potenciálních vlivů extrémních projevů klimatu

Do této skupiny lze zařadit oblasti ohrožené povodněmi, resp. dalšími extrémními projevy klimatu (ohrožení suchem).

Vzhledem k tomu, že v rámci vyhodnocení koncepce nelze detailně hodnotit jednotlivé typické podporované aktivity (viz dále v kap. 6.3.), jsou v základním hodnocení zvláště zvažovány dopady na výše uvedené MZCHÚ lokality soustavy Natura 2000 i další chráněné části přírody, tam kde je z charakteru uvedené aktivity zřejmé, že by potenciálně mohla mít negativní vliv na ŽP.

Je však nezbytné uvést, že vedle citovaných environmentálních kritérií pro výběr aktivit, je další pojistkou proti provádění potenciálně nevhodných záměrů v oblastech, které by mohly být jeho realizací významně zasaženy (v této souvislosti myšleny především oblasti s více znečištěním životním prostředím, lokality ochrany přírody a krajiny také samostatné posouzení vlivů aktivit (záměrů) na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, či podle stavebního zákona v těch případech, kdy navržená aktivita výše citovaným zákonům nepodléhá.

4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.1. Významné problémy životního prostředí v dotčeném území

Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území jsou v tomto textu dále využity pro stanovení referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Níže jsou, hierarchicky dle míry potenciálních střetů s koncepcí, uvedeny hlavní uvažované problémy životního prostředí v IPRÚ Zlín:

Ovzduší

- Zvýšený podíl tuhých znečišťujících látek (prachu), a benzo(a)pyrenu z dopravy v okolí komunikací, zatížených automobilovou dopravou a v sídlech.
- zvýšený podíl tuhých znečišťujících látek z domácích topenišť, vliv domácích topenišť na produkci benzo(a)pyrenu v důsledku spalování nekvalitních paliv v domácích topeništích
- překračování imisních limitů v celé oblasti Integrovaného plánu rozvoje území Zlín i přes lepší stav ve srovnání se sousedními kraji.

Hluk

- hluk z automobilové dopravy v okolí komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou, zejména v intravilánech měst a obcí a podél zatížených komunikací
- hluk z průmyslu, především na ose Zlín – Otrokovice.

Příroda a krajina (hlavní potenciální střety)

- velkoplošné terénní úpravy v důsledku výstavby obchodních a logistických středisek, průmyslových zón, průmyslových staveb na zelené louce a liniových staveb
- narušený vodní režim, snížená retenční schopnost krajiny
- šíření nepůvodních druhů rostlin a živočichů,

Voda

- znečištění povrchových vod
- nedostatečně rozvinutý systém kanalizačních sítí a ČOV malých obcí
- problematika extrémních projevů klimatu (přívalové povodně, sucho)

Horninové prostředí, staré ekologické zátěže

- staré ekologické zátěže v lokalitách bývalých (částečně i v lokalitách dosud provozovaných) průmyslových zařízení

Půda

- pokračující úbytek zemědělské půdy v důsledku zastavování krajiny dopravními, průmyslovými a dalšími komerčními stavbami

Odpadové hospodářství

- převládající skládkování
- rekultivace a zabezpečení uzavřených a uzavíraných skládek odpadů
- nedostatečné energetické nebo materiálové využívání komunálních odpadů
- neexistence komplexního zařízení na energetické využití odpadů
- nedostatečná kapacita zařízení pro využívání biologicky rozložitelných odpadů
- rekultivace a zabezpečení uzavřených a uzavíraných skládek odpadů

4.2. Současné problémy životního prostředí vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí**NATURA 2000**

Jakákoliv koncepce nebo záměr, které potenciálně mohou samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významně ovlivnit některou z lokalit soustavy Natura 2000 (území evropsky významné lokality nebo ptačí oblast), podléhá hodnocení vlivů koncepce nebo záměru na toto území a stav jeho ochrany. Možnost významného vlivu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 byla posouzena orgány ochrany přírody – viz níže.

Oznámení Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020 bylo prostřednictvím předkladatele zasláno orgánům ochrany přírody s žádostí o stanovisko k jejím možným vlivům na území soustavy Natura 2000 podle § 45i odstavec 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ZOPK), ve znění pozdějších předpisů. Jednalo se o tyto orgány ochrany přírody:

- Ministerstvo životního prostředí, Odbor výkonu státní správy VIII (Stanovisko ze dne 9. 10. 2014, č.j.: 66321/ENV/2014, 1663/570/14)
- Krajský úřad Zlínského kraje (Stanovisko ze dne 6. 10. 2014, č.j.: KUZZL 56625/2014).

Uvedené orgány ochrany přírody svými stanovisky dle §45i ZOPK nevyloučily významný vliv IPRÚ Zlín na lokality soustavy Natura 2000. Proto byla koncepce dále podrobena hodnocení vlivů dle § 45i) výše citovaného zákona (v dalším textu též naturové hodnocení). Naturové hodnocení je součástí procesu SEA a je přílohou č. 1 Vyhodnocení.

Pozornost naturového hodnocení byla zaměřena především na vyhodnocení opatření. Jako konkrétní metodu pro vyhodnocení vlivů IPRÚ Zlín na lokality soustavy Natura 2000 zvolil autor naturového hodnocení tabelární bodové vyhodnocení v koncepci navržených opatření, s doprovodným komentářem. Významnost vlivů byla hodnocena podle stupnice, jež je navržena metodickým doporučením MŽP ČR.

Jak vyplývá z výše zmíněného naturového hodnocení, realizace opatření naplňujících část specifických cílů by mohla ovlivnit lokality soustavy Natura 2000 (viz příl. č. 1).

Většina opatření z celkového počtu opatření byla vyhodnocena jako neutrální, bez vlivu na celistvost lokalit a předměty ochrany soustavy Natura 2000. Jednalo se buď o opatření nehmotného charakteru s minimálním územním průmětem, nebo o opatření koncentrovaná do blízkosti sídel, respektive zastavěného území.

U dvou opatření byl vyhodnocen mírně pozitivní přínos pro lokality soustavy Natura 2000, a to u opatření zabývajícím se snížením množství emisí z dopravy (opatření 1.1.2) a ze stacionárních zdrojů (opatření 3.1.2).

U pěti opatření nelze vyloučit potenciální negativní vliv jejich aktivit na soustavu Natura 2000:

Opatření 1.2.2 se týká výstavby cyklostezek. Územím posuzovaných lokalit v současnosti nevedou žádné cyklostezky, ty vedou od EVL v dostatečných vzdálenostech (cyklostezky č. 5121, č. 5160). Přes EVL vede řada zpevněných a nezpevněných cest. Pokud by byly využity a nedošlo by k výstavbě nových cest přes území EVL, byl by vliv opatření na EVL minimální. Mírně negativní vliv může nastat v případě výstavby nových stezek v daných evropsky významných lokalitách.

Opatření 1.3.1 týkající se zlepšení dopravní infrastruktury mohou mít na EVL negativní vliv v případě výstavby frekventované silnice v blízkosti EVL (zásah do hodnocených EVL je vzhledem k lokalizaci a terénu málo pravděpodobný). Záměr v takovémto případě by měl být posuzován zvlášť dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění.

Opatření 3.2.2 a 3.3.3 se týkají vodního režimu. Pokud by došlo k zásahu do vodního režimu prioritních stanovišť (R1.3 Lesní pěnovecová prameniště) či do stanoviště prioritního druhu vrkoče útlého, mělo by dané opatření negativní vliv.

- Opatření 3.2.2 zabývajícím se mj. rozšířením vodovodů pro zvýšení počtu zásobovaných obyvatel může mít negativní vliv v případě odběru povrchové či podpovrchové vody z území EVL. Dle stávajícího Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací, na který má opatření vazbu, má dojít k rozšíření vodovodu směrem do EVL Velká Vela a Ondřejovsko včetně vybudování vrtaných studní. Existence těchto EVL ovšem není postavena na vodním režimu a zásah do EVL proběhne do okrajových partií území. Potenciální negativní vliv na tyto lokality v tomto případě tedy spočívá v množství čerpané vody. Záměr by měl být posuzován zvlášť dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění.

- Opatření 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření může mít na EVL negativní vliv v případě zásahu do stávajícího vodního režimu, především v lokalitách na vodě silně závislých (EVL Březnice u Zlína). Zásah do bezejmenného přítoku Březnice č. 12 do nebo nad EVL Březnice u Zlína by mohl znamenat ohrožení populace evropsky významného druhu vrkoče útlého. Plán oblasti povodí Moravy na léta 2016 – 2021, na který bude mít Strategie vazbu, není ještě schválen. Dle stávajícího Plánu oblasti povodí Moravy 2010 – 2015 nejsou pro povodí, do kterých spadají dané EVL, plánována žádná protipovodňová opatření. Konkrétní záměry, v případě potenciálního ovlivnění předmětů ochrany v území, by měly být posuzovány zvlášť dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění.

Opatření 3.3.2 se mj. zabývá energetickým využitím odpadů, tedy vybudováním regionálního zařízení pro spalování odpadů. Problémem těchto zařízení jsou emise znečišťujících látek, jako jsou např. oxidy dusíku, síry či těžké kovy, ačkoli množství vypouštěných látek ze spaloven bývá podlimitní. Potenciálně mohou mít emise znečišťujících látek negativní vliv na předměty ochrany, tento vliv však bude minimální.

Významný negativní vliv (-2 dle stupnice hodnocení) nebyl a priori konstatován u žádné z navržených aktivit či intervencí.

Detaily o jednotlivých možných vlivech navržených opatření na evropsky významné lokality, ptačí oblasti a konkrétní doporučení pro minimalizaci těchto vlivů, jsou uvedeny v tabulce naturového hodnocení, které je přílohou č. 1 Vyhodnocení.

Autor naturového hodnocení závěrem konstatuje, že na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s § 45h,i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, lze konstatovat, že **Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 nebude mít významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.**

4.3. Současné problémy v oblasti veřejného zdraví

Zdraví obyvatel IPRÚ Zlín

V zájmovém území se nachází 11 obcí, z nichž tři mají statut města – Zlín, Otrokovice a Fryšták. Populačně největšími venkovskými sídly v řešeném území jsou Březnice, Hvozdná, Lukov, Tečovice a Želechovice nad Dřevnicí, všechny s více než tisícem obyvatel. Nejmenší obcí je Ostrata (383 obyvatel), která byla až do konce roku 2000 součástí města Zlína.

Ke konci roku 2013 žilo v území 106 635 obyvatel, přičemž více než 87 % z nich žije ve městech Zlín a Otrokovice. Průměrná hustota osídlení je vysoká – 501 ob./km², nejvyšší je v Otrokovících 929 ob./km².

Ve věkové struktuře obyvatel jsou mezi jednotlivými obcemi výraznější rozdíly, především ve městech Otrokovice a Zlín se výrazněji zvyšuje podíl obyvatelstva ve věku 65 a více let a probíhá zde podobně jako v celé ČR proces demografického stárnutí, kdy roste počet obyvatel v postproduktivním věku (nad 65 let), snižuje se podíl obyvatel v předproduktivním věku (0-14 let).

Z celokrajského pohledu je nejstarší obyvatelstvo právě v SO ORP Zlín (spadá do něj 9 z 11 obcí řešeného území), dále v SO ORP Luhačovice (nejnižší podíl dětí v kraji) a Bystřice pod Hostýnem. Nejmladší obyvatelstvo je v SO ORP Vizovice (z řešeného území sem spadá obec Veselá) a Valašské Klobouky, které mají i nejvyšší podíl dětí v kraji.

Nejčastější příčinou úmrtí ve sledovaných městech oblasti byly v roce 2013, stejně jako v celé ČR, nemoci oběhové soustavy. Ve všech třech obcích se podílely na celkovém počtu úmrtí velmi mírně nad 50 %. Celorepubliková hodnota je 47,7 %. Druhou nejčastější příčinou úmrtí byly novotvary, které se podílely v celorepublikovém měřítku 25,1 %, ve Zlíně 24 %, v Otrokovicích 26 % a ve Fryštáku 17 %, v Zlínském kraji 22 %. Nemoci dýchací a trávicí soustavy byly příčinou úmrtí v méně než 10 % případů, s výjimkou Fryštáku v případě nemocí dýchací soustavy (zde 14 %). Nejedná se ovšem o alarmující stav, v předchozích letech zde byly hodnoty také pod 5 %.

Další statistické podklady (data ÚZIS) jsou k dispozici pouze na úrovni krajů. Zlínský kraj patří k průměrným z hlediska celkové standardizované úmrtnosti (teoretické intenzitě úmrtnosti na 100 000 osob) i z hlediska úmrtnosti na nemoci trávicí soustavy. Mezi statistické ukazatele, které vykazují pro Zlínský kraj příznivé hodnoty, lze zařadit standardizovanou úmrtnost na novotvary a nemoci dýchací soustavy, u žen i úmrtnost v důsledku dopravních nehod. Naopak horší hodnoty ve srovnání s republikovým průměrem a s ostatními kraji se vztahují na úmrtí na dopravní nehody u mužů, úmrtí na nemoci oběhové soustavy. Výrazně vyšší je zde kojenecká úmrtnost a prevalence diabetiků (podíl počtu jedinců trpících danou nemocí a počtu všech jedinců ve sledované populaci). Celkově lze říci, že Zlínský kraj patří ve většině sledovaných parametrů vztahujících se k lidskému zdraví v rámci republiky k průměru. Nejsou zde parametry výrazně pozitivní, naopak k významně negativním v tomto srovnání patří vysoká prevalence diabetu a vysoká kojenecká úmrtnost.

Znečištění ovzduší

Stav ovzduší v jednotlivých částech zájmového území je různorodý a závisí na rozmístění zdrojů, jejich typech, produkci emisí a dále klimatických a kolísajících meteorologických podmínkách.

Dle dat ČHMÚ byly v roce 2014 na stanici na stanici Zlín – Svit naměřeny imisní hodnoty překračující ročního i 24hodinové imisní limity pro PM₁₀, na stanici Zlín došlo k překročení ročního imisního limitu pro benzo(a)pyren. Na stanici Otrokovice nebylo přímým měřením zjištěno v roce 2014 překročení imisních limitů. Dle nejaktuálnější dostupné Grafické ročenky ČHMÚ (2013) jsou na území ORP Zlín překračovány limity pro zdraví lidí pro denní koncentrace prachových částic PM₁₀ (na 0,9 % území ORP), pro roční imisní koncentrace benzo(a)pyrenu (na 91,3 % území ORP)

a pro přízemní ozon (na 83,6 % území ORP). Na území ORP Otrokovice je situace obdobná – překročení imisního limitu pro PM₁₀ na 15 % ORP, pro benzo(a)pyren na 99,1 % území a pro přízemní ozon na 53,6 % území. V souhrnu tedy v roce 2013 došlo na 100 % plochy území ORP Zlín a ORP Otrokovice k překročení alespoň jednoho limitu pro zdraví lidí.

Překračování imisních limitů může být jedním z negativních faktorů ovlivňujících nemocnost a kvalitu života populace.

Benzo(a)pyren je silně karcinogenní (kvalifikovaný IARC ve skupině 1) a mutagenní látka. Zdrojem benzo(a)pyrenu je průmysl (v dané oblasti např. výrobní závody základních chemických látek a přípravků, výroba pneumatik v Otrokovicích a Zlíně), doprava a lokální topeniště.

Existuje celá řada průkazných studií, které uvádějí souvislost mezi expozicí prachovým částicím a vlivy na lidské zdraví. Jedná se zejména o kardiovaskulární a respirační onemocnění. Největším problémem ve vztahu k zdravotním rizikům je frakce PM_{2,5}, jejíž částice jsou dosti malé, aby se mohly po vdechnutí dostat hluboko do respiračního traktu, kde mohou způsobovat širokou škálu zdravotních obtíží. Mnohé epidemiologické studie demonstrují vztah mezi koncentracemi částic s průměrem menším než 10 µm nebo 2,5 µm a poklesem plicních funkcí, nárůstem příznaků respirační nedostatečnosti, zvýšenou spotřebou léků na astma a zvýšenými počty návštěv pohotovosti.

Působení ozonu na lidské zdraví se projevuje poškozením plicních funkcí, které je obvykle doprovázeno dechovými a jinými symptomy, dochází ke zhoršení astmatických potíží, u citlivých osob je se zvýšenými koncentracemi ozonu i zvýšená reakce na běžné alergie. Kromě uvedených krátkodobých efektů je zmiňován v literatuře i možný kumulativní účinek expozice ozonu v dětství a jeho následný vliv na plicní funkce v pozdějším věku.

Hluk

Z uvedeného vyplývá, že v oblasti je významným problémem hluková zátěž z dopravy, která souvisí s nevhodným stávajícím vedením tranzitní dopravy přes centra měst.

Negativní účinky hluku na lidské zdraví je možné s určitým zjednodušením rozdělit na orgánové účinky, rušení činností (spánku, řečové komunikace, osvojování řeči a čtení) a vlivy na subjektivní pocity (obtěžování). Specifické účinky se projevují poruchami činnosti sluchového analyzátoru. U nespecifických účinků dochází k ovlivnění funkcí různých systému organismu, často se na nich podílí stresová reakce a ovlivnění spánku a vyšších nervových funkcí. Hluk tak může přispět ke spuštění nebo urychlení vlastního patologického děje u chorob s multifaktoriálními příčinami. Za dostatečně prokázané nepříznivé zdravotní účinky hluku v denní době je v současnosti považováno poškození sluchového aparátu, vliv na kardiovaskulární systém a nepříznivé působení na osvojování řeči a čtení u dětí. V noční době tj. v době spánku a fyziologické regenerace jsou za dostatečně prokázané považovány změny fyziologických reakcí (kardiovaskulární aktivita, EEG zaznamenaná aktivita mozku...), poruchy spánku a zvýšené užívání léku na spaní.

Pitná voda

Většina obcí v území IPRÚ je napojena na vodovod, problematika dostupnosti kvalitní pitné vody nepředstavuje z hlediska zdraví lidí v dané oblasti závažný problém.

Závěry vlivů IPRÚ na veřejné zdraví je uvedeno (v souladu s obligatorní strukturou Vyhodnocení) v kapitole č. 12.

Aktuální stav této problematiky je popsán v samostatné příloze.

5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Při tvorbě Integrované strategie byly jejími zpracovateli brány v úvahu relevantní dokumenty na národní, regionální i místní úrovni, tak jak je uvedeno v předchozích částech Vyhodnocení. Při zpracování Integrované strategie byly zvažovány různé alternativy jejích dílčích částí. Ve výsledku je však koncepce předkládána v jedné, dle zpracovatelů optimální, variantě respektující cíle IPRÚ i daný rámec jeho zpracování.

Vzhledem k charakteru Integrované strategie je v této kapitole uvedeno především hodnocení toho, jak navržené cíle a obsah Integrovaného plánu odpovídá cílům v oblasti životního prostředí. Výběr, popis a porovnání jednotlivých koncepčních materiálů v oblasti ŽP má ovšem ten hlavní účel, že na uvedeném základě byly stanoveny referenční cíle životního prostředí pro hodnocení IPRÚ. Vzhledem k tomu, že mezi hlavními problematickými oblastmi z hlediska realizace IPRÚ byl v analytické části identifikován hluk a znečištění ovzduší z dopravy, potenciální vlivy na předměty ochrany přírody a problematiku povodní, resp. sucha, byly pro stanovení environmentálních referenčních cílů vybrány především cíle takto zaměřených dokumentů.

Přehled hlavních koncepcí, které se vztahují k IPRÚ se zřetelem k referenčním cílům ŽP - vybrané dokumenty jsou stručně popsány níže v této kapitole. Tučně jsou uvedeny ty dokumenty, u nichž uvádí IPRÚ přímý soulad:

- **Dohoda o partnerství**
- **Strategický rámec udržitelného rozvoje** (v současné době se zpracovává jeho aktualizace)
- **Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020**
- Integrovaný regionální operační program
- Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
- Operační program Životní prostředí 2014-2020
- Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky (2009)
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005
- Státní surovinová politika ČR (2012)
- Aktualizace Státní energetické koncepce ČR (2014)
- Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024
- Dopravní politika ČR pro období 2014-2020 s výhledem do roku 2050
- Zdraví pro všechny v 21. Století
- Národní program snížení emisí
- Program rozvoje venkova

- Rozbor udržitelného rozvoje území SO ORP Zlín aktualizace 2014
- Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Otrokovice 2014
- Aktualizace Zásad územního rozvoje Zlínského kraje
- Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - ZLÍN 2020
- Integrovaný plán rozvoje města Zlína (na období 2008-2015)
- Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014-2023
- Strategický rozvojový plán města Fryšták 2008 – 2013
- Koncepce dopravní infrastruktury na území Zlínského kraje
- Koncepce rozvoje cyklodopravy na území Zlínského kraje
- Integrovaná strategická koncepce pro řízení zdravotnictví a rozvoj zdravotnických služeb ve Zlínském kraji
- Plán zdraví a kvality života města Zlín 2004-20115
- Koncepční dokumenty Zlínského kraje a města Zlín v oblasti životního prostředí, především:
 - Aktualizace koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje
 - Integrovaný krajský program snižování emisí Zlínského kraje
 - Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje
 - Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína na období let 2011 – 2015
 - Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje
 - Koncepce řešení protipovodňové ochrany na území Zlínského kraje
 - Plán oblasti povodí Moravy
 - Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve Zlínském kraji
 - Místní koncepce EVVO statutárního města Zlín na období 2014-2018
 - a další

5.1. Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů

Ve stručném přehledu koncepčních materiálů jsou uvedeny především ty části vybraných koncepčních materiálů, které jsou relevantní k obsahu a posouzení Integrovaného plánu rozvoje území Zlín a současně důležité pro formulaci referenčních cílů životního prostředí.

Dohoda o partnerství

Dohoda o Partnerství je koncepčním dokumentem na období 2014-2020, který stanoví cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě vydefinovaných národních priorit.

Dohoda je strategickým dokumentem, založeným na důsledné analýze současné sociální a ekonomické situace, ekonomických trendů a potřeb České republiky, na jejichž základě jsou stanoveny priority pro financování v letech 2014–2020.

Hlavní cíle:

- Vytvoření kvalitního podnikatelské prostředí, které podpoří konkurenceschopnost ČR na evropském i globálním trhu, povede k zakládání nových podniků, zvýší inovační schopnost stávajících podniků a posílí atraktivitu ČR pro domácí a zahraniční investory.
- Zajištění inkluzivní společnosti vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti s důrazem na snížení počtu vyloučených skupin obyvatel a podpora kvalitních podmínek pro život obyvatel.

Hlavní (relevantní) priority:

- Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu.
- Podniky využívající výsledků VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství.
- Udržitelná infrastruktura umožňující konkurenceschopnost ekonomiky a odpovídající obslužnost území.
- Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže a účinně reagující na mimořádné události.
- Ochrana životního prostředí a krajiny a přizpůsobení se změně klimatu.

Strategický rámec udržitelného rozvoje 2010+ (v současné době aktualizován)

Strategický rámec udržitelného rozvoje (SRUR) tvoří dlouhodobý rámec pro politická rozhodování v kontextu mezinárodních závazků, které ČR přijala v souvislosti s členstvím v EU, OECD a OSN, respektující zároveň specifické podmínky ČR. Slouží jako východisko pro zpracování koncepčních materiálů (sektorových politik či akčních programů) a pro strategické rozhodování v rámci státní správy a územní veřejné správy a pro jejich spolupráci se zájmovými skupinami. Stanovené principy, cíle a prioritní osy jsou nastaveny s ohledem na tři základní oblasti rozvoje společnosti – ekonomickou, sociální a environmentální. Regionální aspekty rozvoje ČR jsou řešeny v prioritní ose 3 Rozvoj území s cílem zvýšit ekonomický a environmentální potenciál a konkurenceschopnost regionů na úroveň vyspělých regionů EU a snižovat nepřiměřené regionální disparity. Vzhledem k obecnosti dokumentu jej lze pro stanovení referenčních cílů ŽP použít pouze rámcově. Vzhledem k důrazu SRUR na posílení role měst a zabezpečení udržitelného rozvoje venkova lze však nalézt shodu mezi cíli SRUR a IPRÚ Zlín.

Relevantní prioritou je především Priorita 4.3: Adaptace na změny klimatu.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 je základním koncepčním dokumentem na národní úrovni ve sféře regionálního rozvoje a jeho podpory na období po roce 2013 (schválena v květnu 2013). Program představuje hlavní východiska pro formulaci regionálních potřeb a specifik pro programování období 2014+ v oblastech ekonomické a sociální politiky a územní soudržnosti EU.

Vedle tradičně analyzovaných faktorů regionálního rozvoje je kladen důraz na faktory „nové“ – demografické změny, klimatické změny, energetickou soběstačnost, územní soudržnost, dostupnost služeb a další.

Vzhledem k tomu, že všechny integrované nástroje byly tvořeny v souladu s obsahem Strategie regionálního rozvoje, odpovídají její cíle i cílům IPRÚ. V části věnované životnímu prostředí byla také jedním ze zdrojů tvorby referenčních cílů životního prostředí.

Integrovaný regionální operační program

Prioritou Integrovaného regionálního operačního programu je umožnění vyváženého rozvoje území, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech.

Cíle bude dosaženo snížením územních rozdílů, zkvalitněním infrastruktury a posílením konkurenceschopnosti v regionech. Dále pak posílením veřejných služeb, zaměstnanosti a podpory vzdělanosti, jako jednoho z pilířů zvyšování kvality života obyvatel, a posílením institucionální kapacity veřejné správy.

K dosažení cíle si stanovil IROP prioritní osy:

- konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony
- zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů
- dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí
- komunitně vedený místní rozvoj

Vzhledem k tomu, že financování opatření IPRÚ je založeno na zdrojích IROP, tvořil tento operační program i jeho hodnocení vlivů na ŽP důležitou součást zdrojů pro tvorbu referenčních cílů ŽP i pro samotné hodnocení vlivů IPRÚ na ŽP.

Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020

Tematické oblasti politiky:

- Ochrana a udržitelné využívání zdrojů včetně ochrany přírodních zdrojů, zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí, ochranu a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí.
- Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší s cílem snížení emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů změny klimatu na území ČR, snížení úrovně znečištění ovzduší a podpory efektivního a vůči přírodě šetrného využívání obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor.
- Ochrana přírody a krajiny spočívající především v ochraně a posílení ekologických funkcí krajiny, zachování přírodních a krajinných hodnot a zlepšení kvality prostředí ve městech.
- Bezpečné prostředí zahrnující jak předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, eroze a podobně), tak i předcházení vzniku antropogenních rizik.

Vzhledem ke svému charakteru zastřešujícího dokumentu státu pro oblast životního prostředí byl tento dokument klíčovým zdrojem pro formulaci referenčních cílů životního prostředí.

Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky

Aktualizovaný program stručně analyzuje stav přírodního a krajinného prostředí, formuluje dlouhodobé cíle a opatření, nezbytná k jejich dosažení. Státní program se zabývá problematikou ochrany krajiny obecně a dále, podrobněji, podle jednotlivých typů krajinných ekosystémů, chráněnými územími a druhovou ochranou.

Cíle:

1. Krajina

- 1.1. Udržet a zvyšovat ekologickou stabilitu krajiny – s mozaikou vzájemně propojených biologicky funkčních prvků a částí, schopných odolávat vnějším negativním vlivům včetně změn klimatu
- 1.2. Udržet a zvyšovat přírodní a estetické hodnoty krajiny
- 1.3. Zajistit udržitelné využívání krajiny jako celku především omezením zástavby krajiny, zachováním její prostupnosti a omezením další fragmentace s přednostním využitím ploch v sídelních útvarech, případně ve vazbě na ně
- 1.4. Zajistit odpovídající péči o optimalizovanou soustavu ZCHÚ a vymezený ÚSES jako o nezastupitelný základ přírodní infrastruktury krajiny, zajišťující zachování biologické rozmanitosti a fungování přírodních, pro život lidí nezbytných procesů.

2. Lesní ekosystémy

- 2.1. Zvýšit druhovou rozmanitost lesních porostů směrem k přirozené druhové skladbě, zvýšit strukturální rozrůzněnost lesa a podíl přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů a posílit mimoprodukční funkce lesních ekosystémů.

3. Vodní a mokřadní ekosystémy

- 3.1. Obnovit přirozené hydro-ekologické funkce krajiny a posílit schopnosti krajiny odolávat a přizpůsobovat se očekávaným klimatickým změnám
- 3.2. Zajistit udržitelné využívání vodního bohatství jako celku ve vazbě na dosažení dobrého ekologického stavu vod podle Směrnice 60/2000/ES
- 3.3. Zachovávat a zvýšit biologickou rozmanitost vodních a mokřadních ekosystémů obnovením volné prostupnosti vodního prostředí a omezením jeho další fragmentace.

4. Horské ekosystémy - nejsou relevantní

5. Agro-ekosystémy, půda

- 5.1. Zabezpečení ochrany půdy jako nezastupitelného a neobnovitelného přírodního zdroje, s uplatněním principů udržitelného rozvoje a s ohledem na ostatní složky životního prostředí, omezení negativního trendu snižování rozlohy kvalitní zemědělské půdy, snížení negativního působení ohrožujících činitelů na půdu, které ohrožují poskytování ekosystémových služeb půdními ekosystémy (produkční a ekologické funkce půdy)

- 5.2. Trvalé zvýšení různorodosti zemědělsky obhospodařovaných ploch a přilehlých pozemků, které jsou součástí zemědělsky využívané krajiny.
6. Travní ekosystémy

Zachovat, případně obnovit druhově a morfologicky pestré travní porosty jako nedílnou součást zemědělského hospodaření v krajině.
7. Urbánní ekosystémy
 - 7.1. Zajištění vyšší kvality života v sídlech zapojením přírodních nebo přírodě blízkých prvků do struktury sídel.
8. Chráněná území
 - 8.1. Optimalizovat soustavu ZCHÚ z hlediska reprezentativního podchycení nejceněnějších částí přírody a krajiny, vymezení a nastavení režimu ochrany
 - 8.2. Zlepšit péči o chráněná území
 - 8.3. Integrovat ZCHÚ do života regionů s důrazem na trvale udržitelné využívání, zejména v oblasti cestovního ruchu, a zlepšení životních podmínek místních obyvatel.
9. Druhy
 - 9.1. Udržení dostatečně početných a tím i geneticky kvalitních populací původních planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, schopných dlouhodobé samostatné existence. Minimalizace rizik zavádění nových invazních nepůvodních druhů v ČR, omezení dalšího rozšiřování již přítomných invazních nepůvodních druhů a jejich regulace a odstraňování v přírodně hodnotných územích, a to i s ohledem na probíhající a očekávané změny podnebí.
10. Legislativní nástroje
 - 10.1. Zjednodušit, zpřehlednit a zefektivnit právní úpravu ochrany přírody a krajiny včetně doplnění chybějících nástrojů k naplňování mezinárodních mnohostranných a dvoustranných úmluv v ochraně přírody a krajiny a odstranění nejvýznamnějších rozporů mezi předpisy upravujícími využívání biologické rozmanitosti, zejména ekosystémů.
 - 10.2. Sjednotit výkon státní správy a posílit odbornost orgánů ochrany přírody a krajiny.
11. Ekonomické nástroje
 - 11.1. vyvážený systém ekonomických nástrojů především v oblasti dotační, náhradové a daňové, který přispěje k naplňování cílů ochrany přírody a krajiny.
12. Odborné informační nástroje
 - 12.1. Podporovat rozhodování státní správy v ochraně přírody a krajiny aktuálními a hodnověrnými údaji o stavu, změnách a vývojových trendech složek přírody a krajiny v ČR
 - 12.2. Zajistit sběr, zpracování, vyhodnocování, rozšiřování a péči o údaje o přírodě a krajině v ČR s využitím služeb Informačního systému ochrany přírody a Portálu ochrany přírody a krajiny (eNature)
13. Práce s veřejností
 - 13.1. Informovat, vzdělávat a radit veřejnosti (především výše citovaným cílovým skupinám) v různých aspektech ochrany přírody a krajiny v České republice, zvyšovat povědomí o principech ochrany přírody a krajiny v ČR a aktivně zapojovat veřejnost do podpory ochrany přírody a krajiny.

Vzhledem ke svému charakteru i podrobnosti poskytl Státní program ochrany přírody a krajiny základ pro formulaci referenčních cílů životního prostředí v oblasti ochrany přírody a krajiny i pro vyhodnocení opatření z hlediska jejich vlivů na přírodu a krajinu.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005

Cíle Strategie:

1. Ochrana biologické rozmanitosti
2. Udržitelné využívání složek biologické rozmanitosti
3. Spravedlivé a rovnoměrné rozdělování přínosů, plynoucích z využívání genetických zdrojů.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005 byla explicitně využita k formulaci referenčních cílů ŽP, které sloužily jako podklad pro Vyhodnocení IPRÚ Zlín. Strategie byla zdrojem pro referenční rámec „Ochrana „hot-spot“ oblastí biodiverzity, včetně rozpracování do podoblastí.

Aktualizace Státní energetické koncepce ČR (2014)

Hlavním posláním Státní energetické koncepce (dále též SEK) je zajistit spolehlivou, bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou dodávku energie pro potřeby obyvatelstva a ekonomiky ČR, a to za konkurenceschopné a přijatelné ceny za standardních podmínek. Současně musí zabezpečit nepřerušované dodávky energie v krizových situacích v rozsahu nezbytném pro fungování nejdůležitějších složek státu a přežití obyvatelstva.

Strategické priority:

1. Vyvážený energetický mix
2. Úspory a energetická účinnost
3. Infrastruktura a mezinárodní spolupráce
4. Výzkum, vývoj a inovace
5. Energetická bezpečnost

Doporučení koncepce byly využity zejména při hodnocení opatření, týkajících se investic vedoucích ke snížení spotřeby energie.

Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024

Plán odpadového hospodářství České republiky je nástroj pro řízení odpadového hospodářství ČR a pro realizaci dlouhodobé strategie odpadového hospodářství. Plán představuje klíčový dokument pro realizaci dlouhodobé strategie nakládání s odpady, obalovými odpady a výrobky s ukončenou životností. Plán se zaměřuje na upřednostnění způsobů nakládání s odpady podle celoevropské odpadové hierarchie a plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady. Strategie navržená v POH ČR vede k jednoznačnému odklonu ukládání odpadů na skládky a posílení principu předcházení odpadů, zvýšení recyklace a materiálového využití zbývajících odpadů.

Strategické cíle uvedené v POH ČR jsou:

1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.
2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.
3. Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“.
4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Vzhledem k charakteru Strategie, která je strategickým dokumentem s relativně obecným stanovením postupu na úrovni cílů, priorit a opatření, byla s principy Plánu odpadového hospodářství ČR srovnána a k hodnocení použita pouze ty dotčená opatření, priority a aktivity, které jsou úrovní konkrétnosti srovnatelné.

POH ČR je základem pro všechny krajské plány odpadového hospodářství, které se v současné době zpracovávají.

Zdraví pro všechny v 21. století

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století národní variantou programu Světové zdravotnické organizace (WHO) Health for all in the 21st century. Jeho hlavním záměrem je prostřednictvím 21 cílů vybudovat fungující model komplexní péče o zdraví a podpory zdraví celé společnosti.

Hlavní cíle:

1. Solidarita pro zdraví v evropském regionu
2. Spravedlnost ve zdraví
3. Zdravý začátek života
4. Zdraví mládeže do 18 let
5. Zdravé stárnutí
6. Zlepšení duševního zdraví
7. Snížení výskytu přenosných nemocí
8. Snížení výskytu neinfekčních onemocnění
9. Snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy
10. Zdravé a bezpečné životní prostředí
11. Zdravější životní styl
12. Snížení škod způsobených alkoholem, drogami a tabákem
13. Podmínky a příležitosti pro zdraví
14. Multisekteriální odpovědnost za zdraví
15. Integrovaný zdravotní systém
16. Řízení v zájmu kvality péče
17. Financování zdravotnictví a rozdělování finančních zdrojů
18. Rozvoj lidských zdrojů v zájmu zdraví

19. Význam a znalosti v zájmu zdraví
20. Mobilizace partnerů pro zdraví
21. Politika a strategie v zájmu zdraví pro všechny

Národní program snižování emisí ČR

Globálním cílem Programu je snížit, s důrazem na podporu nových environmentálně šetrných technologií a využití potenciálu energetických úspor, zátěž životního prostředí látkami poškozujícími ekosystémy a vegetaci a vytvořit předpoklady pro regeneraci postižených složek životního prostředí a pro snižování rizik pro lidské zdraví, která plynou ze znečištění ovzduší a tím přispět k naplnění strategického cíle Environmentálního pilíře Programu udržitelného rozvoje České republiky.

Specifické cíle Programu jsou:

- plnit od určeného termínu stanovené hodnoty národních emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak,
- přispět ke snížení úrovně znečištění ovzduší PM₁₀ pod platné imisní limity,
- přispět ke snížení úrovně znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem pod platný cílový imisní limit

Národní program snižování emisí je základním dokumentem pro formulaci referenčního cíle ŽP v oblasti ochrany ovzduší.

Program rozvoje venkova

- Osa I programu je zaměřena na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství. Prioritní oblastí je modernizace zemědělských podniků, dále pozemkové úpravy a přidávání hodnoty zemědělským produktům.
- Osa II je zaměřena na zlepšování životního prostředí a krajiny.
- Osa III podporuje rozvoj životních podmínek ve venkovských oblastech a diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově.
- Osa IV Leader je osou metodickou a je uskutečňována prostřednictvím realizace cílů jednotlivých opatření os I - III. Hlavním přínosem osy IV Leader je způsob, jakým jsou akce rozvoje venkova realizovány a vzájemně propojeny.

Význam strategického rozvoje venkovského prostoru v novém programovém období vzrostl. Přestože na úrovni MAS je používán jiný integrovaný nástroj (CLLD).

5.2 Stručný přehled strategických dokumentů Zlínského kraje, které byly využity při hodnocení IPRÚ Zlín

Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013-2016

Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013-2016 řeší čtyři základní problémové okruhy:

- Konkurenceschopná ekonomika
- Úspěšná společnost
- Efektivní infrastruktura a rozvoj venkova
- Atraktivní region

Obdobně jako v případě Strategie regionálního rozvoje ČR na národní úrovni, měl by IPRÚ být v souladu i s obsahem Programu rozvoje kraje a tudíž odpovídat i jeho cílům. V části věnované životnímu prostředí byl také jedním ze zdrojů tvorby referenčních cílů životního prostředí.

Rozbor udržitelného rozvoje území SO ORP Zlín aktualizace 2014

Aktualizace Rozboru udržitelného rozvoje území (dále jen RURÚ) pro správní obvod ORP Zlín je zpracována postupem, který vyplývá ze zákona č. 183/2006 Sb. (stavební zákon) a jeho prováděcích předpisů. Problematika udržitelného rozvoje je členěna do 10-ti tematických oblastí, které reprezentují tři základní pilíře udržitelného rozvoje, to znamená vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel.

Pilíře udržitelného rozvoje území:

- environmentální (životní prostředí)
- ekonomický (hospodářský)
- sociodemografický (soudržnost společenství obyvatel)

Rozbor udržitelného rozvoje území, zejména jeho environmentální pilíř, sloužil k určení referenčních cílů životního prostředí.

Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Otrokovice 2014

Aktualizace RURÚ pro správní obvod ORP Otrokovice je zpracována postupem, který vyplývá ze zákona č. 183/2006 Sb. (stavební zákon) a jeho prováděcích předpisů. Problematika udržitelného rozvoje je členěna do 10-ti tematických oblastí, které reprezentují tři základní pilíře udržitelného

rozvoje, to znamená vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel.

Udržitelný rozvoj území představuje následující 3 pilíře:

- environmentální (životní prostředí)
- ekonomický (hospodářský)
- sociodemografický (soudržnost společenství obyvatel)

Využití uvedeného dokumentu je obdobné jako v případě RURÚ Zlín.

Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - ZLÍN 2020

Základním cílem realizace konceptu udržitelného rozvoje je zlepšování kvality života a zvyšování spokojenosti občanů. Smyslem uplatňování udržitelného rozvoje je tedy nalézt optimální propojení základních společenských oblastí: ekonomické, sociální a environmentální. Klíčová je snaha o dlouhodobou perspektivu rozvoje. Strategie rozvoje statutárního města Zlína vymezuje priority a strategické cíle v následujících oblastech:

- Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost
- Ekonomický rozvoj a trh práce
- Doprava a technická infrastruktura
- Životní a fyzické prostředí města

Strategie rozvoje statutárního města Zlína je jedním z dokumentů tvořících rámec pro IPRÚ Zlín.

Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014-2023

Strategie a akční plán jsou stěžejními částmi rozvojového dokumentu „Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014–2023“. Strategický dokument definuje prioritní oblasti rozvoje města Otrokovice a cíle, jež mají být v cílovém období postupně naplňovány tak, aby došlo k vyváženému rozvoji města.

Prioritní oblasti:

- 1) Ekonomický rozvoj
- 2) Kvalita života
- 3) Životní prostředí
- 4) Efektivní úřad

Strategie rozvoje města Otrokovice je jedním z dokumentů tvořících rámec pro IPRÚ Zlín.

Strategický rozvojový plán města Fryšták 2008 – 2013

Jedná se o střednědobý dokument, který byl zpracován za účelem zjištění současného stavu a vývoje města a má sloužit pro rozhodování o dalším směru rozvoje města. V souvislosti s novým plánovacím obdobím EU pro léta 2014 – 2020 je vhodné sladit zájmy města Fryštáku s cíli Národního strategického referenčního rámce a prioritami operačních programů, zejména Regionálního operačního programu pro region NUTS II Střední Morava.

Strategie rozvoje města Fryšták je jedním z dokumentů, tvořících rámec pro IPRÚ Zlín.

Integrovaná strategická koncepce pro řízení zdravotnictví a rozvoj zdravotnických služeb ve Zlínském kraji

Zdravotnictví představuje jednu z významných oblastí, které ovlivňují kvalitu života obyvatel území. Návrhová část Integrované strategické koncepce pro řízení zdravotnictví a rozvoj zdravotnických služeb ve Zlínském kraji formuluje pohled na budoucí rozvoj zdravotnických služeb na území Zlínského kraje. Přijetím se tato koncepce stává klíčovým strategickým dokumentem nastiňujícím další směry vývoje zdravotnictví ve Zlínském kraji.

V návaznosti na vizi rozvoje zdravotnictví Zlínského kraje byly formulovány tři vzájemně provázané strategické cíle:

- 1) Zajistit optimální dostupnost zdravotní péče občanům Zlínského kraje s východiskem založenými na současném stavu
- 2) Zvyšovat kvalitu zdravotní péče poskytované občanům Zlínského kraje
- 3) Zlepšovat ekonomické ukazatele poskytované zdravotní péče

Plán zdraví a kvality života města Zlín 2004-20115

Akční plán zahrnuje zapojení veřejnosti v otázce zdraví, podporu programů zlepšující kvalitu života a zdrav, aktivnější zapojení města do řešení problémů v oblasti zdravotnictví, zdravého životního prostředí a životního stylu. Rozvoj města bude v souladu s Agendy 21 a Zdraví (Health) 21, myšlenkou „trvalé udržitelnosti“ apod.

Oba výše uvedené dokumenty byly využity pro hodnocení vlivů na veřejné zdraví.

Aktualizace koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje

Cíle formulované v rámci oblasti obecné ochrany přírody by měly být obsaženy a směřovány do jednotlivých tematických okruhů v rámci sektorových politik kraje:

1. Lesní hospodářství
2. Zemědělství
3. Vodní hospodářství
4. Územní systémy ekologické stability

5. Krajinový ráz
6. Územní plánování
7. Doprava
8. Těžba nerostných surovin
9. Turistika a rekreace

Cíle formulované v rámci oblasti zvláštní ochrany přírody by měly být obsaženy směřovány do následujících tematických okruhů:

10. Zvláště chráněná území
11. Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, stanoviště

Obdobně jako v případě dokumentů na národní úrovni byla regionální koncepce použita k přesnější specifikaci referenčních cílů životního prostředí v oblasti ochrany přírody a krajiny i pro vyhodnocení opatření z hlediska jejich vlivů na přírodu a krajinu.

Integrovaný krajský program snižování emisí Zlínského kraje

Program se plným názvem jmenuje: "Integrovaný krajský program snižování emisí tuhých znečišťujících látek, oxidu siřičitého, oxidů dusíku, těkavých organických látek, amoniaku, oxidu uhelnatého, benzenu, olova, kadmia, niklu, arsenu, rtuti a polycyklických aromatických uhlovodíků Zlínského kraje.

Cíle a priority:

1. V oblasti dosažení doporučených hodnot krajských emisních stropů v horizontu roku 2010 a s výhledem do roku 2020 zejména v souvislosti s plněním Národního programu snižování emisí ze stávajících zvláště velkých spalovacích zdrojů jsou prioritními škodlivinami SO₂, NO_x a VOC.
2. V oblasti snížení emisí těch znečišťujících látek, u kterých jsou překračovány imisní limity s cílem dosáhnout limitních hodnot ve stanovených lhůtách (týká se SO₂, PM₁₀, benzenu a B(a)P).
3. V oblasti omezení emisí prekurzorů ozónu tak, aby bylo podpořeno dosažení cílových imisních limitů a dlouhodobých imisních cílů, jsou cílovými škodlivinami NO_x a těkavé organické látky
4. V oblasti udržení emisí těch znečišťujících látek, u nichž nebylo zjištěno překračování imisních limitů, na dostatečně nízké úrovni tak, aby bylo minimalizováno riziko překračování v budoucnosti (ostatní znečišťující látky) jsou cílovými látkami emise těžkých kovů, amoniak.

Obdobně jako v případě dokumentů na národní úrovni byl regionální program použit k přesnější specifikaci referenčních cílů životního prostředí v oblasti ochrany ovzduší i pro vyhodnocení opatření z hlediska jejich vlivů na ovzduší.

Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje

Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje je zpracován pro období let 2004 až 2014 a vychází z Plánu odpadového hospodářství České republiky. Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje pro období 2015 - 2025 se aktuálně zpracovává.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje (dále jen PRVKZK) stanovuje základní koncepci optimálního rozvoje zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod společně s časovým upřednostněním v jednotlivých lokalitách řešeného území s ohledem na náročnost řešení, možnosti financování nebo spolufinancování a ekonomickou průchodnost navržených technických řešení v tomto kraji včetně případného řešení vlastnických vztahů.

Koncepce řešení protipovodňové ochrany na území Zlínského kraje

Koncepce řešení protipovodňové ochrany na území Zlínského kraje vychází ze Strategie ochrany před povodněmi v České republice. Jedná se o dokument, který formuluje návrhy a směry dalších možností k omezení jak rozsahu povodní, tak snížení jejich ničivých následků. Strategie vytváří rámec pro definování konkrétních postupů a preventivních opatření ke zvýšení systémové ochrany před povodněmi a jejím cílem je rovněž vytvořit základ pro rozhodování veřejné správy nejen při konkrétní realizaci opatření proti povodním, ale rovněž pro usměrňování rozvoje území.

Vzhledem k tomu, že otázka povodní, resp. extrémních dopadů klimatu, je důležitým aspektem ŽP, byla koncepce použita pro formulaci referenčních cílů ŽP pro hodnocení IPRÚ.

Koncepce rozvoje cyklo dopravy na území Zlínského kraje

Mezi hlavní cíle této strategie patří:

1. Posílení pocitu jistoty a bezpečí cyklistů a jejich okolí při jízdě na kole, snížení nehodovosti cyklistů, zejména jejich nejvýznamnějších důsledků na životě a zdraví.
2. Masivní rozvoj cyklo dopravy pro denní užití, snižování poptávky po motorizované dopravě přizpůsobováním v územním, městském a regionálním rozvojovém plánování.
3. Vytvoření prostoru pro zlepšování cyklistické infrastruktury, vybudování husté sítě cyklistických komunikací po celém území ČR s přispěním fondů Evropské unie.
4. Poskytnutí dostatku příležitostí ke změně životního stylu přispívajícího k upevnování zdraví obyvatel; vytváření podmínek pro rozvoj dalšího sportovního a společenského vyžití.
5. Zvyšování přitažlivosti cyklistiky, chůze a veřejné dopravy; podpora vzájemných návazností mezi těmito druhy dopravy.
6. Zásadně přispět denní jízdou na kole k prevenci civilizačních chorob a ke snížení chorob srdečních, cévních a nemocí pohybového ústrojí a obezity.

7. Přispět ke zkvalitnění životního prostředí snížením emisí a hlukové zátěže.
8. Vytvoření podmínek pro rozvoj další vzdělanosti obyvatel, včetně poskytnutí dalších informací, o svobodné volbě dopravního prostředku, o ochraně životního prostředí, o udržitelném rozvoji, o zdravém životním stylu a o nových podnikatelských možnostech.
9. Prohloubení podpory cestovního ruchu prostřednictvím cykloturistiky.
10. Poskytnout veřejnosti příležitost aktivně se zapojit do realizace a aktualizace cyklostrategie.

Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve Zlínském kraji

Cílem koncepce je zajistit další rozvoj systému EVVO na území Zlínského, jehož součástí je efektivní provázanost činnosti jednotlivých funkčních složek systému EVVO. Výsledkem naplňování cílů této koncepce jsou změny postojů a smýšlení obyvatel kraje, vedoucí k takovému jednání, které je v souladu s principem udržitelného rozvoje. Jedinci si jsou vědomi odpovědnosti za udržení kvality prostředí a jeho jednotlivých složek a mají úctu k životu ve všech jeho formách. EVVO plní roli preventivního nástroje ochrany přírody a životního prostředí.

Vzhledem k významu EVVO pro péči o životní prostředí (viz kap. 2.11 Vyhodnocení) byla tato koncepce základním dokumentem pro formulaci referenčních cílů ŽP i samotné hodnocení.

Závěr

Všechny výše uvedené koncepční dokumenty na celostátní i regionální úrovni byly, dle své relevance, v různé míře použity k hodnocení a přípravě dokumentu Vyhodnocení vlivů IPRÚ na životní prostředí a veřejné zdraví. Ve vybraných případech byly některé z koncepcí využity pro formulaci či úpravu referenčních cílů ochrany životního prostředí, které byly základním nástrojem pro hodnocení dokumentu Integrovaného plánu.

5.3. Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP

Základní rámec pro vyhodnocení souladu cílů koncepce s požadavky na ochranu životního prostředí tvoří referenční cíle ochrany životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí především umožňují posoudit, jak mohou jednotlivé globální cíle a specifické strategické cíle ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí a zda je ovlivňují pozitivně, negativně nebo jsou vůči plnění cílů neutrální. Následně mohou sloužit jako základ pro sledování (monitoring) dopadů implementace koncepce na životní prostředí pomocí stanovených indikátorů a jako rámec pro určení environmentálních kritérií výběru potenciálních projektů.

Obvykle se pro stanovení referenčního hodnotícího rámce a tím i sestavení vybrané sady referenčních cílů pro konkrétní strategický dokument postupuje tím způsobem, že se vychází především z cílů a priorit komunitárních a národních koncepčních dokumentů, které mají k předmětnému strategickému dokumentu vztah (zejména koncepce v oblasti životního prostředí a podobně). Dalšími zdroji pro formulaci referenčního hodnotícího rámce jsou analýza stavu ŽP dotčeného území a identifikace významných problémů v oblasti ŽP.

V případě posuzovaného IPRÚ Zlín byly pro stanovení referenčních cílů životního prostředí využity národní i regionální koncepce v oblasti životního prostředí a cíle ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (viz naturové hodnocení). Tímto způsobem byl identifikován seznam referenčních cílů, u nichž byla nalezena přímá vazba k jednotlivým cílům IPRÚ.

5.4. Sada referenčních cílů životního prostředí

Níže uvedená sada referenčních cílů ochrany životního prostředí představuje rámec pro Vyhodnocení koncepce. V případě opatření se jedná o referenční cíle zaměřené na následující klíčové oblasti životního prostředí, zjištěné v analytické části Vyhodnocení a doplňující referenční cíle formulované na základě souvisejících koncepčních dokumentů: kvalita ovzduší (viz referenční cíle 1 a 2), hluk (viz referenční cíl 3), příroda a krajina (viz referenční cíl 4) a v souvislosti s environmentálními riziky povodní, které se projeví v roce 2013, také referenční cíl 5). Vzhledem k tomu, že IPRÚ neobsahuje vzhledem ke svému charakteru seznam projektů (oblastí intervence) podporujících opatření, bylo při hodnocení opatření přihlédnuto k typickým podporovaným aktivitám, které naplňování opatření ilustrují.

Při hodnocení byly dále vzaty v úvahu pro koncepci relevantní požadavky orgánů ochrany přírody z předchozích procedur SEA, na nichž se autoři Vyhodnocení podíleli, a to Závěr zjišťovacího řízení (respektive připomínky dotčených orgánů veřejné správy) a hodnocení cílů některých koncepcí na národní a krajské úrovni, týkající se podrobnějšího členění referenčního cíle 4 „Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity“. Proto byly při hodnocení vzaty v úvahu také vlivy koncepce na:

- ochranné podmínky ZCHÚ
- územní integritu EVL a ptačích oblastí (viz příloha č. 4 Vyhodnocení)
- biotopy s výskytem zvláště chráněných druhů
- přírodní stanoviště
- průchodnost krajiny a její fragmentaci (včetně vlivy na ÚSES) tam, kde to konkrétnost či podrobnost opatření či aktivity umožňovala.

Tabulka 5.1: Referenční cíle ochrany životního prostředí

Referenční cíle ochrany životního prostředí pro IPRÚ Zlín	
1	Snižovat emise znečišťujících látek - oxidů dusíku a síry, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek, včetně emisí z dopravy a lokálních topenišť
2	Snižovat koncentrace suspendovaných částic v ovzduší (především velikosti PM ₁₀ , respektive PM _{2,5}) a dalších škodlivin pod úroveň platných limitů
3	Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem, především z dopravy
4	Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity (viz také podrobnější členění)
5	Chránit krajinný ráz a funkci místní krajiny, včetně ochrany proti povodním
6	Chránit zemědělskou půdu před zábořem i důsledky intenzivního hospodaření
7	Chránit povrchové a podzemní vody
8	Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)
9	Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečišťování ovzduší a nakládání s odpady

5.5. Referenční cíle a determinanty veřejného zdraví

Pro hodnocení vlivů IPRÚ Zlín na veřejné zdraví byly využity referenční cíle zdravotních a sociálních politik, které byly zohledněny v celkovém hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví (viz kapitola 12 tohoto Vyhodnocení a příloha). Hodnocení vlivů na veřejné zdraví však používá porovnání dopadů IPRÚ vzhledem k determinantám zdraví, které v rámci strategického posuzování vlivů na veřejné zdraví označují faktory ovlivňující zdraví. Zdravotní determinanty představují základní potenciál udržení nebo zlepšení zdravotního stavu obyvatel a v rámci hodnocení (viz příslušná kapitola) a byly využity analogickým způsobem jako referenční cíle životního prostředí (podrobněji v citované kapitole).

6 ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Integrovaný plán rozvoje území Zlín je předkládán v jedné variantě. Tato varianta vznikla na základě komplexního procesu přípravy Integrovaného plánu ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje. Vzhledem k charakteru dokumentu se variantní vývoj může projevit na úrovni implementace projektů, které jsou v IPRÚ uvedeny v podobě projektů typických podporovaných aktivit. Teprve zařazení některého z těchto aktivit, uvedených v plánu, či zařazení dalších, dosud neuvedených projektů, které odpovídají rámci opatření a vyhovují cílům IPRÚ, ovlivní konkrétní dopady IPRÚ na rozvoj území, a tím i životní prostředí a veřejné zdraví.

Dále je potřeba si uvědomit, že IPRÚ není rozšíření stávajících schválených strategií a programů rozvoje. Naopak, vzhledem ke svému charakteru pouze dopřesňuje, resp. klade důraz na část opatření a typických podporovaných aktivit, které by pravděpodobně byly realizovány i bez zařazení do IPRÚ a financovány standardními postupy z ESIF či národních zdrojů. IPRÚ je především nástroj, který umožňuje lepší zacílení výběru financování podle konkrétních podmínek území a pochopitelně také dosažení vyššího efektu v důsledku integrovaného působení jednotlivých intervencí.

Typickým příkladem je zařazení opatření, jejichž typické podporované aktivity mohou být primárně financovány z jiných operačních programů kromě IROP, resp. z národních zdrojů (tzv. komplementární projekty).

6.1. Metoda hodnocení IPRÚ

Při hodnocení vlivů IPRÚ Zlín na ŽP je potřeba vzít v úvahu nejen potenciální dopady koncepce na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také vzájemnou interakci stavu životního prostředí s deklarovanou ambicí rozvoje území v navrženém scénáři. V této souvislosti se jedná především o to, že současná kvalita životního prostředí v části území (viz např. vlivy dopravy na ovzduší a hlukovou situaci) může být jedním z limitů dalšího rozvoje území, a to zejména tím, že by mohla omezovat implementaci aktivit, které by mohly mít další, byť bez započtení kumulativních vlivů nevýznamný, negativní vliv na ŽP v části území. Vzhledem k charakteru území však uvedený problém ve větší části území nehrozí - například v přírodní části území severně od města Zlín, MZCHÚ, husté síti ÚSES aj.

6.1.1. Metoda hodnocení vize

Vzhledem k charakteru vize a poslání bylo použito pouze slovní hodnocení.

6.1.2. Metoda hodnocení prioritních oblastí a specifických cílů

Jednotlivé hierarchické úrovně cílů, prioritních oblastí a opatření koncepce spolu obsahově souvisejí (viz kapitola 1 – Obsah koncepce). Specifické cíle se váží na jednotlivé prioritní oblasti a jsou dále rozpracovány do jednotlivých opatření, resp. podopatření, která následně zahrnují typické podporované aktivity. Specifické cíle a prioritní oblasti tak není potřeba samostatně hodnotit, neboť jsou vyhodnoceny prostřednictvím opatření a jsou navíc nejvíce závislé na vyšších, již schválených koncepcích, jak na národní (např. Strategie regionálního rozvoje ČR), tak i regionální (např. Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje) úrovni.

6.1.3. Metoda hodnocení opatření

Popis opatření je sice ze své podstaty metodiky strategického dokumentu dosti obecný, nicméně v případě IPRÚ tvoří základ pro hodnocení vlivů na životní prostředí. Opatření navíc mohou mít různý dopad na jednotlivé složky životního prostředí až podle specifikace konkrétních projektů (oblastí intervence), které tato opatření charakterizují. Přitom se v případě zařazených typových projektů jedná pouze o indikativní výčet, nikoliv výčet taxativní. Proto jsou ve Vyhodnocení slovně podrobněji vyhodnocena především ta opatření, která mohou zakládat potenciální problémy z hlediska vlivů na životní prostředí.

Při hodnocení byl účelně využit také popis problémových okruhů z kapitoly Hlavní problémy území (kapitola 3.6. IPRÚ), neboť problémové okruhy a hlavní problémy se transformují do formulace prioritních oblastí. Problémová analýza tak přispívá k lepšímu porozumění obsahu opatření.

V rámci hodnocení vlivů opatření na životní prostředí rozlišuje zpracovatel SEA vlivy přímé, které mohou nastat v důsledku intervence – realizace typového projektu (například investice do infrastrukturního projektu), poskytované v rámci IPRÚ a vlivy nepřímé, kde se předpokládá příčinný (kauzální) řetězec (například aktivity v oblasti /environmentálního/ vzdělávání apod.). Při hodnocení environmentálních vlivů IPRÚ bere zpracovatel SEA v úvahu také princip předběžné opatrnosti (precautionary principle) a tam, kde by dle jeho názoru mohlo dojít během implementace projektů k nepříznivým vlivům, byla v souladu s tímto principem formulována doporučení, jak těmto vlivům předejít, např. vhodným výběrem typových projektů (viz kritéria výběru projektů).

Při hodnocení byly vzaty v úvahu i potenciální vlivy IPRÚ Zlín na území dalších států (zejména Slovenska). Vzhledem k tomu, že se na základě hodnocení IPRÚ nepředpokládají významné negativní vlivy na území kraje, není důvod předpokládat významné negativní vlivy IPRÚ ani na sousední státy.

Hodnocení vlivů opatření na životní prostředí bylo provedeno jejich porovnáním s cíli životního prostředí, tedy posouzením, nakolik tato opatření přispívají k naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, respektive zda s nimi nejsou v rozporu.

Pro porovnání opatření s referenčními cíli životního prostředí byla použita stupnice hodnocení, která je uvedena v následující tabulce č. 6.1.

Tabulka 6.1. Stupnice hodnocení vlivů na životní prostředí (ŽP)

Stupnice hodnocení	
+ 2	Přímý významný pozitivní vliv na referenční cíl
+ 1	Mírný nepřímý pozitivní vliv na referenční cíl
0	Neutrální vliv (vazba mezi opatřením a referenčním cílem neexistuje, nebo je slabá)
- 1	Mírný nepřímý negativní vliv na referenční cíl
- 2	Přímý významný negativní vliv na referenční cíl
-/+	Možný mírný negativní i pozitivní vliv na referenční cíl
?	Vliv nelze vyhodnotit

Opatření jsou hodnocena zejména vůči vlivu na všechny problémové oblasti, kterým musí být - na základě analýzy a požadavků závěru zjišťovacího řízení – věnována zvláštní pozornost. Jedná se zejména o znečištění ovzduší a hluk z dopravy, ochranu přírody a krajiny, včetně povodňových rizik (resp. rizik sucha). Nicméně opatření byla hodnocena srovnáním se všemi referenčními cíli, s důrazem na výše uvedené RC č. 1,2,3,4 a 5. Jednotlivá opatření byla hodnocena samostatně pomocí matic a pro přehlednost jsou výsledky hodnocení zapracovány do souhrnné tabulky, která reprezentuje agregované hodnocení celého týmu zpracovatele SEA (hodnotící tabulky jednotlivých expertů jsou k dispozici u zpracovatele SEA). Souhrnná tabulka obsahující agregované hodnocení je uvedena v příloze číslo 2 tohoto Vyhodnocení.

Číselné vyjádření hodnocení podle výše uvedené tabulky představuje celkový výsledek systematického hodnocení typů aktivit, které všude tam, kde to bylo možné a účelné, bralo v úvahu klasifikaci vlivů dle Směrnice 2001/42/EC, která kategorizuje environmentální vlivy podle jejich pravděpodobného charakteru a působení, a to vzhledem k:

- pozitivnímu nebo negativnímu působení na životní prostředí a udržitelný rozvoj,
- přímému nebo nepřímému (sekundárnímu) charakteru,
- trvání, pravděpodobnosti, nevratnosti,
- kumulativnímu charakteru a synergickému spolupůsobení jiných vlivů,
- oblasti předpokládaného dopadu (lidské zdraví, příroda, složky životního prostředí, lokální (bodové) nebo plošné dopady, přeshraniční a globální působení a podobně).

V rámci posuzování byly brány v úvahu vlivy přímé, nepřímé, sekundární, kumulativní, synergické, krátkodobé, dočasné, dlouhodobé a permanentní.

Při hodnocení se postupovalo tak, že každý člen týmu zpracovatele SEA provedl vlastní kompletní hodnocení všech matic. Úkolem každého experta bylo samostatně a nezávisle ohodnotit, na základě

detailního studia IPRÚ, jednotlivá opatření IRPÚ vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí uvedeným v hodnotící matici a výsledky svého hodnocení zaznamenat do matice (tabulky). V případě potřeby byl součástí hodnocení stručný komentář, který je následně podrobněji rozpracován v textu kapitoly. Pokud existovaly velké rozdíly mezi jednotlivými hodnotiteli, byly sjednoceny v diskusi nad výsledky. Je však třeba zdůraznit, že cílem diskuse nebyla unifikace individuálních názorů expertů na danou problematiku, ale rozbor daného problému a vyjasnění individuálních názorů. Výsledkem diskuse tak mohla být korekce původního expertního hodnocení a do určité míry potlačení subjektivity hodnocení.

Na základě hodnocení jednotlivých členů týmu bylo pro každé pole matice zpracováno agregované hodnocení jako aritmetický průměr hodnocení všech členů týmu. Výsledná hodnota pak byla zaokrouhlena na celé číslo (případně byl uveden převládající znak) a vložena do příslušného pole odpovídající matice agregovaných (výsledných) hodnocení.

Vlivy IPRÚ na veřejné zdraví byly vyhodnoceny v rámci specializovaného posouzení, jehož závěry jsou součástí kapitoly 12 Vyhodnocení. Při jeho zpracování použila autorka hodnocení metodu porovnání návrhu IPRÚ s determinantami veřejného zdraví. Pojem „determinanta“, se kterým se v rámci strategického posuzování vlivů na veřejné zdraví pracuje, označuje faktory ovlivňující zdraví. Vlivy opatření na evropsky významné lokality a ptačí oblasti hodnotil zpracovatel naturového hodnocení (viz specializovaná studie „Hodnocení vlivů IPRÚ na EVL a ptačí oblasti), která je součástí přílohy č. 1 tohoto Vyhodnocení a stručně popsána v kapitole 4.2 Vyhodnocení). I v tomto případě byla jednotlivá opatření hodnocena v uvedené škále s touto výjimkou, že se autor soustředil na vliv na lokality EVL a PO.

6.1.4 Způsob hodnocení vlivů typických podporovaných aktivit na životní prostředí

Opatření obsahují indikativní výčet typických podporovaných aktivit, které ilustrují naplňování opatření. Je však potřeba uvést, že tyto typické aktivity jsou uvedeny pochopitelně jen jako příklad typů projektů příslušného opatření. V IPRÚ Zlín nejsou a ani nemohou být uvedeny bližší podrobnosti o jejich přesné lokalizaci, kapacitách, a dalších faktorech, které rozhodují o konkrétních vlivech na životní prostředí. Pod uvedeným jménem typické podporované aktivity si tedy lze ve vybraných případech představit činnosti, jejichž dopady na životní prostředí mohou být značně rozdílné podle charakteru základních údajů (např. kapacity) a konkrétní lokalizace.

Úkolem zpracovatele SEA tedy není vyhodnotit jednoznačný vliv jednotlivých typických podporovaných aktivit na životní prostředí, neboť k tomu účelu nejsou (ani nemohou být) v IPRÚ k dispozici dostatečné údaje, nemluvě o tom, že pod řadou z nich se mohou skrývat projekty s různými dopady jak z hlediska územního, tak i věcného. Na základě principu předběžné opatrnosti proto upozorňujeme především na ty typické podporované aktivity projekty, které by mohly mít potenciálně (významný) negativní vliv na životní prostředí.

K uvedenému účelu slouží především výše uvedené hodnocení opatření na základě stanovených referenčních cílů životního prostředí a odlišení těch typů projektů, jimž musí být v patřičných zákonných procedurách věnována zvýšená pozornost. Proto je v relevantních případech na tuto skutečnost v rámci hodnocení jednotlivých opatření upozorněno a relevantní typy projektů s potenciálně větším vlivem na ŽP jsou identifikovány.

O povolení konkrétních záměrů může být následně rozhodnuto pouze na základě standardních procedur územního a stavebního řízení (územního plánování), respektive v části případů nepochybně také na základě posouzení záměru ve smyslu dílu 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a některé z nich musí projít i procedurou naturového hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Jedním z cílů uvedeného postupu je upozornit jak předkladatele koncepce, tak i nositele uvedených záměrů, aby při jejich schvalování očekávali větší nároky na posouzení vlivů na životní prostředí, respektive aby při jejich přípravě hledali taková řešení, která budou minimalizovat jejich vlivy na životní prostředí.

Obdobný postup zvolil i zpracovatel naturového hodnocení, který – i když hodnotil především jednotlivá opatření – v uvedeném rámci odlišil ty typy projektů jednotlivých opatření, u nichž z důvodu nedostatečných údajů nelze určit konkrétní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a lze předpokládat, že míra vlivů bude sahat od neutrální a až po mírně, či významně negativní (0 až -1). Těmto typům projektů, na něž autor naturového hodnocení upozorňuje, bude analogicky potřeba věnovat zvýšenou pozornost, především provést hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména na základě jejich konkrétní lokalizace.

V této souvislosti je nezbytné uvést, že uvedení typické podporované aktivity v rámci popisu opatření IPRÚ Zlín v žádném případě nezakládá nárok jejich automatické schválení ve smyslu příslušných předpisů České republiky. Každý záměr/projekt bude muset projít nezbytnou procedurou, odpovídající jeho charakteru.

6.2 Výsledky hodnocení IPRÚ

6.2.1. Hodnocení vize IPRÚ

Obsah rozvojové vize „Území města Zlína, Otrokovice a měst a obcí v jejich zázemí (území IPRÚ) je prosperujícím, vzdělaným, dynamicky a udržitelně se rozvíjejícím centrem Zlínského kraje, navazujícím na historický odkaz Tomáše Bati. V území je zajištěna dobře fungující technická infrastruktura, dopravní obslužnost a kvalitní životní prostředí a území tak je atraktivním a příjemným místem s vysokou kvalitou života všech generací svých obyvatel.“ evokuje funkční

systém, který si pochopitelně nelze představit bez respektování existence environmentálních podmínek.

Na rozdíl od vizí obdobných programových dokumentů, kde je často akcentována technická infrastruktura, obslužnost, resp. sociální pilíř udržitelného rozvoje „na úkor“ životního prostředí, **lze vizi Zlína považovat za optimálně vyváženou.**

Návrhy a doporučení zpracovatele SEA

K obsahu rozvojové vize nejsou doporučovány žádné změny či doplnění.

6.2.2. Souhrnné vyhodnocení vlivu specifických cílů a opatření na životní prostředí

Z předchozího textu je zřejmé, že většina opatření je z principu formulována natolik obecně (byť k nim v IPRÚ Zlín existují dílčí popisy), že nelze vždy zcela jednoznačně určit jejich potenciální vlivy na vybrané oblasti životního prostředí. Za určitých okolností (a dle realizace jednotlivých projektů) může být vliv pozitivní, za jiných okolností negativní.

Z vyhodnocení priorit a opatření nicméně vyplývají některé obecné skutečnosti, které jsou popsány v dalším textu. Podrobněji jsou v něm rozebírána především ta opatření, která by za jistých okolností mohla podporovat aktivity s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí, nebo ta, které vyžadují doplňující komentář.

Z tabelárně provedeného hodnocení vyplývá (metoda hodnocení viz kap. 6.1.2 a příloha č. 2) plyne, že **opatření/podopatření IPRÚ Zlín nejsou v zásadním rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí** a mezi navrženými opatřeními není žádné, které by mělo jednoznačně potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí. Analogicky platí totéž pro prioritní oblasti/specifické cíle, které opatření zastřešují. Jak již ovšem bylo uvedeno výše, i zde budou možné vlivy na životní prostředí záležet na konkrétním provedení a lokalizaci projektů, kterými budou uvedená opatření naplňována, a na následných procedurách hodnocení, které musí schválení projektů s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí podmiňovat (EIA, naturové hodnocení, stavební zákon).

Níže je uveden komentář k vybraným opatřením.

Prioritní oblast 1 - Udržitelná doprava

Opatření, resp. podopatření této prioritní osy jsou zaměřeny na snížení negativních vlivů dopravy, které mohou pochopitelně přinést pozitivní dopady na životní prostředí i veřejné zdraví. Vzhledem k různorodosti nástrojů (realizace záměrů) v jednotlivých opatřeních je však potřeba mezi potenciálními dopady jednotlivých opatření rozlišovat.

Specifický cíl 1.1: Zvýšení kvality a efektivity systému veřejné dopravy

- 1.1.1 Modernizace a výstavba dopravní infrastruktury za účelem zvýšení kvality a dostupnosti veřejné dopravy
 - 1.1.1 – 1 Výstavba a modernizace zastávek veřejné dopravy s důrazem na multimodální vazby
 - 1.1.1 – 2 Rozšiřování trolejbusových tratí
- 1.1.2 Modernizace vozového parku městské hromadné dopravy
- 1.1.3 Zavedení elektronického odbavovacího systému v městské hromadné dopravě

Podopatření 1.1.1-1 Výstavba a modernizace zastávek veřejné dopravy s důrazem na multimodální vazby obsahuje v převážné většině typické podporované aktivity zaměřené na zvýšení bezpečnosti a komfortu veřejné dopravy (telematické řízení dopravy, jednodušší přestupování, možnost parkování v uzlových bodech, apod.), a tedy i zvyšování konkurenceschopnosti hromadné dopravy oproti dopravě individuální. Zejména řízení či optimalizace hromadné dopravy jsou kroky, které mohou snížit vlivy dopravy na ovzduší a hluk především snížením kongescí v dopravě, neboť je zřejmé, že produkce emisí, resp. hlučnost je silně ovlivněna opakovanými rozjezdy a provozem spalovacích motorů v jiném, než optimálním režimu. Současně toto opatření nevyvolává vedlejší negativní účinky. Obdobně opatření 1.1.3 Zavedení elektronického odbavovacího systému v městské hromadné dopravě může přispět ke zvýšení preference hromadné dopravy se všemi z toho vyplývajícími, pozitivními dopady.

V případě prvně jmenovaného podopatření 1.1.1-1 je však také potřeba počítat s tím, že po dobu trvání stavebních činností při výstavbě a rekonstrukcích zastávek a přestupních terminálů může dojít k dočasnému negativnímu působení na životní prostředí a obyvatele (hluk, emise do ovzduší, narušení pohody).

Podopatření 1.1.1 – 2 Rozšiřování trolejbusových tratí a opatření 1.1.2 Modernizace vozového parku městské hromadné dopravy jsou zaměřena na snížení vlivů hromadné dopravy na životní prostředí podporou nízkoemisní dopravy (trolejbusy, autobusy na CNG). V rámci škály potenciálních projektů nelze předpokládat negativní vlivy na žádný z referenčních cílů životního prostředí, v obou případech lze naopak vysledovat významné pozitivní vlivy.

Specifický cíl 1.2: Zvýšení atraktivity cyklistické a pěší dopravy

- 1.2.1 Realizace dopravně-bezpečnostních opatření v sídlech
- 1.2.2 Propojení sídel a dobudování ucelené cyklistické infrastruktury

Opatření 1.2.1 Realizace dopravně-bezpečnostních opatření v sídlech je zaměřeno na zvýšení bezpečnosti především pěší dopravy. Kromě uvedeného cíle, který koreluje s cíli snížení vlivů dopravy na veřejné zdraví, je potřeba pouze připomenout potenciální přechodné negativní vlivy, vznikající po dobu stavebních úprav (viz hodnocení v případě předchozího specifického cíle). Nezbytná podpora cyklo dopravy, která má pozitivní vliv na řadu referenčních cílů ŽP i cíle veřejného zdraví (viz hodnotící tabulka v příl. č. 2) v převážné většině zahrnuje typové projekty v oblasti cyklo dopravy, bude generovat převážně pozitivní vlivy na ŽP. A to především v oblasti

snížení vlivů dopravy na ovzduší a hluk, ale také v oblasti EVVO (inspirace obyvatel, kteří doposud kolo k dopravě nepoužívali). Pozornost je pouze potřeba věnovat výstavbě nových cyklotras a to v souvislosti s potenciálními vlivy na cenné přírodní složky v obcích a jejich okolí. Bez konkrétní specifikace plánovaných tras však nelze toto riziko podrobněji vyhodnotit.

Specifický cíl 1.3: Zlepšení napojení aglomerace na nadřazené silniční síť

- 1.3.1 Modernizace a výstavba napojení aglomerace na silniční síť TEN-T
- 1.3.2 Zefektivnění silničního provozu prostřednictvím aplikace inteligentních dopravních systémů

Opatření 1.3.2 Zefektivnění silničního provozu prostřednictvím aplikace inteligentních dopravních systémů, bude mít podobný, byť ještě významnější pozitivní efekt na snížení vlivů dopravy na ovzduší a hluk, než výše citované opatření 1.1.1-1 (část telematické řízení hromadné dopravy) v důsledku snížení kongescí, které zvýší provoz vozidel se spalovacími motory v optimálnějším režimu.

V případě opatření 1.3.1 Modernizace a výstavba napojení aglomerace na silniční síť TEN-T je situace složitější. Podpora dopravní infrastruktury, a to i v případě potřebných záměrů typu zlepšení kvality komunikací, odvedení dopravy z měst a obcí, případně výstavba obchvatů, které přinášejí snižování vlivů na ovzduší a hluk v důsledku již uvedeného snižování kongescí, provozu na kvalitnějších komunikacích, i zvýšení bezpečnosti silniční dopravy, má i negativní dopady. Tomuto opatření, resp. projektům a záměrům, které budou v jeho rámci připravovány, proto bude muset být věnována zvýšená pozornost především z hlediska potenciálních střetů s předměty ochrany přírody a naturovými lokalitami, vlivy na fragmentaci krajiny, zábor zemědělské a lesní půdy, potenciální vliv na vodní režim a případné další negativní vlivy.

Závěr a doporučení k Prioritní oblasti 1:

Celkové hodnocení Priority 1 pro referenční cíle ovzduší a hluk se pohybuje na úrovni +1/+2, avšak v případě ochrany přírody a krajiny a záboru ZPF na úrovni -1, resp. „?“; potenciálně negativní hodnocení se týká především opatření 1.3.1. Zvýšenou pozornost z hlediska vlivů na ochranu přírody a krajiny je potřeba věnovat také v případě budování nových cyklostezek, kdy je nutno dbát o snížení rizik potenciálních střetů se zájmy ochrany přírody a krajiny. I ryze pozitivní opatření (výstavba přestupních terminálů, bezpečnostní opatření pro pěší dopravu v obcích, apod.) musí být doprovázena pečlivým posouzením stavebních činností z hlediska snížení jejich negativních dopadů po dobu výstavby. Číselná hodnocení všech opatření jsou součástí přílohy č. 2 Vyhodnocení.

V případě naturového hodnocení byla opatření vyhodnocena převážně jako neutrální či pozitivní. Pozornost musí být věnována pouze případným střetům výstavby cyklostezek a komunikací pro napojení s TEN-T s podmínkami ochrany EVL a PO (podrobněji viz příloha č. 1 Vyhodnocení).

Autorka hodnocení vlivů na veřejné zdraví hodnotí tuto prioritní oblast pozitivně, zejména z důvodu snižování vlivů dopravy (emise, hluk) na veřejné zdraví, zvýšení bezpečnosti dopravy a preference

cyklodopravy. Upozorňuje však na to, že nová dopravní infrastruktura (týká se především opatření 1.2.1.) nesmí přinášet novou hlukovou a imisní zátěž obyvatel a je potřeba dbát na snižování negativních vlivů výstavby.

Vzhledem k rozdílnému (i když převážně pozitivnímu) potenciálnímu působení opatření této prioritní oblasti na referenční cíle ŽP je optimálním doporučením postup uváděný v dalších částech Vyhodnocení, zejména v souvislosti s hodnocením typických podporovaných aktivit. Ten je založen na skutečnosti, že všechny infrastrukturní projekty budou muset projít zákonnými procedurami dle stavebního zákona, ve vybraných případech také dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, případně dalších. Dalším doporučením uváděným ve Vyhodnocení, je implementace kritérií výběru projektů, která by měla obsahovat významný environmentální aspekt.

Opatření Prioritní oblasti 2 – Úspěšná a soudržná společnost

Specifický cíl 2.1: Zlepšit situaci na trhu práce prostřednictvím intervencí v sektoru vzdělávání

- 2.1.1 Podpora technického a přírodovědného vzdělávání
- 2.1.2 Optimalizace sítě zařízení pro předškolní výchovu

Specifický cíl 2.2: Zvýšení motivace k podnikání prostřednictvím využití odkazu mimořádné osobnosti Tomáše Bati

- 2.2.1 Obnova kulturních památek baťovského období

Specifický cíl 2.3: Zvýšit atraktivitu území pro dlouhodobé bydlení všech skupin obyvatel

- 2.3.1: Navýšení kapacity sociálního bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel
- 2.3.2. Navýšení a doplnění kapacit sítě sociálních služeb v území
 - 2.3.2-1 Zajištění hmotného zázemí pro poskytování sociálních služeb
 - 2.3.2-2 Zajištění personálního a provozního zázemí pro poskytování sociálních služeb

Specifický cíl 2.4: Přispět ke zvýšení uplatnitelnosti ohrožených skupin osob na trhu práce za účelem prevence sociálního vyloučení

- 2.4.1: Zajištění prostor a vybavení pro sociální podnikání

Všechna opatření této prioritní oblasti mají neutrální či pozitivní vlivy na životní prostředí. Specificky je možné komentovat zejména následující opatření či podopatření.

Zejména v případě opatření 2.1.1 Podpora technického a přírodovědného vzdělávání, ale i opatření 2.1.2 Optimalizace sítě zařízení pro předškolní výchovu lze očekávat především nepřímé pozitivní vlivy na téměř všechny referenční cíle životního prostředí. A to z toho důvodu, že podpora vzdělání v důsledku přinese vzdělanější populaci s příznivějším vztahem k životnímu prostředí z důvodu vnímání celého komplexu vztahů mezi stavem ŽP, spotřebou, udržitelným rozvojem, případně

dopady na veřejné zdraví. Jako jediný potenciálně negativní aspekt autoři Vyhodnocení vnímají nedostatečné zdůraznění významu environmentálního vzdělávání, které není v rámci typových projektů explicitně uvedeno, nicméně lze předpokládat, že je zahrnuto v podpoře přírodovědných oborů, které součástí typických podporovaných aktivit jsou.

Podopatření 2.3.2-2 Zajištění personálního a provozního zázemí pro poskytování sociálních služeb bude nulový vliv na referenční cíle ŽP, nepochybně však pozitivní vliv na veřejné zdraví.

Zbývající opatření, s výjimkou opatření 2.2.1., tedy opatření 2.3.1 Navýšení kapacity sociálního bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel, 2.3.2 Navýšení a doplnění kapacit sítě sociálních služeb v území, 2.4.1 Zajištění prostor a vybavení pro sociální podnikání a podopatření 2.3.2-1 Zajištění hmotného zázemí pro poskytování sociálních služeb mají na první pohled nulový nebo pozitivní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Ve všech těchto případech je však potřeba zmínit také problematika výstavby a rekonstrukce budov (učeben, dílen, bytů, apod.), které jako většina staveb mohou po dobu trvání stavebních činností přinášet negativní působení na životní prostředí a obyvatele (hluk, emise do ovzduší, narušení pohody). Vzhledem k tomu, že se jedná o dostavby a rekonstrukce většinou ve stávajících lokalitách, není uvedené riziko natolik velké, aby opravňovalo jiné než pozitivní či nulové hodnocení pro všechny referenční cíle životního prostředí. Při realizaci aktivit stavebního charakteru se mohou záměry dostávat do konfliktu s požadavky na ochranu přírody a krajiny, záborů zemědělské půdy, případně je možné lokální zvýšení dopravní zátěže.

V rámci opatření 2.2.1 Obnova kulturních památek baťovského období je riziko vedlejších vlivů rekonstrukce nízké.

Závěr a doporučení k Prioritní oblasti 2:

Celkové hodnocení Prioritní oblasti 2 pro referenční cíle ovzduší a hluk se pohybuje na úrovni 0/+1. Potenciální negativní vlivy stavebních činností se týkají výstavby a modernizace učeben, dílen, bytů a dalších budov, resp. dalších staveb převážně v prostorách stávajících organizací. Vzhledem k tomu, že nejsou specifikovány lokality, jsou potenciální vlivy na přírodu a krajiny, resp. záboru ZPF označeny na úrovni -1, resp. „?“ . Číselná hodnocení všech opatření jsou součástí přílohy č. 2 Vyhodnocení.

V případě naturového hodnocení byla všechna opatření této prioritní oblasti vyhodnocena jako neutrální.

Autorka hodnocení vlivů na veřejné zdraví hodnotí tuto prioritní oblast pozitivně, zejména proto, že všechny specifické cíle této prioritní oblasti vedou k podpoře vzdělávání. Tato podpora má pozitivní vliv na jeden z významných determinantů lidského zdraví, na budoucí socioekonomické podmínky podporovaného jedince.

Optimálním doporučením v případě výše uváděné potenciální výstavby je hodnocení všech infrastrukturních projektů dle požadavků legislativy (stavební zákon, ve vybraných případech také dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, zákona č. 114/1992 Sb., případně o ochraně přírody a krajiny. Standardním doporučením je také implementace kritérií výběru projektů, který by měla obsahovat významný environmentální aspekt (viz příslušná kapitola Vyhodnocení).

Opatření obou zbývajících prioritních oblastí 3 a 4 nejsou vázána na režim rezervovaných alokací v operačních programech. Následující část tedy obsahuje opatření, které mají komplementární a synergický charakter. Jejich popis je proto v IPRÚ stručnější a obecnější.

Z hlediska vlivů IPRÚ, jako integrovaného nástroje pro režim alokovaných rezervací, na životní prostředí a veřejné zdraví, by tak uvedená část nemusela být hodnocena. Nicméně zpracovatel SEA uvedenou část vyhodnotil v přiměřeném rozsahu.

Opatření Priority 3 – Technická infrastruktura a životní prostředí

Specifický cíl 3.1: Snižit znečištění ovzduší, hlukovou zátěž a podpořit rozvoj péče o zeleň v sídlech

- 3.1.1 Regenerace a rozšíření zeleně v sídlech
- 3.1.2 Snižování emisí ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

Obě opatření uvedeného specifického cíle vykazují v hodnocení pouze pozitivní vlivy na referenční cíle ochrany životního prostředí. Ve většině případů půjde pouze o mírné pozitivní vlivy, ale v případě vlivů na ovzduší, hluk, přírodu a krajiny a EVVO byly identifikovány významné pozitivní vlivy (hodnocení +2).

Specifický cíl 3.2: Dobudovat a rekonstruovat technickou infrastrukturu

- 3.2.1 Modernizace a rozvoj systému CZT
- 3.2.2 Rekonstrukce a rozšíření vodovodních sítí
- 3.2.3 Rekonstrukce a rozšíření systému odvádění a čištění odpadních vod

V případě opatření 3.2.1 Modernizace a rozvoj systému CZT lze opět odhadnout převážně pozitivní vlivy, zejména na problematiku ovzduší. Nicméně je potřeba vzít v úvahu, že při rekonstrukcích výměníků a optimalizaci sítí může docházet, jako u většiny staveb, po dobu trvání stavebních činností k negativnímu působení na životní prostředí a obyvatele (hluk, emise do ovzduší, narušení pohody). Při realizaci aktivit stavebního charakteru se mohou záměry dostávat do konfliktu také s požadavky na ochranu přírody a krajiny, záborů zemědělské půdy, případně je možné lokální zvýšení dopravní zátěže.

V případě opatření 3.2.2 Rekonstrukce a rozšíření vodovodních sítí a 3.2.3 Rekonstrukce a rozšíření systému odvádění a čištění odpadních vod lze identifikovat rozdílné vlivy na různé referenční cíle životního prostředí. Na jedné straně lze zajištění kvalitní technické infrastruktury (kanalizace, vodovody, ČOV, ad.), která bude mít významné pozitivní vlivy na povrchové i podzemní vody, vnímat velmi pozitivně. Stejně jako v případě budování silniční infrastruktury, byť ne v obdobném rozsahu – lze očekávat také „mírně negativní vlivy“, případně, za daného stavu znalostí o aktivitách, konstatování, že míru vlivů nelze dostatečně posoudit. Jedná se především o dopady výstavby nové infrastruktury, kdy se vlivy mohou projevovat především v oblasti potenciálního tlaku na přírodu a krajinu, případně zábor zemědělské půdy. Trasování nových vedení by se mohlo dostat do konfliktu se zájmy ochrany přírody a krajiny, včetně naturových lokalit, a to i v důsledku fragmentace krajiny

(týká se spíše vodovodních sítí, než čištění odpadních vod, kdy lze očekávat především trasování v intravilánech a blízkostech sídel).

Specifický cíl 3.3: Snížit environmentální rizika a zlepšit systém nakládání s odpady

- 3.3.1 Výstavba a rozšíření sběrných dvorů odpadů a kompostáren
- 3.3.2 Výstavba a rozšíření zařízení na komplexní využití komunálních odpadů včetně energetického využití
- 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření

V případě opatření 3.3.1 Výstavba a rozšíření sběrných dvorů odpadů a kompostáren i 3.3.2 Výstavba a rozšíření zařízení na komplexní využití komunálních odpadů včetně energetického využití se jedná o opatření s komplikovanými dopady. Typické aktivity mohou reprezentovat výstavbu a modernizaci zařízení pro materiálové využití odpadů (např. kompostárny), zařízení pro energetické využití odpadů (spalování, spoluspalování odpadů) apod. Potenciální projekty energetického využití odpadů (spalovny), případně výstavba jiných výše jmenovaných typů zařízení na likvidaci odpadu, budou vždy vyžadovat důkladné posouzení. A to především z hlediska vlivů na ovzduší, hluk, vodu, případně zábor ZPF, přičemž vliv na problematiku odpadů je – vzhledem k cíli snížení skládkování odpadů – pozitivní.

Opatření 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření obsahuje řadu aktivit s pozitivním vlivem na referenční cíle ŽP včetně EVVO (varovné systémy, rozvoj spolupráce v ORP, analýzy a studie v oblasti protipovodňové ochrany). V některých případech lze očekávat pozitivní vlivy na přírodu a krajinu (rozliv vody v inundačních územích), nicméně i v tomto případě je nezbytná obezřetnost, protože projekty nejsou lokalizovány a tedy nelze vyloučit jejich možný negativní vliv na předměty ochrany ZCHÚ či soustavy Natura 2000. Nicméně další typické podporované aktivity, jako např. obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl, úprava koryt a další, sloužících povodňové ochraně, může mít různorodé dopady. V tomto případě je zvláště nezbytné pečlivé posouzení konkrétních záměrů, protože projekty nejsou lokalizovány a tedy nelze vyloučit jejich možný negativní vliv na předměty ochrany ZCHÚ či soustavy Natura 2000. V souvislosti s realizací těchto aktivit by dále mohlo dojít například k částečnému záboru plochy přírodních biotopů, změně vodního režimu lokalit, zániku biotopů některých předmětů ochrany, záboru zemědělské či lesní půdy a podobně.

Opatření zaměřená na retenci vody v krajině by měla dále reflektovat i související otázku klimatických změn, tedy problematiku extrémního sucha.

Závěr a doporučení k Prioritní oblasti 3:

Celkové hodnocení prioritní oblasti 3 vyplývá z rozdílných potenciálních vlivů strategických cílů na jednotlivé referenční cíle životního prostředí. V případě SC věnovaného odpadům byly nejvýše hodnoceny vlivy na odpady (+2) a EVVO (+1/+2), zatímco potenciálně negativní vlivy byly identifikovány pro hluk a ovzduší (-1). V případě SC věnovaného povodním se vlivy pohybovaly na obou stranách škály pro přírodu a krajinu (-1/+2), retenci vody v krajině (+2) i EVVO (+1).

Potenciálně negativní hodnocení vychází z rizik případného nevhodného umístění protipovodňových opatření, zejména vodních děl (opatření 3.2.2), kdy je nutno dbát o snížení rizik potenciálních střetů se zájmy ochrany přírody a krajiny. Číselná hodnocení všech opatření jsou součástí přílohy č. 2 Vyhodnocení.

V případě naturového hodnocení byly specifické cíle hodnoceny analogicky. Mírný negativní vliv byl identifikován pouze u opatření 3.3.2. Výstavba zařízení na energetické využití odpadu. Nicméně obezřetnost a nejistota v hodnocení v důsledku neznalosti přesné lokalizace byla identifikována také v rámci opatření 3.2.3. Protipovodňová opatření a 3.2.2. Výstavba vodovodních sítí, kdy je pozornost věnována případným střetům výstavby s podmínkami ochrany EVL a PO a (podrobněji viz příloha č. 1 Vyhodnocení).

Autorka hodnocení vlivů na veřejné zdraví upozorňuje, že technologie nakládání s odpady mohou být novým zdrojem emisí, hluku a zápachu a mohou být tedy potenciálním zdrojem ohrožení lidského zdraví. V případě výsadeb je potřeba dbát na eliminaci alergenů. Naopak omezení povodňového rizika, bude mít potenciálně pozitivní vliv na zdraví lidí v ohrožených oblastech, neboť dojde k pozitivnímu ovlivnění kvality života, která patří k jednomu z důležitých determinantů zdraví.

Opatření Prioritní oblasti 4 – Konkurenceschopnost

Specifický cíl 4.1: Zlepšit infrastrukturní podmínky pro podnikání

- 4.1.1 Rozvoj infrastruktury pro podnikání
- 4.1.2 Rozvoj inkubačních a akceleračních služeb

Specifický cíl 4.2: Posílení výzkumných a vývojových kapacit na bázi spolupráce

- 4.2.1 Vznik a rozvoj výzkumných a vývojových center
- 4.2.2 Podpora spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích

V rámci opatření 4.1.1 Rozvoj infrastruktury pro podnikání lze u revitalizace technicky zastaralých a energeticky náročných objektů stávajících průmyslových areálů, především Baťova areálu a lokalit typu brownfields, očekávat mírně pozitivní vliv na referenční cíle životního prostředí. Negativní vlivy lze naopak očekávat v období sanace, revitalizace a výstavby, které mohou přinést přinášet negativní působení na životní prostředí a obyvatele (hluk, emise do ovzduší, narušení pohody). Vzhledem k tomu, že se jedná o revitalizace stávajících zastaralých objektů, není uvedené riziko natolik velké, aby opravňovalo jiné než pozitivní či nulové hodnocení pro všechny referenční cíle životního prostředí.

V případě opatření 4.1.2 Rozvoj inkubačních a akceleračních služeb, 4.2.1 Vznik a rozvoj výzkumných a vývojových center a 4.2.2 Podpora spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích může mít především pozitivní vlivy na životní prostředí. Pozitivní vlivy v rámci tohoto opatření by mohly přinést především nepřímé dopady zvýšení kapacit výzkumných ústavů na výsledky výzkumů

s pozitivními dopady na ŽP (ekotechnologie, nové metody eliminace vlivů na ŽP, apod.), avšak takový vliv je pouze zprostředkovaný.

Možné negativní vlivy opatření mohou být spojeny s budováním nové a rekonstrukcemi stávající výzkumné infrastruktury. Výstavba infrastruktury se může dostat do konfliktu se zájmy ochrany a přírody, případně může zvýšit zábor zemědělské půdy. Po dobu trvání stavebních činností při výstavbě a rekonstrukcích může dojít k dočasnému negativnímu působení na životní prostředí a obyvatele (hluk, emise do ovzduší, narušení pohody). Dalším potenciálním negativním dopadem priority v průběhu provádění stavebních prací může být ohrožení cenných přírodních lokalit nebo geologických, paleontologických a archeologických památek.

Z hlediska maximalizace pozitivních a minimalizace negativních vlivů opatření na životní prostředí bude rozhodující výběr a způsob realizace projektů.

Celkové hodnocení Priority 2 pro referenční cíle ovzduší a hluk se pohybuje na úrovni 0/+1. Potenciální negativní vlivy se týkají výstavby a modernizace učeben, dílen, demonstračních center, resp. dalších staveb převážně v prostorách stávajících organizací. Pouze v případě opatření 2.1.5. Rozvoj výzkumných infrastruktur a materiálních kapacit pro vědu, výzkum a inovace a jejich vyšší uplatnění v praxi může mírně negativní vliv hrozit v případě výstavby nových výzkumných center (viz SEA OP VVV). Vzhledem k tomu, že jejich lokality nejsou specifikovány, jsou potenciální vlivy na přírodu a krajiny, resp. záboru ZPF označeny na úrovni -1, resp. „?““. Číselná hodnocení všech opatření jsou součástí přílohy č. 2 Vyhodnocení.

V případě naturového hodnocení byla všechna opatření této prioritní oblasti vyhodnocena jako neutrální.

Autorka hodnocení vlivů na veřejné zdraví hodnotí tuto prioritní osu pozitivně, zejména proto, že všechny specifické cíle této prioritní oblasti vedou k podpoře vzdělávání a k posílení konkurenceschopnosti pracovních sil. Tato podpora má pozitivní vliv na jeden z významných determinantů lidského zdraví, na budoucí socioekonomické podmínky podporovaného jedince.

Optimálním doporučením v případě výše uváděné potenciální výstavby je hodnocení všech infrastrukturních projektů dle požadavků legislativy (stavební zákon, ve vybraných případech také dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, zákona č. 114/1992 Sb., případně o ochraně přírody a krajiny. Standardním doporučením je také implementace kritérií výběru projektů, který by měla obsahovat významný environmentální aspekt (viz příslušná kapitola Vyhodnocení).

Závěr a doporučení k Prioritní oblasti 4:

Celkové hodnocení Priority 4 pro referenční cíle ovzduší a hluk se pohybuje na úrovni 0/+1. Potenciální negativní vlivy se týkají výstavby a modernizace budov, resp. revitalizace zastaralých budov v rámci brownfields, resp. dalších staveb převážně v prostorách stávajících organizací. Pouze v případě opatření 4.2.2. Rozvoj výzkumných center mírně negativní vliv hrozit v případě výstavby

nových výzkumných center (viz SEA OP VVV). Vzhledem k tomu, že jejich lokality nejsou specifikovány, jsou potenciální vlivy na přírodu a krajiny, resp. záboru ZPF označeny na úrovni -1, resp. „?“ . Číselná hodnocení všech opatření jsou součástí přílohy č. 2 Vyhodnocení.

V případě naturového hodnocení byla všechna opatření této prioritní oblasti vyhodnocena jako neutrální.

Autorka hodnocení vlivů na veřejné zdraví hodnotí tuto prioritní osu pozitivně, zejména proto, že všechny specifické cíle této prioritní oblasti vedou k podpoře výzkumu a tím i zvýšení zaměstnanosti, což je jeden z významných determinantů lidského zdraví, na budoucí socioekonomické podmínky podporovaného jedince. Obezřetnosti je potřeba při využívání průmyslových areálů (brownfields).

Optimálním doporučením v případě výše uváděné potenciální výstavby je hodnocení všech infrastrukturních projektů dle požadavků legislativy (stavební zákon, ve vybraných případech také dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, zákona č. 114/1992 Sb., případně o ochraně přírody a krajiny. Standardním doporučením je také implementace kritérií výběru projektů, který by měla obsahovat významný environmentální aspekt (viz příslušná kapitola Vyhodnocení).

Závěr hodnocení opatření

Z tabelárně provedeného hodnocení (viz příloha č. 2 Vyhodnocení) i předchozího textu vyplývá, že specifické cíle ani opatření IPRÚ nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a mezi navrženými opatřeními není žádné, které by potenciálně mělo významný negativní vliv na životní prostředí. Jak již bylo uvedeno výše, i zde budou možné vlivy na životní prostředí záležet na konkrétním provedení a lokalizaci aktivit, kterými budou uvedena opatření naplňována, a na procedurách výběru a hodnocení aktivit (projektů), které musí schválení projektů s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí podmiňovat a předcházet.

6.2.3 Hodnocení vlivů typických podporovaných aktivit

Opatření obsahují indikativní přehled typických podporovaných aktivit, které ilustrují naplňování jednotlivých specifických cílů. Jedná se na jedné straně o potenciální vlastní aktivity statutárního města Zlína a dalších obcí v území IPRÚ, na druhé straně o okruhy aktivit zajišťovaných primárně jinými subjekty, za nepřímé podpory ze strany garanta IPRÚ.

Uvedení typových projektů v IPRÚ Zlín však není zárukou jejich financování, ani jejich schválení nebo realizace. Současně je třeba zdůraznit, že v rámci IPRÚ Zlín mohou být v budoucnu

podporovány i jiné projekty/záměry, které v IPRÚ v současnosti nejsou v podobě typických podporovaných aktivit indikovány. Všechny projekty budou muset podle svého charakteru projít výběrem v rámci IPRÚ Zlín (v případě prioritní oblasti 3 a 4, kde není rezervována alokace standardním výběrem v rámci výzev operačních programů či jiných nástrojů financujícího subjektu), a některé z nich také zákonnými procedurami dle stavebního zákona, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, popřípadě dalších.

Typické podporované aktivity jsou v IPRÚ Zlín charakterizovány většinou pouze jménem. Nejsou tedy uvedeny žádné specifické údaje typu kapacit projektu, jeho přesné lokalizace anebo podrobné charakteristiky či verze zpracované (projektové) dokumentace. Nelze je tedy jednoznačně konkretizovat, a tudíž ani nelze posoudit naprosto přesně jejich vlivy na životní prostředí, tak jako tomu je například ve výše zmíněných procedurách EIA, naturového hodnocení projektů či územního řízení a podobně.

Také je potřeba vzít v úvahu, že ani „obecně známé“ záměry, k nimž existuje projektová dokumentace, která je k dispozici orgánům veřejné správy, případně i veřejnosti prostřednictvím informačních systémů, nemohou být jednoznačně ztotožněny s aktivitami uvedenými v IPRÚ Zlín, neboť ten neobsahuje podrobnější informace, které by k takovému kroku mohly sloužit.

Úkolem zpracovatele SEA tedy není vyhodnotit jednoznačný vliv jednotlivých typových projektů na životní prostředí, neboť k tomu účelu nejsou (ani nemohou být) v IPRÚ k dispozici dostatečné údaje jednoznačně identifikující každou aktivitu/intervenci, nemluvě o tom, že pod řadou záměrů se mohou skrývat různé projekty jak z hlediska územního, tak i z hlediska kapacit a dopadů na životní prostředí.

Na základě principu předběžné opatrnosti jsou proto v kapitole 6.2.2. Hodnocení opatření identifikovány především typové projekty, které by mohly mít potenciálně (významný) negativní vliv na životní prostředí a hodnocení typových projektů není speciálně provedeno ve zvláštní kapitole.

7 PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Charakter IPRŮ Zlín neumožňuje - vzhledem k nezbytně obecnému charakteru specifických cílů - identifikovat případné konkrétní negativní vlivy typických podporovaných aktivit na životní prostředí a veřejné zdraví. Specifické environmentální vlivy bude možno reálně identifikovat až v rámci procedury výběru projektů a v relevantních případech také při hodnocení jednotlivých aktivit (případně záměrů a projektů) v rámci procedur dle stavebního zákona, respektive zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Hlavním cílem hodnocení IPRŮ Zlín v rámci procedury SEA proto bylo posouzení, zda je v návrhu IPRŮ dostatečně integrována environmentální problematika, případně zda dokument neobsahuje návrhy, které by mohly představovat potenciálně významná rizika pro životní prostředí. Tabulková i slovní hodnocení provedená v tomto smyslu jsou uvedena v předcházející kapitole a v příloze č. 2 Vyhodnocení a na jejich základě byla navržena opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci případných závažných negativních vlivů na životní prostředí. Tato opatření byla navržena jednak z hlediska obecné ochrany životního prostředí a jednak z hlediska možných vlivů na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech soustavy Natura 2000. Opatření z hlediska ochrany ŽP jsou uvedena v samostatné příloze č. 3 Vyhodnocení a opatření z hlediska možných vlivů na soustavu Natura 2000 jsou uvedena níže v tomto textu.

Opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci možných závažných negativních vlivů na životní prostředí by byla pouze deklaratorní, pokud by při využívání IPRŮ nebyl zajištěn soulad intervencí s uvedenými požadavky. Tento soulad – a tím i dodržování deklarovaných cílů Plánu i doporučení SEA - může být zajištěn pouze prostřednictvím důsledného hodnocení záměrů a projektů – a to tak, aby vybrané projekty přispívaly jak k naplňování cílů IPRŮ, tak k naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí i veřejného zdraví, nebo aby alespoň nebyly s těmito cíli v rozporu.

Principy výběru záměrů/projektů i faktické provádění IPRŮ Zlín by mělo za každých okolností zajistit, aby nebyly podpořeny projekty s významnými negativními vlivy na životní prostředí a naopak, aby podpora byla směřována na ty projekty, které mohou nejvíce přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v zájmovém území, případně aby projekty splňující environmentální kritéria byly při výběru významně preferovány. Projektem s pozitivním vlivem na životní prostředí je přitom třeba chápat takový projekt, jehož pozitivní vlivy budou významně větší než jeho případné negativní vlivy a současně případné negativní vlivy nebudou významné.

Návrh vlastních environmentálních kritérií (indikátorů) pro podporu projektů financovaných z rozpočtu IPRŮ, které zajistí výše uvedené požadavky, a návrh na jejich začlenění do systému hodnocení a výběru projektů (týká se části projektů), je uveden v kapitole č. 11.

Přehled doporučení pro vybraná opatření prioritních oblastí je v příloze č. 3 Vyhodnocení

Navrhovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci případných negativních vlivů koncepce na životní prostředí přitom vytvářejí způsob a míru integrace problematiky životního prostředí a jeho ochrany a veřejného zdraví v jednotlivých částech koncepce.

Opatření z hlediska možných vlivů na soustavu Natura 2000

Pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnocené koncepce „Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020“ na lokality soustavy Natura 2000 je potřeba dodržet následující základní doporučení:

U pěti opatření/aktivit nelze vyloučit potenciální negativní vliv na soustavu Natura 2000 (viz příloha č. 1 Vyhodnocení). Konkrétní záměry, které budou vycházet z daných opatření, by měly být předmětem samostatného posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších opatření. Pro opatření lze formulovat obecná doporučení zmírňující negativní vliv - jedná se o následující:

- Opatření 1.2.2 – v případě potřeby realizace nových cyklostezek přes EVL je vhodné využít stávajících zpevněných i nezpevněných cest (západní hranice EVL Březnice u Zlína, síť zpevněných a nezpevněných cest v EVL Velká Vela).
- Opatření 1.3.1 – v případě trasování nových komunikací do blízkosti EVL je vhodné pro dosažení co nejmenšího rušivého vlivu vypracovat konkrétní opatření ke snížení negativního působení v rámci hodnocení dle § 45i.
- Opatření 3.2.2 – v případě potřeby realizace nového zdroje pitné vody v EVL je vhodné zajistit hydrogeologické posouzení lokality, které by vyhodnotilo budoucí stav vodního režimu a které by umožnilo specifikovat limity opatření pro dané území v rámci EVL.
- Opatření 3.3.2 – vlivy emisí budou řešeny pomocí rozptylové studie a na základě ní bude posouzena míra vlivu daného technického řešení.
- Opatření 3.3.3 – s ohledem na předměty ochrany je nutné minimalizovat zásahy do vodního režimu a opatření (respektive projekty) směřovat mimo EVL Březnice u Zlína.

8 VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽDOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ

8.1. Výběr zkoumaných variant

Integrovaný plán rozvoje území Zlín byl připravován ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území. Při přípravě koncepce byly zvažovány a diskutovány různé alternativy zpracování, nicméně konečným výsledkem prací je předložení koncepce v jedné variantě.

Vzhledem k charakteru koncepce mohou varianty fakticky nastat při realizaci IPRÚ na úrovni implementace konkrétních záměrů a projektů naplňujících oblastí intervence. Je proto nezbytné, aby při výběru projektů byla dostatečně zohledněna environmentální kritéria, a aby systém monitorování implementace IPRÚ obsahoval environmentální indikátory.

8.2. Popis provedení posouzení vlivů koncepce na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bylo zpracováno na základě § 10e až § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu jeho přílohy č. 9. Obsah a rozsah Vyhodnocení dále vychází ze Závěru zjišťovacího řízení podle § 10d) citovaného zákona, vydaného Krajským úřadem Zlínského kraje, odborem posuzování vlivů na ŽP, dne 18.12.2014, pod č.j. KUZL 66788/2014.

V souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, je vyhodnocen také vliv koncepce na veřejné zdraví. Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je vyhodnocen rovněž vliv koncepce na evropsky významné lokality a ptací oblasti soustavy Natura 2000.

Vyhodnocení Integrovaného plánu rozvoje Zlín vychází z následujících zdrojů a metodických kroků:

- Analýza stavu životního prostředí dotčeného území, včetně charakteristik hlavních trendů vývoje
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na komunitární, národní i regionální úrovni
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí) na základě vybraných koncepčních dokumentů
- Tabulkové a slovní hodnocení specifických cílů, prioritních oblastí, opatření a podopatření koncepce
- Doporučení a návrhy úprav textu koncepce na základě výše uvedených kroků
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr podporovaných aktivit.
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Hodnocení vize bylo provedeno slovně. Hodnocení opatření bylo provedeno s použitím předem připravené podrobné matice vlivů, ve které bylo každé opatření hodnoceno nezávisle každým zúčastněným expertem týmu, vzhledem k daným referenčním cílům ochrany životního prostředí – viz příloha č. 2 Vyhodnocení.

Pro praktické použití v matici vlivů bylo verbální hodnocení vlivů jednotlivých priorit a opatření na životní prostředí převedeno do numerického indexu. Index označuje odhadovanou velikost potenciálního pozitivního nebo negativního vlivu na životní prostředí a velikost tohoto vlivu je v matici vlivů vyjádřena číselnou 5 - bodovou stupnicí (-2 až +2). Použitá stupnice hodnocení vlivů je uvedena v kapitole 6.1.2 Způsob hodnocení vlivů opatření na životní prostředí.

Každý zúčastněný expert provedl své vlastní hodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí. Všechna hodnocení pak byla sumarizována a zprůměrnována, případně bylo použito rozmezí vlivu v případech, kdy se hodnocení expertů významně rozcházelo nebo v případě, kdy projekty uvedených opatření mohou mít podle konkrétních podmínek (umístění, rozsah, kapacity a podobně) různý dopad z hlediska vlivů na životní prostředí.

8.3. Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Předkladatel IPRÚ Zlín poskytl zpracovateli Vyhodnocení SEA pro jeho hodnocení dostatečné množství relevantních údajů, týkajících se samotné koncepce.

Určitým problémem, který je podrobně diskutován v příslušných částech Vyhodnocení, je uvedení typových projektů v rámci IPRÚ, při současné absenci podrobných údajů o těchto projektech i možnosti jejich přesné identifikace, respektive odlišení od jiných možných verzí obecně známých projektů (jiná kapacita, lokalizace, objemy a podobně).

Vzhledem k tomu, že projekty realizované v IPRÚ budou ve většině případů podléhat standardním procedurám schvalování podle stavebního zákona a ve vybraných případech také hodnocení záměrů dle zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně dle zákona č. 114/1992, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, neměly tyto skutečnosti na výsledné hodnocení zásadní dopad a jeho výsledek neovlivnily.

9 STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) Vlivu koncepce na životní prostředí

9.1. Monitorování vlivů realizace koncepce na životní prostředí

Návrh systému monitorování vlivů implementace IPRÚ Zlín vychází ze skutečnosti, že obsah plánu musí být natolik obecný, aby umožnil intervence dané rámcem prioritních oblastí a opatření. Nástrojem implementace IPRÚ budou tedy až jednotlivé aktivity/oblasti intervence, podporované v rámci IPRÚ a naplňující navržená opatření. Realizace těchto aktivit prostřednictvím skupin projektů či záměrů přitom může mít – dle jejich konkrétního charakteru – značně rozdílné dopady na životní prostředí a veřejné zdraví.

Při monitorování implementace IPRÚ navíc často nebude možno rozlišit, zda a v jaké míře byl vývoj stavu životního prostředí a vývoj veřejného zdraví ovlivněn intervencemi IPRÚ, nebo jinými procesy probíhajícími mimo systém integrovaných nástrojů, dynamika “přirozeného vývoje“, globální vlivy, dopady aktuální ekonomické situace a podobně.

Z tohoto důvodu byl při stanovování environmentálních kritérií přijat systém, který sladuje monitorování implementace IPRÚ na strategické i projektové úrovni, zajišťuje dodržení souladu mezi cíli koncepce a dopadem podporovaných aktivit/projektů a současně v důsledku propojení referenčních cílů, indikátorů a environmentálních kritérií výběru podporovaných projektů umožňuje také praktické postupné sledování dopadů intervencí “zdola”, prostřednictvím agregace dat a údajů o dopadech aktivit/projektů.

Nastavení systému monitorovacích ukazatelů (indikátorů) pro sledování vlivu (monitorování) implementace IPRÚ z hlediska vlivů na životní prostředí a environmentálních kritérií lze považovat za důležitou součást hodnocení koncepce v rámci procedury SEA.

9.2. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) životního prostředí

V rámci zpracování Vyhodnocení vlivů IPRÚ Zlín na životní prostředí a veřejné zdraví byl identifikován výběrový seznam referenčních cílů ochrany životního prostředí a následně z něj byla stanovena základní sada cílů odpovídající charakteru IPRÚ. Potenciální dopady realizace IPRÚ jsou odhadovány prostřednictvím posouzení vlivů koncepce na naplňování těchto cílů (pozitivní, negativní či neutrální).

Pro sledování vlivů realizace IPRÚ na jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí byly navrženy příslušné indikátory. Jejich sledování by mělo být prováděno v celém období platnosti IPRÚ a vychází mimo jiné z požadavků ustanovení §10h) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (povinnost předkladatele koncepce).

Návrh mechanismu monitorování IPRÚ Zlín předkladatelem je uveden v následujícím textu. Město Zlín, jako předkladatel koncepce, po schválení koncepce zveřejní podle § 10 g, odst. 5, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h uvedeného zákona.

Návrh mechanismu monitorování

Město Zlín bude 1 x za rok, vždy k výročí schválení koncepce, vyhodnocovat vlivy provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Implementace IPRÚ Zlín, především vlivy zařazených aktivit na životní prostředí, bude hodnoceno na základě požadavků stanoviska příslušného úřadu k Vyhodnocení koncepce dle § 10 g) citovaného zákona a dále také na základě indikátorů referenčních cílů životního prostředí, tak jak byly navrženy v rámci tohoto dokumentu (kapitola č. 10 Vyhodnocení).

Uvedené stanovisko i dokument Vyhodnocení budou zveřejněny na Internetových stránkách Statutárního města Zlín v sekci, v níž je zveřejněna dotčena koncepce. Výsledky hodnocení budou předkládány vedení Statutárního města Zlín, respektive obcím v SO ORP Zlín, a následně zveřejňovány na Internetových stránkách Statutárního města Zlína.

K tomu, aby bylo možné sledovat vlivy koncepce pomocí navržených indikátorů, je nutné jejich sledování provázat s environmentálním hodnocením projektů, realizovaných v rámci koncepce. Monitorováním a agregací dat z hodnocení jednotlivých projektů pak bude možné vyhodnotit celkový dopad realizace koncepce na referenční cíle ochrany ŽP a veřejného zdraví.

Tam, kde to bude relevantní, budou nástroje environmentálního hodnocení projektů zastoupeny také standardními procedurami hodnocení vlivů záměrů na životní prostředí (EIA), naturového hodnocení (hodnocení vlivů na EVL a PO soustavy chráněných území Natura 2000) nebo procedurami územního plánování v těch případech, kdy záměry pod výše uvedené zákony č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů a 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nespádají.

Návrh environmentálních indikátorů

V následující tabulce jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020 na životní prostředí, vycházející z referenčních cílů, formulovaných způsobem podrobně popsáním v kapitole č. 5.

Tabulka 9.1 Návrh environmentálních indikátorů

Referenční cíl	Indikátor	Jednotky/ způsob měření	Definice
Snižovat emise znečišťujících látek - oxidů dusíku, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek, včetně emisí z dopravy a lokálních topenišť	Emise za všechny kategorie zdrojů: a) TZL b) NO _x c) VOC d) SO ₂	tis. tun/rok	Emise znečišťujících látek za časové období
Snižovat koncentrace suspendovaných částic v ovzduší (především velikosti PM ₁₀ , respektive PM _{2,5}) a dalších škodlivin, pod úroveň platných limitů	Koncentrace suspendovaných částic velikosti PM ₁₀ a PM _{2,5} a koncentrace NO _x v ovzduší	µg/m ³	Průměrné koncentrace uvedených znečišťujících látek v ovzduší
Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem, především z dopravy	Hluková zátěž obyvatel	Počet obyvatel	Snížení počtu obyvatel, žijících v území s překročeným limitem hluku.
Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity	Rozloha ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci programu (Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat: 1. a 2. zóny CHKO, NPR, PR, ÚSES a další).
Chránit krajinný ráz a funkci místní krajiny, včetně ochrany proti povodním	Míra změny krajinného rázu	počet	Počet aktivit, jejichž implementace způsobila změnu krajinného rázu

Referenční cíl	Indikátor	Jednotky/ způsob měření	Definice
Chránit zemědělskou půdu před zábořem i důsledky intenzivního hospodaření	Změna rozlohy zemědělské půdy	ha	Snížení rozlohy zemědělské půdy; snížení/zvýšení rozlohy půdy postižené erozí
Chránit povrchové a podzemní vody	Znečištění povrchových a podzemních vod	Počet	Počet havarijních znečištění povrchových a podzemních vod
Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)	Snížení produkce odpadů	%	Snížení produkce odpadů za sledované období (%). Zvýšení využití komunálních odpadů (%)
Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro potřeby ochrany ŽP, především v oblasti snížení znečišťování ovzduší a nakládání s odpady	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	Počet projektů	Počet projektů, zahrnujících EVVO pro podporu udržitelného kraje, zaměřených na řešení nejzávažnějších problémů životního prostředí (například znečištění ovzduší z lokálních topenišť, nakládání s odpady a další)

9.3. Monitorovací ukazatele (indikátory) vlivů IPRÚ na veřejné zdraví

Ukazatele (indikátory) pro monitorování vlivů implementace IPRÚ na veřejné zdraví nejsou navrhovány. Hlavní důvody jsou následující:

- Vyhodnocování indikátorů veřejného zdraví je komplexní proces založený na dlouhodobém (mnohaletém) sledování vývoje veřejného zdraví vybraných skupin obyvatelstva. V jednotlivých letech realizace IPRÚ ani za období jeho trvání proto není reálné vyhodnotit (kvantifikovat) konkrétní vlivy implementace IPRÚ na veřejné zdraví.

- Není reálné odlišit vlivy implementace IPRÚ na veřejné zdraví od jiných vlivů. To znamená, že nebude možno rozlišit, zda a v jaké míře byl vývoj veřejného zdraví ovlivněn intervencemi IPRÚ, nebo jinými procesy probíhajícími v dotčeném území (například intervence v rámci dalších nástrojů programového období, vlivy soukromých aktivit/investic, programy bilaterální podpory, dynamika přirozeného vývoje, globální vlivy a podobně).
- Součástí hodnocení vlivů IPRÚ na životní prostředí je hodnocení vlivů na kvalitu ovzduší a hluk, což jsou rozhodující determinanty veřejného zdraví. Pokud tedy budou vlivy IPRÚ na kvalitu ovzduší a hlukovou situaci pozitivní, budou pozitivní i vlivy IPRÚ na veřejné zdraví.

Výše uvedené však neznámá, že vlivy IPRÚ na veřejné zdraví nejsou hodnoceny. Jsou posouzeny v kapitole 12 vyhodnocení „Vlivy koncepce na veřejné zdraví“ a v samostatné příloze Vyhodnocení č. 4.

10 POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLVIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

10.1. Opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce

Základním opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020 - vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru podporovaných aktivit / projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí (viz též kapitola 6 Vyhodnocení) - pravidelná kontrola (monitoring) realizace projektů.

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace IPRÚ Zlín je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, tedy KÚ Zlínského kraje, dotčené správní úřady a současně rozhodnout o adekvátní změně IPRÚ Zlín. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných projektů po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení podpory.

10.2. Opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů aktivit

Konkrétní vlivy IPRÚ Zlín na životní prostředí a veřejné zdraví nastanou až v případě realizace projektů, které jsou v IPRÚ uvedeny v podobě typových projektů, které příkladmo naplňují opatření. Nejvýznamnějším opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů podporovaných v rámci IPRÚ Zlín na životní prostředí proto bude posuzování projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. A to podle jejich charakteru buď posouzením v rámci procedury EIA dle zákona číslo 100/2001 Sb., nebo podle stavebního zákona v případech, kdy projekty nebudou citovanému zákonu podléhat.

V některých případech budou muset být projekty posouzeny také podle zákona číslo 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s jejich potenciálně významnými negativními vlivy na evropsky významné lokality, případně ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000.

Vhodným nástrojem k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů je také aplikace environmentálních kritérií výběru projektů.

Dalším opatřením je pravidelná kontrola (monitoring) realizace projektů. V případě zjištění závažných nebo nepředpokládaných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace projektu budou ze strany předkladatele přijata odpovídající opatření pro eliminaci, minimalizaci a případně kompenzaci těchto vlivů.

11 STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PODPOROVANÝCH PROJEKTŮ

11.1. Environmentální hodnocení typických aktivit

Environmentální hodnocení projektů při jejich výběru je jednou z možností minimalizace negativních vlivů koncepce na životní prostředí. Toto hodnocení je omezeno na projekty, které budou podléhat výběru v rámci IPRÚ Zlín. Stanovení environmentálních kritérií hodnocení projektů a jejich zařazení do systému výběru je z tohoto důvodu jedním z nástrojů souladu podporovaných projektů s deklaratorním charakterem specifických cílů a opatření IPRÚ Zlín.

Hodnocení projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako součást schvalovacích procedur projektů, například při rozhodování o financování v rámci výběrových řízení. Na základě hodnocení projektů dle environmentálních kritérií by měly být následně schváleny či doporučeny k realizaci pouze ty projekty, které nebudou mít negativní vliv na životní prostředí². Současně by měly být v případě věcně stejných projektů doporučeny k realizaci ty projekty, které budou hodnoceny jako příznivější z hlediska ŽP.

Kritéria environmentálního hodnocení projektů byla stanovena vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a indikátorům vlivu koncepce na životní prostředí (viz výše). Environmentální hodnocení projektů pak má odpovědět na otázku, jakým způsobem může předkládaný projekt ovlivnit životní prostředí ve smyslu referenčních cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení projektů z hlediska životního prostředí je navrhováno v podobě slovního hodnocení, to znamená konstatováním pro jednotlivá environmentální kritéria, že projekt na ně má *pozitivní / žádný / negativní vliv*.

11.2. Environmentální kritéria pro výběr projektů

Zpracovatel SEA navrhl pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 5) environmentální kritéria, která jsou uvedena v následující tabulce. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení projektů v rámci IPRÚ Zlín). Předkladatel koncepce přitom může provést jejich výběr, úpravu či změny dle svých potřeb a požadavků tak, aby kritéria co nejlépe refletovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

² Projektem, který nemá negativní vliv na životní prostředí je třeba chápat takový projekt, jehož pozitivní vlivy významně převažují nad jeho případnými vlivy negativními a současně žádný jeho případný negativní vliv na životní prostředí není nepřijatelný.

Tabulka 11.1. Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
Snižovat emise znečišťujících látek - oxidů dusíku, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek, včetně emisí z dopravy a lokálních topenišť	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí znečišťujících látek, především tuhých znečišťujících látek a plyných emisí ze stacionárních zdrojů, dopravy a lokálních topenišť?
Snižovat koncentrace suspendovaných částic PM ₁₀ a PM _{2,5} a dalších škodlivin v ovzduší pod úroveň platných limitů	Přispěje realizace projektu ke snížení koncentrací suspendovaných částic, případně NO _x v ovzduší?
Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem	Sníží se počet obyvatel exponovaných nadměrným hlukem, zejména z dopravy?
Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity	<p>Má projekt významný pozitivní/negativní vliv na ohnisko biodiverzity? [ano/ne]</p> <p>Pomocné otázky:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Narušuje projekt ochranné podmínky ZCHÚ? [ano/ne] * Narušuje projekt územní integritu EVL a ptačích oblastí? [ano/ne] * Dojde k negativnímu ovlivnění nebo likvidaci biotopů s výskytem zvláště chráněných druhů? [ano/ne] * Dojde k negativnímu ovlivnění přírodních stanovišť? [ano/ne] * Dojde ke snížení průchodnosti krajiny a její fragmentaci? [ano/ne] <p><i>Pozn.: Za významná ohniska biodiverzity lze považovat maloplošná zvláště chráněná území, 1. zóny národních parků a chráněných krajinných oblastí, lokality soustavy Natura 2000, skladebné prvky územních systémů ekologické stability a podobně.</i></p>
Chránit krajinný ráz a funkci místní krajiny, včetně ochrany před povodněmi	Ovlivní projekt negativně krajinný ráz, přispěje ke zvýšení retence vody v krajině?

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
Chránit zemědělskou půdu před zábořem	Dojde v rámci projektu ke snížení rozlohy zemědělské půdy?
Chránit povrchové a podzemní vody	Může projekt ohrozit kvalitu povrchových a podzemních vod?
Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)	Dojde v rámci projektu ke snížení/zvýšení produkce odpadů. Přispěje projekt k likvidaci skládky odpadů, případně jiné staré zátěže?
Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečištění ovzduší a nakládání s odpady	Přispěje projekt k podpoře využití EVVO pro potřeby ochrany životního prostředí, respektive pro projekty zaměřené na snížení emisí z lokálních topenišť, odpovídající nakládání s odpady a podobně?

12 VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Vlivy Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 na veřejné zdraví byly vyhodnoceny v rámci specializované studie.

Při zpracování studie Vlivů na veřejné zdraví bylo použito metody porovnání návrhu koncepce s determinanty veřejného zdraví. Pojem „determinanta“, se kterým se v rámci strategického posuzování vlivů na veřejné zdraví pracuje, označuje faktory ovlivňující zdraví.

Zdravotní determinanty představují základní potenciál udržení nebo zlepšení zdravotního stavu obyvatel. Jsou to kategorie vlastností lidí, jejich činností a faktorů prostředí, které populaci obklopuje. Jde o chování osob a jejich životní styl, vlivy uvnitř komunit, které mohou zlepšovat, nebo naopak poškozovat zdraví, životní a pracovní podmínky a přístup ke zdravotním službám a obecné sociálně-ekonomické, kulturní a environmentální podmínky. Determinanty tedy mohou působit na zdraví přímo i zprostředkovaně.

Zdraví jedince a populace je odrazem tělesné a duševní kondice jedince, na které se podílí vliv biologických faktorů - vnitřní genetické výbavy jedince a podmínek prostředí. Z hlediska podmínek prostředí se uplatňují především:

- životní a pracovní prostředí - stav a kvalita životního, pracovního a obytného prostředí,
- postoje a chování lidí k vlastnímu zdraví - životní styl (pohybové aktivity, rekreace, stravovací návyky, zvládání stresu, rizikové chování: nepoužívání ochranných prostředků a ochranných pracovních pomůcek, kouření, konzumace alkoholu, drog, nepřiměřené slunění apod.),
- sociální a ekonomické faktory (výše příjmu, zaměstnanost/nezaměstnanost, míra dosaženého vzdělání, kvalita bydlení...)
- systém péče o zdraví - zdravotnické služby (resp. jejich kvalita, dostupnost, organizace).

Na základě použití výše uvedené metody došla autorka studie k následujícím závěrům (celá studie je přiložena jako příl. č. 4 tohoto Vyhodnocení):

Prioritní oblast 1: Udržitelná doprava

Doprava je významným zdrojem emisí a hlukové zátěže. Opatření vedoucí ke snížení intenzity dopravy, k plynulosti dopravy či k jejímu vytěsnění z center měst mají jako celek pozitivní vliv i na lidské zdraví.

Specifický cíl 1.1: Zvýšení kvality a efektivity systému veřejné dopravy

Navrhovaná opatření povedou ke zvýšení využívání veřejné dopravy na úkor individuální automobilové dopravy a to zaváděním a rozvojem komplexních systémů městské hromadné dopravy, především trolejbusové.

Dobře fungující veřejná doprava je jednou z cest jak omezit intenzitu dopravy v sídlech. Při souběžné modernizaci vozového parku MHD, povedou opatření uváděná v tomto specifickém cíli ke snížení emisí z dopravy a tím i k nižší imisní zátěži, která je jednou z hlavních determinant

zdraví v městském prostředí. Snížení intenzity dopravy má pozitivní vliv i na hlukovou zátěž obyvatelstva.

Z hlediska vlivu na lidské zdraví je nutno zmínit potenciální negativní efekt opatření 1.1.1 Modernizace a výstavba dopravní infrastruktury za účelem zvýšení kvality a dostupnosti městské hromadné veřejné dopravy, a to v případě výstavby nových parkovacích systémů, které mohou ve fázi realizace stavby znamenat zvýšený pohyb vozidel stavby, zvýšenou prašnost a hlučnost.

Specifický cíl 1.2: Zvýšení atraktivity cyklistické a pěší dopravy

Dlouhodobým cílem je vytvoření komplexní vzájemně provázané sítě cyklistických tras, cyklostezek a dalšího zázemí pro cyklisty v zájmovém území. Žádoucí je rovněž vzájemná provázanost jednotlivých druhů dopravy. Důraz je také kladen na dopravně-bezpečnostní opatření v sídlech.

Zlepšení podmínek pro cyklistickou a pěší dopravu má na zdraví jedinců, kteří tento typ dopravy využívají nebo díky navrženým opatřením začnou používat příznivý vliv. Budování kvalitní a bezpečné infrastruktury pro pěší a cyklisty povede v ideálním případě ke snížení dopravní nehodovosti cyklistů a pěších. Vyšší míra používání kol a chůze k přepravě je pozitivní ve vztahu k dobrému fyzickému stavu a v neposlední řadě vede také ke snížení individuální automobilové dopravy a tak k nižším emisím.

Specifický cíl 1.3: Zlepšení napojení aglomerace na nadřazené silniční síť

Významným problémem území je nevyhovující dopravní dostupnost související s průtahy při přípravě rychlostní komunikace R49, což má vazbu také na řadu dopravních závad a problémů, které zhoršují bezpečnost v dopravě. Cílem navržených opatření je výrazně přispět k zlepšení dopravního napojení území a současně posílit bezpečnost dopravy v území.

Vyšší bezpečnost dopravy potenciálně sníží riziko dopravních nehod a bude mít tedy pozitivní vliv na lidské zdraví. Uvedená opatření vedou také k plynulejšímu dopravnímu toku, který je z hlediska imisní i hlukové zátěže mnohem příznivější než stagnující kolony s pomalu popojíždějící vozidly.

Prioritní oblast 2: Úspěšná a soudržná společnost

Specifické cíle této prioritní oblasti mají dopad na sociální a do jisté míry i ekonomické podmínky obyvatel a mají tedy potenciál ovlivnit veřejné zdraví.

Specifický cíl 2.1: Zlepšit situaci na trhu práce prostřednictvím intervencí v sektoru vzdělávání

Opatření navrhovaná v tomto specifickém cíli vedou k podpoře vzdělávání v perspektivních oborech a k zajištěné možnosti návratu rodičů zpět do pracovního procesu z rodičovské dovolené (zajištěním kapacit zařízení pro předškolní výchovu). Tato opatření mohou pozitivně upravovat socioekonomické podmínky obyvatel, které jsou chápány jako jeden z významných determinantů lidského zdraví.

Specifický cíl 2.2: Zvýšení motivace k podnikání prostřednictvím využití odkazu mimořádné osobnosti Tomáše Bati

Tento specifický cíl je bez přímé vazby na veřejné zdraví.

Specifický cíl 2.3: Zvýšit atraktivitu území pro dlouhodobé bydlení všech skupin obyvatel

Podpořeny budou programy zvyšující kvalitu a dostupnost zejména v odlehčovacích službách pro zdravotně postižené (dospělé i děti), rezidenčních službách pro osoby s duševním onemocněním, mentálními postiženími, službách pro osoby závislé na alkoholických a jiných návykových látkách, službách pro osoby bez přístřeší zejména v seniorském věku, v odlehčovacích službách pro seniory, v pečovatelských službách a v osobní asistenci. Zde je předpoklad výrazného zvýšení sociálního standardu ohrožených skupin a také zajištění a dostupnost kvalitní zdravotní péče. Tento specifický cíl bude mít tedy potenciálně významně pozitivní vliv na veřejné zdraví.

Specifický cíl 2.4: Přispět ke zvýšení uplatnitelnosti ohrožených skupin osob na trhu práce za účelem prevence sociálního vyloučení

Naplnění cíle bude realizováno podporou zaměstnávání zdravotně postižených osob a vytvářením vhodných pracovních příležitostí pro ně, s čímž souvisí také realizace vhodných realizačních a rekvalifikačních programů. Tímto bude pozitivně ovlivněna socioekonomická úroveň cílové skupiny, očekává se tedy pozitivní vliv na kvalitu života.

Prioritní oblast 3: Technická infrastruktura a životní prostředí

Životní prostředí má zásadní vliv na kvalitu života a i na zdraví lidí. Jednotlivé specifické cíle této prioritní oblasti mají za cíl přímo zlepšovat kvalitu ovzduší a omezovat hlukovou zátěž, věnují se nakládání s odpady a technické infrastruktuře.

Specifický cíl 3.1: Snížit znečištění ovzduší, hlukovou zátěž a podpořit rozvoj péče o zeleň v sídlech

Opatření tohoto cíle řeší problematiku, která se bezprostředně dotýká lidského zdraví - znečištění ovzduší a hluková zátěž jsou hlavními hygienickými problémy oblasti, protože zde jsou překračovány imisní i hlukové limity. Proto každé opatření, které vede ke zlepšení kvality ovzduší a ke snížení hlukové zátěže lze jednoznačně považovat za pozitivní pro lidské zdraví.

Opatření 3.1.1 Regenerace a rozšíření zeleně v sídlech má vliv na místní mikroklima, poskytuje zastínění a zmírňuje letní extrémní teploty, vegetace dokáže účinně zachycovat znečišťující látky z ovzduší a v neposlední řadě poskytuje důležitou relaxační funkci, má tedy pozitivní vliv na lidské zdraví. Při výsadbě je ovšem důležité brát ohled na alergizující vlastnosti některých rostlin, které by mohly senzitivním obyvatelům způsobovat vážné zdravotní komplikace. Opatření 3.1.2 Snižování emisí ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší je zaměřeno na snížení emisí z velkých energetických zdrojů, ale i dalších stacionárních zdrojů včetně lokálních topenišť a je jednoznačným potenciálním přínosem pro zdraví lidí.

Specifický cíl 3.2: Dobudovat a rekonstruovat technickou infrastrukturu

Jednotlivá opatření mají za cíl modernizace a rozvoj systému CZT (s cílem snížením energetických ztrát v distribučních rozvodech zvýšení energetické účinnosti centrálního zásobování teplem), rekonstrukci a rozšíření vodovodních sítí a systému odvádění a čištění odpadních vod.

Opatření 3.2.1 Modernizace a rozvoj systému CZT povede ke snížení spotřeby energie a tím i ke snížení množství emisí, opatření 3.2.2 Rekonstrukce a rozšíření vodovodních sítí ke zlepšení zásobování pitnou vodou a mají tedy potenciální pozitivní vliv na zdraví lidí. Opatření 3.2.3 Rekonstrukce a rozšíření systému odvádění a čištění odpadních vod bude mít vliv na kvalitu povrchových vod, což přímo nesouvisí s lidským zdravím. V případě tohoto opatření je však nutné zmínit, že zařízení na čištění odpadních vod mohou být i novým zdrojem hluku a obtěžujícího zápachu, což lze vyřešit jejich umístěním mimo zástavbu a použitím vhodných technologií.

Specifický cíl 3.3: Snížit environmentální rizika a zlepšit systém nakládání s odpady

Nakládání s odpady v současném stavu nepředstavuje pro obyvatele zásadní hygienický problém. Zlepšení systému nakládání s odpady, předcházení vzniku odpadů a zajištění efektivní recyklace bude mít jistě pozitivní vliv na dopady na životní prostředí, přímá pozitivní vazba na ovlivnění lidského zdraví zde ovšem není. V rámci tohoto specifického cíle jsou uvedena opatření 3.3.1 Výstavba a rozšíření sběrných dvorů odpadů a kompostáren a 3.3.2 Výstavba a rozšíření zařízení na komplexní využití komunálních odpadů včetně energetického využití. Tyto technologie mohou být novým zdrojem emisí, hluku a zápachu a mohou být tedy potenciálním zdrojem ohrožení lidského zdraví. Konkrétní riziko nyní není možné posoudit, závisí na konkrétním záměru, který ovšem bude při vyšší fázi rozpracování posuzován v rámci procesu EIA, kde je zohledňován i vliv na lidské zdraví.

Opatření 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření se dotýká environmentálních rizik a zvýšení bezpečnosti obyvatelstva. Povodně představují potenciální přímé ohrožení lidských životů, zdraví a majetku. Nejen samotné povodňové události, ale i pouhé riziko vzniku povodní, znamená pro obyvatelstvo v postižených oblastech značnou psychickou zátěž spojenou s nejistotou a stresem. Dochází tak k ovlivnění kvality života, která patří k jedné z důležitých determinantů zdraví. Omezení povodňového rizika, které je náplní tohoto specifického cíle, bude mít pozitivní vliv na zdraví lidí v ohrožených oblastech.

Prioritní oblast 4: Konkurenceschopnost

Prioritní oblast se zaměřuje na problematiku podpory podnikání, vzájemné spolupráce mezi podniky, veřejnou správou a vzdělávacími institucemi, efektivním využitím stávajících průmyslových areálů, vzděláváním a dalšími souvisejícími tématy nezbytnými pro zachování a rozvoj prosperity a konkurenceschopnosti území. Ovlivnění determinantů lidského zdraví opatřeními navrhovanými v této oblasti je možné prostřednictvím socioekonomických faktorů.

Specifický cíl 4.1: Zlepšit infrastrukturní podmínky pro podnikání

Podporovány budou modernizace a rekonstrukce stávající zastaralé infrastruktury, rekonstrukce brownfieldů a jejich přeměna na moderní podnikatelské objekty. Toto bude mít přímý přínos pro zaměstnanost, ekonomiku a životní prostředí. Protože zaměstnanost a ekonomika tvoří jeden z faktorů, které ovlivňují v komplexním pohledu zdraví člověka, lze předpokládat pozitivní vliv specifického cíle na lidské zdraví. Při podpoře průmyslových areálů je potřeba ovšem brát v potaz i to, že mohou být potenciálním novým zdrojem znečištění a hluku. Je tedy proto nutné zohlednit typ podporovaných aktivit a jejich umístění vzhledem k možným negativním účinkům na lidské zdraví.

Specifický cíl 4.2: Posílení výzkumných a vývojových kapacit na bázi spolupráce

Tento specifický cíl je bez přímé vazby na veřejné zdraví.

Shrnutí:

Hodnocený Integrovaný plán rozvoje území Zlín 2014-2010 obsahuje opatření, která budou mít **potenciálně pozitivní vliv** na determinanty lidského zdraví, zejména co se týká kvality ovzduší, hlukové zátěže a socio-ekonomických ukazatelů. Důležitá z hlediska vlivu na lidské zdraví jsou zejména opatření vedoucí ke zlepšení **kvality ovzduší a ke snížení hlukové zátěže** (opatření v dopravě, snižování emisí u velkých i malých stacionárních zdrojů, výsadba sídelní zeleně), protože zde jsou překračovány imisní limity pro benzo(a)pyren, prachové částice PM₁₀ a přízemní ozon, stejně jako hygienické limity pro hlukovou zátěž. **Socioekonomické faktory** jsou ovlivněny další skupinou opatření (podpora perspektivních studijních oborů, podpora sociálních služeb, uplatnění ohrožených skupin na trhu práce, a prevence sociálního vyloučení, zlepšení podmínek pro podnikání a zaměstnanost). Byla identifikována jednotlivá opatření (1.1.1, 3.1.1, 3.2.3, 3.3.1 a 3.3.2), která by mohla mít potenciálně negativní vliv na lidské zdraví (mohou představovat nové zdroje emisí a hluku aj.). Míru rizika nelze u těchto obecně nadefinovaných záměrů v této fázi jednoznačně stanovit. Při realizaci konkrétních záměrů však bude toto řešitelné např. v rámci procesu EIA, kdy dojde k posouzení i z hlediska vlivu na veřejné zdraví. Volbou vhodných lokalit a technologií lze zajistit eliminaci většiny potenciálně negativních vlivů na lidské zdraví.

13 NETECHNICKÉ SHRNU TÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Předmětem předkládaného Vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví je Integrovaný plán rozvoje města Zlín pro období 2014-2020, zahrnující území statutárního města Zlín a dalších vybraných měst a obcí (celkem 11 měst a obcí Zlínského kraje).

Vyhodnocení začíná stručným **Úvodem**.

První kapitola Vyhodnocení pojednává o obsahu a cílech IPRÚ Zlín a o jeho vztazích k jiným koncepcím. Koncepce je ve své návrhové části členěna na několik úrovní, které vycházejí z doporučené metodiky pro zpracování strategických dokumentů.

Jedná se o komplexní dokument (napříč jednotlivými odvětvími), který má za cíl definovat priority vymezeného území města Zlína a jeho okolí s ohledem na předpokládané rozvojové příležitosti v horizontu do roku 2020.

Dokument Integrovaný plán rozvoje území Zlín je členěn v souladu s principy dokumentů strategického plánování do následujících kapitol:

Analytická část – obsahující tyto dílčí části:

- Vymezení řešeného území IPRÚ
- Popis území a zdůvodnění jeho výběru
- Socioekonomická analýza včetně analýzy problémů a potřeb

Strategická část – obsahující tyto dílčí části:

- Rozvojová vize a strategický cíl
- Prioritní oblasti a soustava cílů
- Popis opatření
- Koincidenční matice
- Vazby na horizontální témata
- Vazby na strategické dokumenty

Zpracování návrhu IPRÚ Zlín 2014-2020 bylo rozděleno do několika fází.

V úvodní části byly zpracovány analytické podklady. Jelikož se jedná o atypické území, nejprve došlo k jeho vymezení. Vymezení území vychází z analýz uspořádání a intenzity prostorových (funkčních) vztahů. Nejvyšší význam je přikládán intenzitě a prostorové organizaci pracovních proudů, která poměrně dobře vystihuje územní rozsahy i pro jiné typy funkčních vztahů, jako je např. spádovost za maloobchodem, občanskými službami či kulturou.

Analytická část

Socioekonomický profil řešeného území byl vypracován s aktuálními daty. Pro přehlednost a vhodnou interpretaci byl analytický text doplněn grafy, tabulkami, mapami a obrázky. Klíčové závěry každé kapitoly byly sumarizovány v krátkém strukturovaném přehledu (v odrážkách) na konci příslušné kapitoly.

Analýza je členěna do pěti tematických oblastí - Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost, Ekonomický rozvoj a trh práce, Doprava a technická infrastruktura, Životní a fyzické prostředí města, Řízení a správa území.

Shrnující a formalizovanou částí analýzy každé tematické oblasti je SWOT analýza. Úvodním krokem tohoto výstupu je definice problémových okruhů. Na základě informací z předchozích analytických výstupů byly definovány problémové okruhy, které představují relativně ucelená témata. Tyto problémové okruhy byly podrobeny SWOT analýze. SWOT analýza je metodou tradičně používanou při strategickém plánování, která umožňuje klasifikovat hlavní rozvojové faktory:

- silné stránky (S = strengths),
- slabé stránky (W = weaknesses),
- příležitosti (O = opportunities),
- hrozby (T = threats).

Analýzy jednotlivých tematických oblastí byly poté v podobě klíčových informací shrnuty do kapitoly „*Hlavní problémy v území – souhrn vyplývající z provedené analýzy*“, kde jsou hlavní problémy a nedostatky každé tematické oblasti shrnuty jak textově, tak i tabulkově. Hodnocen je i význam a územní rozsah, vazby a vlivy.

Na základě analýzy v jednotlivých tematických oblastech byly stanoveny trendy pro určité oblasti a popsány stručně v kapitole „*Analýza potřeb*“. Na základě souhrnu problémů jsou v této části vytvořeny pro lepší přehlednost stromy problémů. Strom problémů je analýza, která pracuje s ústředním problémem, k němuž váže příčiny a důsledky. Cílem analýzy je identifikovat a jasně pojmenovat problémy existující v území, pro které je IPRÚ zpracováván a jejich hierarchizace ve smyslu příčina – důsledek.

Analýza stakeholderů (klíčových aktérů) byla pořízena jako pracovní materiál pro definování významu potenciálních aktérů IPRÚ Zlín. Vedle nositele IPRÚ, tedy Statutárního města Zlína, jsou identifikováni také potenciální významní nositelé projektů a subjekty, které mají ve sledované problematice v zájmovém území nebo jeho části vliv. Analýza stakeholderů byla zpracována ve formě přehledných maticových tabulek.

Návrhová část

Návrhová část představuje klíčový výstup IPRÚ Zlín z hlediska charakteru a zaměření budoucích oblastí opatření. Typické pro ni je její hierarchické uspořádání s tím, že v průběhu zpracování se postupovalo od nejvyšší (nejobecnější) úrovně rozvojové vize k nejkonkrétnější úrovni opatření/podopatření.

Toto členění odpovídá logice používané například v operačních programech, nebo některých strategiích na národní úrovni. Výstupy návrhové části proto zahrnují:

- rozvojovou vizi,
- strategický cíl,
- stanovení prioritních oblastí a specifických cílů.
- opatření

Rozvojová vize: Území města Zlína, Otrokovice a měst a obcí v jejich zázemí (území IPRÚ) je prosperujícím, vzdělaným, dynamicky a udržitelně se rozvíjejícím centrem Zlínského kraje, navazujícím na historický odkaz Tomáše Bati. V území je zajištěna dobře fungující technická infrastruktura, dopravní obslužnost a kvalitní životní prostředí a území tak je atraktivním a příjemným místem s vysokou kvalitou života všech generací svých obyvatel.

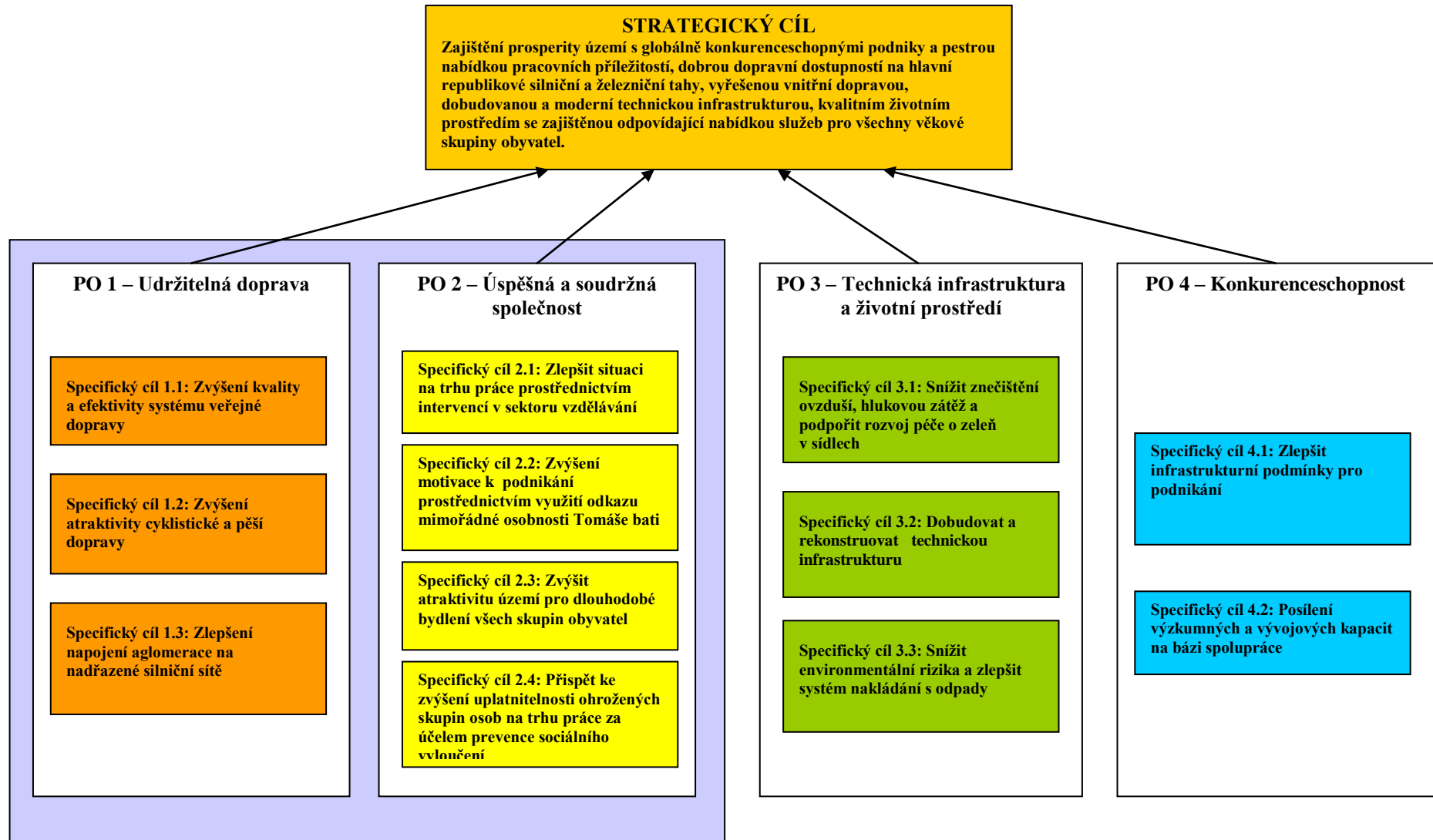
Strategický cíl: Zajištění prosperity území s globálně konkurenceschopnými podniky a pestrou nabídkou pracovních příležitostí, dobrou dopravní dostupností na hlavní republikové silniční a železniční tahy, vyřešenou vnitřní dopravou, dobudovanou a moderní technickou infrastrukturou, kvalitním životním prostředím se zajištěnou odpovídající nabídkou služeb pro všechny věkové skupiny obyvatel.

Na základě provedených analýz a v souladu s rozvojovou vizí území jsou stanoveny tyto dílčí prioritní oblasti zaměření koncepce:

- Prioritní oblast 1: Udržitelná doprava
- Prioritní oblast 2: Úspěšná a soudržná společnost
- Prioritní oblast 3: Technická infrastruktura a životní prostředí
- Prioritní oblast 4: Konkurenceschopnost

Na obrázku níže jsou uvedeny specifické cíle Integrovaného plánu rozvoje území Zlín na období 2014-2020.

Obrázek 13.1 Strom cílů Integrovaného plánu rozvoje území Zlín na období 2014-2020 (IPRÚ Zlín).

Specifické cíle a opatření pro naplnění strategických cílů

V IPRÚ Zlín jsou jednotlivé specifické cíle a jednotlivá opatření popsána včetně uvedení souvisejících informací a vazeb.

Prioritní oblast 1 Udržitelná doprava

Prioritní oblast „Udržitelná doprava“ je zaměřena na tvorbu systému chytré mobility. Moderní města současnosti podporují přístupy k dopravním systémům, které zohledňují sociální a environmentální dopady dopravy. Kombinace řady opatření v oblasti veřejné a bezmotorové dopravy sleduje primární cíl snížit intenzitu individuální automobilové dopravy ve prospěch environmentálně šetrnějších druhů dopravy.

Specifický cíl 1.1: Zvýšení kvality a efektivity systému veřejné dopravy

- 1.1.1 Modernizace a výstavba dopravní infrastruktury za účelem zvýšení kvality a dostupnosti veřejné dopravy
 - 1.1.1 – 1 Výstavba a modernizace zastávek veřejné dopravy s důrazem na multimodální vazby
 - 1.1.1 – 2 Rozšiřování trolejbusových tratí
- 1.1.2 Modernizace vozového parku městské hromadné dopravy
- 1.1.3 Zavedení elektronického odbavovacího systému v městské hromadné dopravě

Specifický cíl 1.2: Zvýšení atraktivity cyklistické a pěší dopravy

- 1.2.1 Realizace dopravně-bezpečnostních opatření v sídlech
- 1.2.2 Propojení sídel a dobudování ucelené cyklistické infrastruktury

Specifický cíl 1.3: Zlepšení napojení aglomerace na nadřazené silniční síť

- 1.3.1 Modernizace a výstavba napojení aglomerace na silniční síť TEN-T
- 1.3.2 Zefektivnění silničního provozu prostřednictvím aplikace inteligentních dopravních systémů

Prioritní oblast 2 Úspěšná a soudržná společnost

Centrem pozornosti prioritní oblasti „Úspěšná a soudržná společnost“ jsou lidé. Vzdělaná, motivovaná a sociálně-soudržná společnost je zásadním předpokladem sociální stability a prosperity regionu.

Specifický cíl 2.1: Zlepšit situaci na trhu práce prostřednictvím intervencí v sektoru vzdělávání

- 2.1.1 Podpora technického a přírodovědného vzdělávání
- 2.1.2 Optimalizace sítě zařízení pro předškolní výchovu

Specifický cíl 2.2: Zvýšení motivace k podnikání prostřednictvím využití odkazu mimořádné osobnosti Tomáše Bati

- 2.2.1 Obnova kulturních památek baťovského období

Specifický cíl 2.3: Zvýšit atraktivitu území pro dlouhodobé bydlení všech skupin obyvatel

- 2.3.1: Navýšení kapacity sociálního bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel
- 2.3.2. Navýšení a doplnění kapacit sítě sociálních služeb v území
 - 2.3.2-1 Zajištění hmotného zázemí pro poskytování sociálních služeb
 - 2.3.2-2 Zajištění personálního a provozního zázemí pro poskytování sociálních služeb

Specifický cíl 2.4: Přispět ke zvýšení uplatitelnosti ohrožených skupin osob na trhu práce za účelem prevence sociálního vyloučení

- 2.4.1: Zajištění prostor a vybavená pro sociální podnikání

Prioritní oblast 3 Technická infrastruktura a životní prostředí

Prioritní oblast „Technická infrastruktura a životní prostředí“ se zaměřuje na problematiku snížení znečištění životního prostředí, především v oblasti ovzduší a hluku, snížení environmentálních rizik a dále dobudování chybějící technické infrastruktury s dopady na snížení vlivů na ŽP a zvýšení kvality života.

Specifický cíl 3.1: Snížit znečištění ovzduší, hlukovou zátěž a podpořit rozvoj péče o zeleň v sídlech

- 3.1.1 Regenerace a rozšíření zeleně v sídlech
- 3.1.2 Snižování emisí ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

Specifický cíl 3.2: Dobudovat a rekonstruovat technickou infrastrukturu

- 3.2.1 Modernizace a rozvoj systému CZT
- 3.2.2 Rekonstrukce a rozšíření vodovodních sítí
- 3.2.3 Rekonstrukce a rozšíření systému odvádění a čištění odpadních vod

Specifický cíl 3.3: Snížit environmentální rizika a zlepšit systém nakládání s odpady

- 3.3.1 Výstavba a rozšíření sběrných dvorů odpadů a kompostáren
- 3.3.2 Výstavba a rozšíření zařízení na komplexní využití komunálních odpadů včetně energetického využití
- 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření

Prioritní oblast 4 Konkurenceschopnost

Prioritní oblast „Konkurenceschopnost“ se zaměřuje na problematiku podpory podnikání, vzájemné spolupráce mezi podniky, veřejnou správou a vzdělávacími institucemi, efektivním využitím stávajících průmyslových areálů, vzděláváním a dalšími souvisejícími tématy nezbytnými pro zachování a rozvoj prosperity a konkurenceschopnosti území.

Specifický cíl 4.1: Zlepšit infrastrukturní podmínky pro podnikání

- 4.1.1 Rozvoj infrastruktury pro podnikání
- 4.1.2 Rozvoj inkubačních a akceleračních služeb

Specifický cíl 4.2: Posílení výzkumných a vývojových kapacit na bázi spolupráce

- 4.2.1 Vznik a rozvoj výzkumných a vývojových center
- 4.2.2 Podpora spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích

Ve druhé části první kapitoly byl stručně vyhodnocen vztah koncepce k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry.

Druhá kapitola Vyhodnocení podává informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobném vývoji bez provedení koncepce. V kapitole jsou popsány základní charakteristiky životního prostředí v dotčeném území ve všech relevantních sektorech životního prostředí:

- Ovzduší (emisní situace, imisní situace)
- Hluk
- Příroda a krajina, včetně lokalit soustavy Natura 2000
- Voda
- Odpady
- Půda
- Les
- Staré ekologické zátěže
- Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.

Třetí kapitola Vyhodnocení uvádí charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy. V souvislosti s tím je třeba uvést, že v zájmovém území existují tři skupiny „citlivých“ oblastí, v nichž je potřebné zvlášť důsledně vyhodnocovat potenciální dopady projektů podporovaných IPRÚ Zlín z hlediska jejich možných nepříznivých vlivů na životní prostředí. Jedná se konkrétně o následující oblasti:

- Oblast se zhoršeným stavem životního prostředí.
- Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny.
- Oblasti citlivé z hlediska potenciálních vlivů extrémních projevů klimatu (povodně, sucho).

Ve čtvrté kapitole Vyhodnocení jsou diskutovány hlavní současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro realizaci IPRÚ Zlín a které jsou dále využity pro stanovení referenčních cílů životního prostředí, jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (níže řazeno hierarchicky dle míry potenciálních střetů s koncepcí):

Ovzduší

- Zvýšený podíl tuhých znečišťujících látek (prachu) a benzo(a)pyrenu z dopravy v okolí komunikací zatížených automobilovou dopravou a v sídlech.
- zvýšený podíl tuhých znečišťujících látek z domácích topenišť, vliv domácích topenišť na produkci benzo(a)pyrenu v důsledku spalování nekvalitních paliv v domácích topeništích
- překračování imisních limitů v celé oblasti Integrovaného plánu rozvoje území Zlín i přes lepší stav ve srovnání se sousedními kraji.

Hluk

- hluk z automobilové dopravy v okolí komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou, zejména v intravilánech měst a obcí a podél zatížených komunikací
- hluk z průmyslu, především na ose Zlín – Otrokovice.

Příroda a krajina (hlavní potenciální střety)

- velkoplošné terénní úpravy v důsledku výstavby obchodních a logistických středisek, průmyslových zón, průmyslových staveb na zelené louce a liniových staveb
- narušený vodní režim, snížená retenční schopnost krajiny
- šíření nepůvodních druhů rostlin a živočichů,

Voda

- znečištění povrchových vod
- nedostatečně rozvinutý systém kanalizačních sítí a ČOV malých obcí
- problematika extrémních projevů klimatu (přívalové povodně, sucho)

Horninové prostředí, staré ekologické zátěže

- staré ekologické zátěže v lokalitách bývalých (částečně i v lokalitách dosud provozovaných) průmyslových zařízení

Půda

- pokračující úbytek zemědělské půdy v důsledku zastavování krajiny dopravními, průmyslovými a dalšími komerčními stavbami

Odpadové hospodářství

- převládající skládkování
- rekultivace a zabezpečení uzavřených a uzavíraných skládek odpadů

- nedostatečné energetické nebo materiálové využívání komunálních odpadů
- neexistence komplexního zařízení na energetické využití odpadů
- nedostatečná kapacita zařízení pro využívání biologicky rozložitelných odpadů
- rekultivace a zabezpečení uzavřených a uzavíraných skládek odpadů

V této čtvrté kapitole jsou rovněž popsány hlavní současné problémy v oblasti veřejného zdraví a závěry Hodnocení vlivů IPRÚ Zlín na EVL a ptačí oblasti (obojí též v samostatných přílohách Vyhodnocení 1 a 4).

V páté kapitole Vyhodnocení byly určeny cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci a byl stanoven způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce a přehled referenčních cílů ochrany životního prostředí, které tvoří základní rámec pro vyhodnocení souladu cílů IPRÚ Zlín s požadavky na ochranu životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí, uvedené v následující tabulce, především umožňují posoudit, jak mohou jednotlivé priority a opatření, ale především aktivity (projekty) ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí, a zda je ovlivňují pozitivně, negativně nebo jsou vůči plnění cílů neutrální.

Tabulka 13.1 Referenční cíle ochrany životního prostředí

Referenční cíle ochrany životního prostředí pro IPRÚ Zlín	
1	Snižovat emise znečišťujících látek - oxidů dusíku a síry, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek, včetně emisí z dopravy a lokálních topenišť
2	Snižovat koncentrace suspendovaných částic v ovzduší (především velikosti PM ₁₀ , respektive PM _{2,5}) a dalších škodlivin pod úroveň platných limitů
3	Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem, především z dopravy
4	Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity (viz také podrobnější členění)
5	Chránit krajinný ráz a funkci místní krajiny, včetně ochrany proti povodním
6	Chránit zemědělskou půdu před zábořem i důsledky intenzivního hospodaření
7	Chránit povrchové a podzemní vody
8	Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)
9	Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečišťování ovzduší a nakládání s odpady

Vlastní vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí obsahuje kapitola 6 předkládaného Vyhodnocení. Hodnocení je provedeno v několika úrovních (celkové hodnocení koncepce včetně hodnocení vize a cílů, hodnocení prioritních oblastí a opatření, resp. podopatření a jeho výsledky je možno shrnout následovně:

Metody hodnocení IPRÚ

Při hodnocení vlivů IPRÚ Zlín na ŽP je potřeba vzít v úvahu nejen potenciální dopady koncepce na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také vzájemnou interakci stavu životního prostředí s deklarovanou ambicí rozvoje území v navrženém scénáři. V této souvislosti se jedná především o to, že současná kvalita životního prostředí v části zájmového území (viz např. vlivy dopravy) může být jedním z limitů dalšího rozvoje území, a to zejména tím, že by mohla omezovat implementaci aktivit, které by mohly mít další, byť bez započtení kumulativních vlivů nevýznamný, negativní vliv na ŽP v části území. Vzhledem k charakteru území však uvedený problém ve větší části území nehrozí - například v přírodní části území severně od města Zlín, MZCHÚ, hustá síť ÚSES aj.

Metoda hodnocení opatření

Popis opatření je sice ze své podstaty metodiky strategického dokumentu dosti obecný, nicméně v případě IPRÚ tvoří základ pro hodnocení vlivů na životní prostředí. Opatření navíc mohou mít různý dopad na jednotlivé složky životního prostředí až podle specifikace konkrétních aktivit (oblastí intervence), které tato opatření charakterizují. Přitom se v případě zařazených typických podporovaných aktivit jedná pouze o příkladný (indikativní) výčet, nikoliv výčet taxativní. Proto jsou ve Vyhodnocení slovně podrobněji vyhodnocena především ta opatření, která mohou zakládat potenciální problémy z hlediska vlivů na životní prostředí.

Hodnocení vlivů opatření na životní prostředí bylo provedeno jejich porovnáním s cíli životního prostředí, tedy posouzením, nakolik tato opatření přispívají k naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, respektive zda s nimi nejsou v rozporu.

Pro porovnání opatření s referenčními cíli životního prostředí byla použita stupnice hodnocení, která je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 13.2. Stupnice hodnocení vlivů na životní prostředí (ŽP)

Stupnice hodnocení	
+ 2	silný pozitivní vliv opatření (aktivity) na oblast ŽP, respektive referenční cíl ŽP
+ 1	slabý pozitivní vliv opatření (aktivity) na oblast ŽP, respektive referenční cíl ŽP
0	bez vlivu (neutrální dopad)
- 1	slabý negativní vliv opatření (aktivity) na oblast ŽP, respektive referenční cíl ŽP
- 2	silný negativní vliv opatření (aktivity) na oblast ŽP, respektive referenční cíl ŽP
X	vliv nelze hodnotit

Opatření jsou hodnocena zejména vůči vlivu na všechny problémové oblasti, kterým musí být - na základě analýzy a požadavků závěru zjišťovacího řízení – věnována zvláštní pozornost. Jedná se zejména o znečištění ovzduší a hluk z dopravy a ochranu přírody a krajiny, včetně povodňových rizik (resp. sucha). Nicméně opatření byla hodnocena srovnáním se všemi referenčními cíli,

s důrazem na výše uvedené RC č. 1,2,3,4 a 5. Jednotlivá opatření byla hodnocena samostatně pomocí matic a pro přehlednost jsou výsledky hodnocení zpracovány do souhrnné tabulky, která reprezentuje agregované hodnocení celého týmu zpracovatele SEA (hodnotící tabulky jednotlivých expertů jsou k dispozici u zpracovatele SEA). Souhrnná tabulka obsahující agregované hodnocení je uvedena v příloze číslo 2 tohoto Vyhodnocení.

Hodnocení vlivů jednotlivých opatření na životní prostředí vychází jak z provedeného zkoumání, tak i z rozsáhlé diskuse členů týmu posuzovatele k vlivům IPRÚ Zlín na naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí.

Hodnocení vize IPRÚ

Na rozdíl od vizí obdobných programových dokumentů, kde je často akcentována technická infrastruktura, obslužnost, resp. sociální pilíř udržitelného rozvoje „na úkor“ životního prostředí, **lze vizi Zlína považovat za optimálně vyváženou.**

Návrhy a doporučení zpracovatele SEA

K obsahu rozvojové vize nejsou doporučovány žádné změny či doplnění.

Souhrnné vyhodnocení vlivu specifických cílů a opatření na životní prostředí

Z předchozího textu je zřejmé, že většina opatření je z principu formulována natolik obecně (byť k nim v IPRÚ Zlín existují dílčí popisy), že nelze vždy zcela jednoznačně určit jejich potenciální vlivy na vybrané oblasti životního prostředí. Za určitých okolností (a dle realizace jednotlivých projektů) může být vliv pozitivní, za jiných okolností negativní. V hodnotícím textu kap. č. 6 jsou podrobně rozebírána především ta opatření, která by za jistých okolností mohla podporovat aktivity s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí, nebo ta, které vyžadují doplňující komentář.

Závěr hodnocení specifických cílů a opatření

Z tabelárně provedeného hodnocení (viz příloha č. 2 Vyhodnocení) i textu uvedeného v kap. č. 6 vyplývá, že specifické cíle ani opatření IPRÚ nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a mezi navrženými opatřeními není žádné, které by potenciálně mělo významný negativní vliv na životní prostředí. Možné vlivy na životní prostředí budou záležet na konkrétním provedení a lokalizaci aktivit, kterými budou uvedena opatření naplňována, a na procedurách výběru a hodnocení aktivit (projektů), které musí schválení projektů s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí podmiňovat a předcházet.

Přes výše uvedené však byla na základě porovnání opatření, uvedených v koncepci, s navrženými referenčními cíli ochrany životního prostředí identifikována v rámci Vyhodnocení 4 opatření (plus tři analogická), kterým je potřeba věnovat zvláštní pozornost (např. při výběru projektů) z hlediska jejich možných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, resp. specificky na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000. Tučně jsou uvedena opatření s potenciálně významnějšími negativními vlivy. V případě naturového hodnocení se jedná o 5 opatření.

Jedná se o tato opatření:

Opatření 1.3.1 Modernizace a výstavba napojení aglomerace na silniční síť TEN-T. Podpora dopravní infrastruktury, a to i v případě potřebných záměrů typu zlepšení kvality komunikací, odvedení dopravy z měst a obcí, případně výstavba obchvatů, které přinášejí snižování vlivů na ovzduší a hluk v důsledku již uvedeného snižování kongescí, provozu na kvalitnějších komunikacích, i zvýšení bezpečnosti silniční dopravy, může mít i negativní dopady. Tomuto opatření, resp. projektům a záměrům, které budou v jeho rámci připravovány, proto bude muset být věnována zvýšená pozornost především z hlediska potenciálních střetů s předměty ochrany přírody a naturovými lokalitami, vlivy na fragmentaci krajiny, zábor zemědělské a lesní půdy, potenciální vliv na vodní režim, a případné další negativní vlivy.

Opatření 3.3.2 Výstavba a rozšíření zařízení na komplexní využití komunálních odpadů včetně energetického využití. Jedná se o opatření s komplikovanými dopady. Typické aktivity mohou reprezentovat výstavbu a modernizaci zařízení pro materiálové a energetické využití odpadů (spalování, spoluspalování odpadů), apod. Potenciální projekty energetického využití odpadů (spalovny), případně výstavba jiných výše jmenovaných typů zařízení na likvidaci odpadu, budou vždy vyžadovat důkladné posouzení. A to především z hlediska vlivů na ovzduší, hluk, vodu, případně zábor ZPF, přičemž vliv na problematiku odpadů je – vzhledem k cíli snížení skládkování odpadů – pozitivní.

Opatření 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření s pozitivním vlivem na referenční cíle ŽP, včetně vlivů na přírodu a krajinu (rozliv vody v inundačních územích), nicméně i v tomto případě je nezbytná obezřetnost, protože projekty nejsou lokalizovány a tedy nelze vyloučit jejich možný negativní vliv na předměty ochrany ZCHÚ či soustavy Natura 2000. Nicméně další typické podporované aktivity, jako např. obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl, úprava koryt a další, sloužících povodňové ochraně, může mít různorodé dopady. V tomto případě je zvláště nezbytné pečlivé posouzení konkrétních záměrů, protože projekty nejsou lokalizovány a tedy nelze vyloučit jejich možný negativní vliv na předměty ochrany ZCHÚ či soustavy Natura 2000. V souvislosti s realizací těchto aktivit by dále mohlo dojít například k částečnému záboru plochy přírodních biotopů, změně vodního režimu lokalit, zániku biotopů některých předmětů ochrany, záboru zemědělské či lesní půdy a podobně.

Opatření zaměřená na retenci vody v krajině by měla dále reflektovat i související otázku klimatických změn, tedy problematiku extrémního sucha.

Opatření 2.3.1 Navýšení kapacity sociálního bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel a několik dalších opatření (z různých prioritních oblastí), jejichž cílem je mj. výstavba či rekonstrukce budov pro různé účely (v tomto případě pro sociální bydlení, v dalších pro sociální podnikání, sociální služby, výzkumná zařízení, apod.), má kromě nepominutelných pozitivních vlivů na veřejné zdraví, také potenciální negativní vlivy. Jedná se o výstavbu a rekonstrukci budov (učeben, dílen, bytů, apod.), které jako většina staveb mohou po dobu trvání stavebních činností přinášet negativní působení na životní prostředí a obyvatele (hluk, emise do ovzduší, narušení pohody). Vzhledem k tomu, že se jedná o dostavby a rekonstrukce většinou ve stávajících lokalitách, není uvedené riziko velké. Při realizaci aktivit stavebního charakteru se však mohou záměry dostávat do konfliktu také s požadavky na ochranu přírody a krajiny, záborů zemědělské půdy, případně je možné lokální zvýšení dopravní zátěže.

V rámci naturového hodnocení bylo dále upozorněno na následující opatření:

Opatření 1.2.2 Propojení sídel a dobudování ucelené cyklistické infrastruktury. Pokud by nové cyklostezky byly trasovány přes EVL, mohly by mít potenciálně negativní vliv na stanoviště a předměty buď přímou likvidací, degradací biotopu či rušením. Trasování není v této fázi známo, tato skutečnost bude řešena na úrovni územního plánování.

Opatření 3.2.2. Rekonstrukce a rozšíření vodovodních sítí. Pokud by došlo k rozšíření vodovodů a využití zdrojů povrchové či podzemní vody v EVL Březnice u Zlína, která je vázána na vodní režim, mělo by opatření na funkci EVL negativní vliv. Cenné biotopy v EVL Velká Vela nejsou na vodní režim silně vázány, jakýkoli stavební zásah do struktury biotopů lze však označit za potenciálně negativní. Nedá se předpokládat lokalizace vodovodních sítí do stávajících EVL – řešeno standardně na úrovni územního plánu

Hodnocení vlivů typických podporovaných aktivit

Opatření obsahují indikativní přehled typických podporovaných aktivit, které ilustrují naplňování jednotlivých opatření. Jedná se na jedné straně o potenciální vlastní aktivity města Zlín a dalších obcí v území IPRÚ, na druhé straně o okruhy aktivit zajišťovaných primárně jinými subjekty, za nepřímé podpory ze strany garanta IPRÚ.

Uvedení typických podporovaných aktivit v IPRÚ Zlín však není zárukou jejich financování, ani jejich schválení nebo realizace. Současně je třeba zdůraznit, že v rámci IPRÚ Zlín mohou být v budoucnu podporovány i jiné projekty/záměry, které v Zlín v současnosti nejsou v podobě typových projektů indikovány. Všechny projekty budou muset podle svého charakteru projít výběrem v rámci IPRÚ Zlín, a některé z nich také zákonnými procedurami dle stavebního zákona, případně zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, popřípadě dalších.

Typické podporované aktivity jsou v IPRÚ Zlín charakterizovány většinou pouze jménem. Nejsou tedy uvedeny žádné specifické údaje typu kapacit projektu, jeho přesné lokalizace anebo podrobné charakteristiky či verze zpracované (projektové) dokumentace. Nelze je tedy jednoznačně konkretizovat, a tudíž ani nelze posoudit naprosto přesně jejich vlivy na životní prostředí, tak jako tomu je například ve výše zmíněných procedurách EIA, naturového hodnocení projektů, či územního řízení a podobně.

Také je potřeba vzít v úvahu, že ani „obecně známé“ záměry, k nimž existuje projektová dokumentace, která je k dispozici orgánům veřejné správy, případně i veřejnosti prostřednictvím informačních systémů, nemohou být jednoznačně ztotožněny s aktivitami uvedenými v IPRÚ Zlín, neboť ten neobsahuje podrobnější informace, které by k takovému kroku mohly sloužit.

Úkolem zpracovatele SEA tedy není vyhodnotit jednoznačný vliv jednotlivých typových projektů na životní prostředí, neboť k tomu účelu nejsou (ani nemohou být) v IPRÚ k dispozici dostatečné údaje, jednoznačně identifikující každou aktivitu/intervenci, nemluvě o tom, že pod řadou záměrů se mohou skrývat různé projekty jak z hlediska územního, tak i z hlediska kapacit a dopadů na životní prostředí.

V sedmé kapitole Vyhodnocení jsou navržena plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí. Přehled doporučení pro vybraná (viz kap. 6) opatření prioritních oblastí je přehledně uveden v tabulce, která tvoří příl. č. 3 Vyhodnocení.

V osmé kapitole Vyhodnocení je uvedena posuzovaná varianta a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů. Přitom bylo konstatováno, že předkladatel i zpracovatel IPRÚ Zlín poskytli zpracovateli Vyhodnocení SEA pro jeho hodnocení dostatečné množství relevantních údajů, týkajících se samotné koncepce.

Z hlediska zkoumaných variant je možno konstatovat, že hodnocená koncepce je vázána k předmětnému území, a proto byla v rámci přípravy řešena v jediné variantě umístění. Nicméně je třeba zdůraznit, že hodnocený IPRÚ Zlín je výsledkem zvažování a hodnocení řady různých pracovních variant, které byly v průběhu přípravy koncepce projednávány s klíčovými aktéry rozvoje IPRÚ Zlín.

V deváté kapitole Vyhodnocení jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory) pro sledování vlivů implementace koncepce na jednotlivé referenční cíle ochrany ŽP. K tomu, aby bylo možno sledovat vliv IPRÚ Zlín na životní prostředí pomocí navržených indikátorů, je nutné jejich sledování provázat s environmentálním hodnocením projektů, naplňujících specifické cíle IPRÚ.

Tabulka 13.3 Návrh environmentálních indikátorů

Referenční cíl	Indikátor	Jednotky/ způsob měření	Definice
Snižovat emise znečišťujících látek - oxidů dusíku, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek, včetně emisí z dopravy a lokálních topenišť	Emise za všechny kategorie zdrojů: a) TZL b) NO _x c) VOC d) SO ₂	tis. tun/rok	Emise znečišťujících látek za časové období
Snižovat koncentrace suspendovaných částic v ovzduší (především velikosti PM ₁₀ , respektive PM _{2,5}) a dalších škodlivin, pod úroveň platných limitů	Koncentrace suspendovaných částic velikosti PM ₁₀ a PM _{2,5} a koncentrace NO _x v ovzduší	µg/m ³	Průměrné koncentrace uvedených znečišťujících látek v ovzduší
Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem, především z dopravy	Hluková zátěž obyvatel	Počet obyvatel	Snížení počtu obyvatel, žijících v území s překročeným limitem hluku.
Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity	Rozloha ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci programu (Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat: 1. a 2. zóny CHKO, NPR, PR, ÚSES a další).
Chránit krajinný ráz a funkci místní krajiny, včetně ochrany proti povodním	Míra změny krajinného rázu	počet	Počet aktivit, jejichž implementace způsobila změnu krajinného rázu

Referenční cíl	Indikátor	Jednotky/ způsob měření	Definice
Chránit zemědělskou půdu před zábořem i důsledky intenzivního hospodaření	Změna rozlohy zemědělské půdy	ha	Snížení rozlohy zemědělské půdy; snížení/zvýšení rozlohy půdy postižené erozí
Chránit povrchové a podzemní vody	Znečištění povrchových a podzemních vod	Počet	Počet havarijních znečištění povrchových a podzemních vod
Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)	Snížení produkce odpadů	%	Snížení produkce odpadů za sledované období (%). Zvýšení využití komunálních odpadů (%)
Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro potřeby ochrany ŽP, především v oblasti snížení znečišťování ovzduší a nakládání s odpady	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	Počet projektů	Počet projektů, zahrnujících EVVO pro podporu udržitelného kraje, zaměřených na řešení nejzávažnějších problémů životního prostředí (například znečištění ovzduší z lokálních topenišť, nakládání s odpady a další)

V textu kapitoly je také navržen systém opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví dle § 10h zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V desáté kapitole Vyhodnocení je uveden stručný popis opatření navrhovaných k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce.

Základním opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 bude - vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru podporovaných projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí (viz též kapitola 6 Vyhodnocení) - pravidelná kontrola (monitoring) realizace IPRÚ.

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace IPRÚ Zlín je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, tedy KÚ Zlínského kraje, dotčené správní úřady a současně rozhodnout o adekvátní změně IPRÚ Zlín. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných projektů po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení podpory.

Nejvýznamnějším opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů podporovaných v rámci IPRÚ Zlín na životní prostředí proto bude posuzování projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. A to podle jejich charakteru buď posouzením v rámci procedury EIA dle zákona číslo 100/2001 Sb., nebo podle stavebního zákona v případech, kdy projekty nebudou citovanému zákonu podléhat.

V některých případech budou muset být projekty posouzeny také podle zákona číslo 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s jejich potenciálně významnými negativními vlivy na evropsky významné lokality, případně ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000.

Jedenáctá kapitola vyhodnocení popisuje navržené indikátory (kritéria) pro výběr podporovaných projektů. Environmentální hodnocení aktivit / projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako součást schvalovacích procedur projektů, například při rozhodování o financování v rámci výběrových řízení.

Zpracovatel SEA navrhl pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 5) environmentální kritéria, která jsou uvedena v následující tabulce. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení projektů v rámci IPRÚ Zlín). Předkladatel koncepce přitom může provést jejich výběr, úpravu či změny dle svých potřeb a požadavků tak, aby kritéria co nejlépe refletovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

Tabulka 13.4. Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
Snižovat emise znečišťujících látek - oxidů dusíku, tuhých znečišťujících látek a těkavých organických látek, včetně emisí z dopravy a lokálních topenišť	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí znečišťujících látek, především tuhých znečišťujících látek a plyných emisí ze stacionárních zdrojů, dopravy a lokálních topenišť?
Snižovat koncentrace suspendovaných částic PM ₁₀ a PM _{2,5} a dalších škodlivin v ovzduší pod úroveň platných limitů	Přispěje realizace projektu ke snížení koncentrací suspendovaných částic, případně NO _x v ovzduší?
Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem	Sníží se počet obyvatel exponovaných nadměrným hlukem, zejména z dopravy?
Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity	<p>Má projekt významný pozitivní/negativní vliv na ohnisko biodiverzity? [ano/ne]</p> <p>Pomocné otázky:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Narušuje projekt ochranné podmínky ZCHÚ? [ano/ne] * Narušuje projekt územní integritu EVL a ptačích oblastí? [ano/ne] * Dojde k negativnímu ovlivnění nebo likvidaci biotopů s výskytem zvláště chráněných druhů? [ano/ne] * Dojde k negativnímu ovlivnění přírodních stanovišť? [ano/ne] * Dojde ke snížení průchodnosti krajiny a její fragmentaci? [ano/ne] <p><i>Pozn.: Za významná ohniska biodiverzity lze považovat maloplošná zvláště chráněná území, 1. zóny národních parků a chráněných krajinných oblastí, lokality soustavy Natura 2000, skladebné prvky územních systémů ekologické stability a podobně.</i></p>
Chránit krajinný ráz a funkci místní krajiny, včetně ochrany před povodněmi	Ovlivní projekt negativně krajinný ráz, přispěje ke zvýšení retence vody v krajině?

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
Chránit zemědělskou půdu před zábořem	Dojde v rámci projektu ke snížení rozlohy zemědělské půdy?
Chránit povrchové a podzemní vody	Může projekt ohrozit kvalitu povrchových a podzemních vod?
Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)	Dojde v rámci projektu ke snížení/zvýšení produkce odpadů. Přispěje projekt k likvidaci skládky odpadů, případně jiné staré zátěže?
Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečištění ovzduší a nakládání s odpady	Přispěje projekt k podpoře využití EVVO pro potřeby ochrany životního prostředí, respektive pro projekty zaměřené na snížení emisí z lokálních topenišť, odpovídající nakládání s odpady a podobně?

Ve dvanácté kapitole Vyhodnocení jsou shrnuty výsledky posouzení vlivu IPRÚ Zlín na veřejné zdraví. Podrobně byly vlivy IPRÚ Zlín na veřejné zdraví vyhodnoceny v rámci specializované studie „Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 - Posouzení vlivu na veřejné zdraví“, která je nedílnou součástí Vyhodnocení jako jeho příloha číslo 4.

Třináctá kapitola pak obsahuje toto stručné shrnutí

Čtrnáctá kapitola obsahuje vypořádání připomínek, zaslaných k Oznámení koncepce a zahrnutých do příloh Závěru zjišťovacího řízení.

Patnáctá kapitola obsahuje návrh stanoviska k návrhu koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

14 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

14.1. Přehled vyjádření obdržených ke koncepci

Zpracovateli Vyhodnocení byla prostřednictvím příslušného úřadu, Krajského úřadu Zlínského kraje, předána vyjádření obdržená k Oznámení ve smyslu § 10 c, odstavec 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Všechna předaná vyjádření jsou podle data jejich vydání přehledně uvedena v následující tabulce. Ve vypořádání jsou vyjádření rozdělena na vyjádření obsahující připomínky a doporučení a vyjádření připomínky ani doporučení neobsahující.

Tabulka 14.1 Přehled obdržených vyjádření.

Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č.j.	Ze dne:
1. Obvodní báňský úřad pro území krajů Jihomoravského a Zlínského	Cejl 13 601 42 Brno	SBS 35336/2014/OBÚ-01/1	25. 11. 2014
2. Povodí Moravy	Dřevařská 11 602 00 Brno	PM58280/2014-203/Je	25. 11. 2014
3. Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Brno	Lieberzeltova 14 614 00 Brno	ČIŽP/47/ŘI/1418371002/14/BVL	4. 12. 2014
4. Magistrát města Zlín	Náměstí Míru 12 761 40 Zlín	MMZL 174433/2014	4. 12. 2014
5. Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně	Havlíčkovo nábřeží 600 760 01 Zlín	KHSZL 25462/2014	8. 12. 2014
6. Magistrát města Zlín, odbor kultury a památkové péče	Náměstí Míru 12 761 40 Zlín	MMZL 181614/2014	2. 12. 2014
7. Statutární město Zlín, náměstek primátora	Náměstí Míru 12 761 40 Zlín	MMZL 174433/2014 OŽPaZ -3	8. 12. 2014
8. Městský úřad Otrokovice, odbor rozvoje města	nám. 3. května 1340 765 23 Otrokovice	ORM/50610/2014/KON	8. 12. 2014

9. Městský úřad Otrokovice, odbor životního prostředí	nám. 3. května 1340 765 23 Otrokovice	OŽP/50628/2014/KSE	11. 12. 2014
10. Obecní úřad Lípa	Lípa č. p. 118 736 11 Lípa	327/2014	12. 12. 2014

Premisa

Základní předpoklady, vztahující se k některým připomínkám uvedeným níže:

Jak je uvedeno v textu Vyhodnocení (kapitola 6) obsahuje IPRÚ Zlín rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 celkem 25 opatření, které naplňují opatření jednotlivých prioritních oblastí.

Opatření obsahují indikativní výčet typových projektů, které ilustrují naplňování strategických cílů. Je však potřeba uvést, že tyto typové projekty jsou uvedeny pochopitelně jen jako příklad typů projektů příslušného opatření. V IPRÚ Zlín nejsou a ani nemohou být uvedeny bližší podrobnosti o jejich přesné lokalizaci, kapacitách, a dalších faktorech, které rozhodují o konkrétních vlivech na životní prostředí. Pod uvedeným jménem typového projektu si tedy lze ve vybraných případech představit činnosti, jejichž dopady na životní prostředí mohou být značně rozdílné podle charakteru základních údajů (např. kapacity) a konkrétní lokalizace.

Úkolem zpracovatele SEA tedy není vyhodnotit jednoznačný vliv jednotlivých typových projektů na životní prostředí, neboť k tomu účelu nejsou (ani nemohou být) v IPRÚ k dispozici dostatečné údaje, nemluvě o tom, že pod řadou z nich se mohou skrývat projekty s různými dopady jak z hlediska územního, tak i věcného. Na základě principu předběžné opatrnosti proto upozorňujeme především na ty typové projekty, které by mohly mít potenciálně (významný) negativní vliv na životní prostředí.

K uvedenému účelu slouží především hodnocení opatření na základě stanovených referenčních cílů životního prostředí a odlišení těch typů projektů, jimž musí být v patřičných zákonných procedurách věnována zvýšená pozornost. Proto je v relevantních případech na tuto skutečnost v rámci hodnocení jednotlivých opatření upozorněno.

O povolení konkrétních záměrů může být následně rozhodnuto pouze na základě standardních procedur územního a stavebního řízení (územního plánování), respektive v části případů nepochybně také na základě posouzení záměru ve smyslu dílu 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a některé z nich musí projít i procedurou naturového hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Jedním z cílů uvedeného postupu je upozornit jak předkladatele koncepce, tak i nositele záměrů, aby při jejich schvalování očekávali větší nároky na posouzení vlivů na životní prostředí, respektive aby při jejich přípravě hledali taková řešení, která budou minimalizovat jejich vlivy na životní prostředí.

Obdobný postup zvolil i zpracovatel naturového hodnocení, který – i když hodnotil především jednotlivá opatření – v uvedeném rámci odlišil ty typy projektů jednotlivých opatření, u nichž z důvodu nedostatečných údajů nelze určit konkrétní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a lze předpokládat, že míra vlivů bude sahat od neutrální a až po mírně, či významně negativní (0 až -1). Těmto typům projektů, na něž autor naturového hodnocení upozorňuje, bude analogicky potřeba věnovat zvýšenou pozornost, především provést hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména na základě jejich konkrétní lokalizace.

Podstata příslušného vyjádření a vypořádání zpracovatele Vyhodnocení koncepce

V následujícím přehledu jsou postupně uvedeny podstatné relevantní údaje z vyjádření podaných ke zveřejněnému Oznámení (jen vyjádření obsahující náměty, připomínky a doporučení) a jejich vypořádání zpracovatelem Vyhodnocení. Zbývající vyjádření (vyjádření číslo 2, 4, 7, 8, 9) neobsahovala připomínky ani návrhy, a proto nejsou předmětem vypořádání.

14.2. Vypořádání vyjádření obsahujících připomínky a doporučení

Ad 1) Obvodní báňský úřad pro územní odbor Jihomoravského a Zlínského kraje

- 1) V řešeném území se nacházejí dobývací prostory podle ustanovení § 27 odst. 1 a 2 horního zákona.
- 2) V případě dotčení hranic dobývacích prostorů je nutné postupovat v souladu s ustanovením § 19 odst. 1 a 2 horního zákona.

Vypořádání vyjádření

Ad 1) Připomínka byla akceptována.

Ad 2) V případě dotčení hranic dobývacích prostorů, je příslušný úřad povinen postupovat podle zákona a zajistit práva všech dotčených subjektů.

Ad 3) ČIŽP – Oblastní inspektorát Brno

Ke snížení znečištění ovzduší doporučují použít takové aktivity, které by byly v souladu s kohezní politikou EU v programovém období 2014-2020 s finanční podporou ze strukturálních fondů EU 2014+.

Vypořádání vyjádření

Zpracovatel SEA s doporučením ČIŽP plně souhlasí. Integrovaný plán rozvoje území Zlín je dokumentem, který vychází z nastavení Programového období EU 2014-2020 a jako takový se řídí principy kohezní politiky EU. Současně je v souladu s obsahem Dohody o Partnerství i Strategií regionálního rozvoje ČR, jako další zárukou respektování cílů programového období.

Ad 5) Krajská hygienická stanice Zlínského kraje

Doporučuje se ve fázi Vyhodnocení zabývat prevencí a ochranou veřejného zdraví dotčených obyvatel před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

Vypořádání vyjádření

Problematicke hluku a vibracím byla ve Vyhodnocení věnována odpovídající pozornost. Především byl hluk zařazen mezi referenční cíle životního prostředí, pomocí nichž byl vyhodnocován vliv programu na ŽP. Hluk a vibrace jsou také jednou ze základních determinant veřejného zdraví, které byly brány v úvahu v rámci HIA (viz kap. 12 a příl. č 4 Vyhodnocení).

Ad 6) Magistrát města Zlín, odbor kultury a památkové péče

Upozorňují, že na straně 37 Oznámení koncepce jsou uvedeny dvě památkové zóny. Dodávají, že předmětem plošné památkové ochrany jsou také ochranná pásma kulturních památek vydána dle ust. § 17 památkového zákona.

Vypořádání vyjádření

Připomínka byla akceptována, ochranná pásma kulturních památek na území IPRÚ byla ve Vyhodnocení doplněna.

Ad 6) Obecní Lípa

- 1) Obec Lípa doplňuje informace o ukončení odkanalizování obce v roce 2012 a napojení do kanalizačního sběrače. Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci je odhadem 95%, ne uvedených 38%.
- 2) Uvádějí, že v kapitule hluk je zanedbáván hluk z železniční dopravy, hluk z provozu fabrik. S hlukem se pojí silná prašnost.
- 3) Zpochybňují informaci o množství škodlivin v ovzduší a kvalitě životního prostředí ve své obci. Žádají o vyhodnocení těchto parametrů.

Vypořádání vyjádření

Ad 1) Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci byl opraven podle připomínek.

Ad 2) Připomínka byla akceptována. Území IPRÚ Zlín je velmi specifické. Informace k tomuto území jsou někdy hůře dohledatelné nebo zcela chybí. Ovšem problematice hluku byla ve Vyhodnocení věnována odpovídající pozornost. Především byl hluk zařazen mezi referenční cíle životního prostředí, pomocí nichž byl vyhodnocován vliv programu na ŽP, a hluk (stejně jako znečištění ovzduší) je také jednou ze základních determinant veřejného zdraví, které byly brány v úvahu v rámci hodnocení vlivů na veřejné zdraví (viz kap. 12 a příl. č. 4 Vyhodnocení).

Ad 3) Informace byly převzaty z ověřeného zdroje IPRÚ Zlín. Problematika znečištění ovzduší je v rámci Vyhodnocení považována za klíčovou a je jí věnována tomu odpovídající pozornost. Ovzduší tvoří první dva referenční cíle životního prostředí, které slouží k Vyhodnocení IPRÚ.

Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí jsou součástí kap. 10 a 11 Vyhodnocení.

14.3. Vypořádání vyjádření neobsahujících připomínky ani doporučení

Níže uvedená vyjádření neobsahovala žádné námitky k Integrovanému plánu rozvoje území Zlín ani k Oznámení dotčené koncepce na základě § 10c) zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně obsahovala souhlasná vyjádření. Vyjádření jsou očíslována stejně jako ve výše uvedené tabulce 14.1 Přehled obdržných vyjádření:

Ad 2) Povodí Moravy

Ad 4) Magistrát města Zlín

Ad 7) Statutární město Zlín, náměstek primátora

Ad 8) Městský úřad Otrokovice, odbor rozvoje města

Ad 9) Městský úřad Otrokovice, odbor životního prostředí

15 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI

Na základě stávajících výstupů hodnocení vlivů Integrovaného plánu rozvoje území Zlín na životní prostředí lze konstatovat, **že nebyly identifikovány takové negativní vlivy této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, ani na lokality EVL a ptačí oblasti soustavy Natura 2000, které by znemožňovaly jeho schválení.** To se týká jak celkového vyhodnocení IPRÚ, tak i vyhodnocení jeho vize, prioritních oblastí, specifických cílů a opatření.

Je však potřeba zdůraznit, že vzhledem k zaměření integrovaného plánu, který je především nástrojem pro rozhodování o prioritách financování projektů ve vymezeném území v letech 2014 – 2020, nutné míře jeho obecnosti a omezeném rozsahu informací o opatření, uvedených v IPRÚ, bude možné detailně stanovit konkrétní vlivy projektů na jednotlivé složky životního prostředí až při hodnocení jejich detailních záměrů. Respektive při výběru projektů na základě navržených environmentálních kritérií.

Vzhledem k tomu, že podrobná specifikace typických podporovaných aktivit není součástí dokumentu (v souladu s principy zpracování strategických dokumentů není uvedena jejich přesná lokalizace, kapacity, rozsah a další faktory, které jsou k vyhodnocení projektů nezbytné), bude potřeba věnovat důkladnou pozornost jejich vyhodnocení v rámci standardní procedury dle stavebního zákona a ve vybraných případech rovněž dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), ve znění pozdějších předpisů, případně podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Přes výše uvedené však byla na základě porovnání opatření, uvedených v koncepci, s navrženými referenčními cíli ochrany životního prostředí, identifikována v rámci Vyhodnocení 4 opatření, kterým je potřeba věnovat zvláštní pozornost (např. při výběru projektů) z hlediska jejich možných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, resp. specificky na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000. Tučně jsou uvedena opatření s potenciálně významnějšími negativními vlivy. V případě naturového hodnocení se jedná o 5 opatření.

Jedná se o tato opatření:

Opatření 1.3.1 Modernizace a výstavba napojení aglomerace na silniční síť TEN-T. Podpora dopravní infrastruktury, a to i v případě potřebných záměrů typu zlepšení kvality komunikací, odvedení dopravy z měst a obcí, případně výstavba obchvatů, které přinášejí snižování vlivů na ovzduší a hluk v důsledku již uvedeného snižování kongescí, provozu na kvalitnějších komunikacích, i zvýšení bezpečnosti silniční dopravy, může mít i negativní dopady. Tomuto opatření, resp. projektům a záměrům, které budou v jeho rámci připravovány, proto bude muset být věnována zvýšená pozornost především z hlediska potenciálních střetů s předměty ochrany přírody a naturovými lokalitami, vlivy na fragmentaci krajiny, zábor zemědělské a lesní půdy, potenciální vliv na vodní režim, a případně další negativní vlivy.

Opatření 3.3.2 Výstavba a rozšíření zařízení na komplexní využití komunálních odpadů včetně energetického využití. Jedná se o opatření s komplikovanými dopady. Typické aktivity mohou reprezentovat výstavbu a modernizaci zařízení pro materiálové a energetické využití odpadů (spalování, spoluspalování odpadů), apod. Potenciální projekty energetického využití odpadů (spalovny), případně výstavba jiných výše jmenovaných typů zařízení na likvidaci odpadu, budou vždy vyžadovat důkladné posouzení. A to především z hlediska vlivů na ovzduší, hluk, vodu, případně zábor ZPF, přičemž vliv na problematiku odpadů je – vzhledem k cíli snížení skládkování odpadů – pozitivní.

Opatření 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření s pozitivním vlivem na referenční cíle ŽP, včetně vlivů na přírodu a krajinu (rozliv vody v inundačních územích), nicméně i v tomto případě je nezbytná obezřetnost, protože projekty nejsou lokalizovány a tedy nelze vyloučit jejich možný negativní vliv na předměty ochrany ZCHÚ či soustavy Natura 2000. Nicméně další typické podporované aktivity, jako např. obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl, úprava koryt a další, sloužících povodňové ochraně, může mít různorodé dopady. V tomto případě je zvláště nezbytné pečlivé posouzení konkrétních záměrů, protože projekty nejsou lokalizovány a tedy nelze vyloučit jejich možný negativní vliv na předměty ochrany ZCHÚ či soustavy Natura 2000. V souvislosti s realizací těchto aktivit by dále mohlo dojít například k částečnému záboru plochy přírodních biotopů, změně vodního režimu lokalit, zániku biotopů některých předmětů ochrany, záboru zemědělské či lesní půdy a podobně.

Opatření zaměřená na retenci vody v krajině by měla dále reflektovat i související otázku klimatických změn, tedy problematiku extrémního sucha.

Opatření 2.3.1 Navýšení kapacity sociálního bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel a několik dalších opatření (z různých prioritních oblastí), jejichž cílem je mj. výstavba či rekonstrukce budov pro různé účely (v tomto případě pro sociální bydlení, v dalších pro sociální podnikání, sociální služby, výzkumná zařízení, apod.), má kromě nepominutelných pozitivních vlivů na veřejné zdraví, také potenciální negativní vlivy. Jedná se o výstavbu a rekonstrukci budov (učeben, dílen, bytů, apod.), které jako většina staveb mohou po dobu trvání stavebních činností přinášet negativní působení na životní prostředí a obyvatele (hluk, emise do ovzduší, narušení pohody). Vzhledem k tomu, že se jedná o dostavby a rekonstrukce většinou ve stávajících lokalitách, není uvedené riziko velké. Při realizaci aktivit stavebního charakteru se však mohou záměry dostávat do konfliktu také s požadavky na ochranu přírody a krajiny, záborů zemědělské půdy, případně je možné lokální zvýšení dopravní zátěže.

V rámci naturového hodnocení bylo dále upozorněno na následující opatření:

Opatření 1.2.2 Propojení sídel a dobudování ucelené cyklistické infrastruktury. Pokud by nové cyklostezky byly trasovány přes EVL, mohly by mít potenciálně negativní vliv na stanoviště a předměty buď přímou likvidací, degradací biotopu či rušením. Trasování není v této fázi známo, tato skutečnost bude řešena na úrovni územního plánování.

Opatření 3.2.2. Rekonstrukce a rozšíření vodovodních sítí. Pokud by došlo k rozšíření vodovodů a využití zdrojů povrchové či podzemní vody v EVL Březnice u Zlína, která je vázána na vodní režim, mělo by opatření na funkci EVL negativní vliv. Cenné biotopy v EVL Velká Vela nejsou na vodní režim silně vázány, jakýkoli stavební zásah do struktury biotopů lze však označit za potenciálně negativní. Nedá se předpokládat lokalizace vodovodních sítí do stávajících EVL – řešeno standardně na úrovni územního plánu

Návrh stanoviska:

Zpracovatel Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí předkládá následující návrh stanoviska podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Krajský úřad Zlínského kraje,
odbor životního prostředí a zemědělství,
tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín

Ve Zlíně, dne: 2015

Č.j.:

STANOVISKO K NÁVRHU KONCEPCE***INTEGROVANÝ PLÁN ROZVOJE ÚZEMÍ ZLÍN PRO OBDOBÍ 2014-2020***

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů.

Předkladatel koncepce: Statutární město Zlín

Zpracovatelé posouzení: Mgr. Zdeněk Frélich, držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 39949/ENV/14 ze dne 30. 6. 2014.

autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny: rozhodnutí č. 101346/ENV/09 bylo vydáno MŽP dne 11. 12. 2009 a jeho platnost prodloužena do 12. 12. 2019 Rozhodnutím o prodloužení autorizace k provádění posouzení č.j.: 73460/ENV/14, vydaným MŽP dne 21. 10. 2014.

Martina Blahová
Mgr. František Gregor
RNDr. Radim Misiáček
Mgr. Lenka Polachová
Mgr. Klára Rausová
Mgr. Pavla Škarková

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce „Integrovaný plán rozvoje města Zlín pro období 2014-2020“ ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., bylo Krajskému úřadu Zlínského kraje předloženo předkladatelem koncepce 7. 11. 2014.

Oznámení koncepce bylo Krajským úřadem Zlínského kraje následně rozesláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Dne 18. 11. 2014 byla zveřejněna informace o Oznámení koncepce na úřední desce Zlínského kraje a tímto dnem bylo zahájeno zjišťovací řízení dle § 10d) citovaného zákona.

Na základě vyjádření doručených k Oznámení byl příslušným úřadem vydán dne 18. 12. 2014 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných §§ 2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona. V souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb. byl tento dokument zveřejněn.

Dne 7. 8. 2015 byl Krajskému úřadu Zlínského kraje předložen návrh koncepce „Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020“ (dále také koncepce), včetně Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, ve smyslu § 10f) citovaného zákona.

Postup zpracování koncepce byl projednáván s aktéry rozvoje IPRÚ Zlín.

Stručný popis koncepce:

Integrovaný plán rozvoje území Zlín 2014 – 2020 se skládá z následujících částí.

Analytická část:

- Vymezení řešeného území IPRÚ
- Popis území a zdůvodnění jeho výběru
- Socioekonomická analýza včetně analýzy problémů a potřeb

Strategická část:

- Rozvojová vize a strategický cíl
- Prioritní oblasti a soustava cílů
- Popis opatření
- Koincidenční matice
- Vazby na horizontální témata
- Vazby na strategické dokumenty

Analytická část

Socioekonomický profil řešeného území byl vypracován s aktuálními daty. Analýza je členěna do pěti tematických oblastí - Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost, Ekonomický rozvoj a trh práce, Doprava a technická infrastruktura, Životní a fyzické prostředí města, Řízení a správa území. Výstupem je přehled a popis hlavních faktorů, které mají a budou mít vliv na rozvoj oblasti.

Na základě informací z předchozích analytických výstupů byly definovány problémové okruhy, které představují relativně ucelená témata. Tyto problémové okruhy byly podrobeny SWOT analýze. SWOT analýza je metodou tradičně používanou při strategickém plánování, která umožňuje klasifikovat hlavní rozvojové faktory:

- silné stránky (S = strengths),
- slabé stránky (W = weaknesses),
- příležitosti (O = opportunities),
- hrozby (T = threats).

Analýzy jednotlivých tematických oblastí byly poté v podobě klíčových informací shrnuty do kapitoly „*Hlavní problémy v území – souhrn vyplývající z provedené analýzy*“, kde jsou hlavní problémy a nedostatky každé tematické oblasti shrnuty. Na základě analýzy v jednotlivých tematických oblastech byly stanoveny trendy pro určité oblasti a popsány stručně v kapitole „*Analýza potřeb*“. Cílem analýzy je identifikovat a jasně pojmenovat problémy existující v území, pro které je IPRÚ zpracováván a jejich hierarchizace ve smyslu příčina – důsledek. Analýza stakeholderů byla pořízena jako pracovní materiál pro definování významu potenciálních aktérů IPRÚ Zlín.

Návrhová část

Návrhová část představuje klíčový výstup IPRÚ Zlín z hlediska charakteru a zaměření budoucích oblastí opatření. Typické pro ni je její hierarchické uspořádání s tím, že v průběhu zpracování se postupovalo od nejvyšší (nejobecnější) úrovně rozvojové vize k nejkonkrétnější úrovni opatření/podopatření.

Toto členění odpovídá logice používané například v operačních programech, nebo některých strategiích na národní úrovni. Výstupy návrhové části proto zahrnují:

- rozvojovou vizi,
- strategický cíl,
- stanovení prioritních oblastí a specifických cílů,
- opatření.

Rozvojová vize: Území města Zlína, Otrokovice a měst a obcí v jejich zázemí (území IPRÚ) je prosperujícím, vzdělaným, dynamicky a udržitelně se rozvíjícím centrem Zlínského kraje, navazujícím na historický odkaz Tomáše Bati. V území je zajištěna dobře fungující technická infrastruktura, dopravní obslužnost a kvalitní životní prostředí a území tak je atraktivním a příjemným místem s vysokou kvalitou života všech generací svých obyvatel.

Strategický cíl: Zajištění prosperity území s globálně konkurenceschopnými podniky a pestrou nabídkou pracovních příležitostí, dobrou dopravní dostupností na hlavní republikové silniční a železniční tahy, vyřešenou vnitřní dopravou, dobudovanou a moderní technickou infrastrukturou, kvalitním životním prostředím se zajištěnou odpovídající nabídkou služeb pro všechny věkové skupiny obyvatel.

Na základě provedených analýz a v souladu s rozvojovou vizí území jsou stanoveny tyto dílčí prioritní oblasti zaměření koncepce:

- Prioritní oblast 1: Udržitelná doprava
- Prioritní oblast 2: Úspěšná a soudržná společnost
- Prioritní oblast 3: Technická infrastruktura a životní prostředí
- Prioritní oblast 4: Konkurenceschopnost

V textu jsou uvedeny specifické cíle a opatření, resp. podopatření Integrovaného plánu rozvoje území Zlín na období 2014-2020.

Prioritní oblast 1 Udržitelná doprava

Prioritní oblast „Udržitelná doprava“ je zaměřena na tvorbu systému chytré mobility. Moderní města současnosti podporují přístupy k dopravním systémům, které zohledňují sociální a environmentální dopady dopravy. Kombinace řady opatření v oblasti veřejné a bezmotorové dopravy sleduje primární cíl snížit intenzitu individuální automobilové dopravy ve prospěch environmentálně šetrnějších druhů dopravy.

Specifický cíl 1.1: Zvýšení kvality a efektivity systému veřejné dopravy

- 1.1.1 Modernizace a výstavba dopravní infrastruktury za účelem zvýšení kvality a dostupnosti veřejné dopravy
 - 1.1.1 – 1 Výstavba a modernizace zastávek veřejné dopravy s důrazem na multimodální vazby
 - 1.1.1 – 2 Rozšiřování trolejbusových tratí
- 1.1.2 Modernizace vozového parku městské hromadné dopravy
- 1.1.3 Zavedení elektronického odbavovacího systému v městské hromadné dopravě

Specifický cíl 1.2: Zvýšení atraktivity cyklistické a pěší dopravy

- 1.2.1 Realizace dopravně-bezpečnostních opatření v sídlech
- 1.2.2 Propojení sídel a dobudování ucelené cyklistické infrastruktury

Specifický cíl 1.3: Zlepšení napojení aglomerace na nadřazené silniční síť

- 1.3.1 Modernizace a výstavba napojení aglomerace na silniční síť TEN-T
- 1.3.2 Zefektivnění silničního provozu prostřednictvím aplikace inteligentních dopravních systémů

Prioritní oblast 2 Úspěšná a soudržná společnost

Centrem pozornosti prioritní oblasti „Úspěšná a soudržná společnost“ jsou lidé. Vzdělaná, motivovaná a sociálně-soudržná společnost je zásadním předpokladem sociální stability a prosperity regionu.

Specifický cíl 2.1: Zlepšit situaci na trhu práce prostřednictvím intervencí v sektoru vzdělávání

- 2.1.1 Podpora technického a přírodovědného vzdělávání
- 2.1.2 Optimalizace sítě zařízení pro předškolní výchovu

Specifický cíl 2.2: Zvýšení motivace k podnikání prostřednictvím využití odkazu mimořádné osobnosti Tomáše Bati

- 2.2.1 Obnova kulturních památek baťovského období

Specifický cíl 2.3: Zvýšit atraktivitu území pro dlouhodobé bydlení všech skupin obyvatel

- 2.3.1: Navýšení kapacity sociálního bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel
- 2.3.2. Navýšení a doplnění kapacit sítě sociálních služeb v území
 - 2.3.2-1 Zajištění hmotného zázemí pro poskytování sociálních služeb
 - 2.3.2-2 Zajištění personálního a provozního zázemí pro poskytování sociálních služeb

Specifický cíl 2.4: Přispět ke zvýšení uplatitelnosti ohrožených skupin osob na trhu práce za účelem prevence sociálního vyloučení

- 2.4.1: Zajištění prostor a vybavená pro sociální podnikání

Prioritní oblast 3 Technická infrastruktura a životní prostředí

Prioritní oblast „Technická infrastruktura a životní prostředí“ se zaměřuje na problematiku snížení znečištění životního prostředí, především v oblasti ovzduší a hluku, snížení environmentálních rizik a dále dobudování chybějící technické infrastruktury s dopady na snížení vlivů na ŽP a zvýšení kvality života.

Specifický cíl 3.1: Snížit znečištění ovzduší, hlukovou zátěž a podpořit rozvoj péče o zeleň v sídlech

- 3.1.1 Regenerace a rozšíření zeleně v sídlech
- 3.1.2 Snižování emisí ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

Specifický cíl 3.2: Dobudovat a rekonstruovat technickou infrastrukturu

- 3.2.1 Modernizace a rozvoj systému CZT
- 3.2.2 Rekonstrukce a rozšíření vodovodních sítí
- 3.2.3 Rekonstrukce a rozšíření systému odvádění a čištění odpadních vod

Specifický cíl 3.3: Snížit environmentální rizika a zlepšit systém nakládání s odpady

- 3.3.1 Výstavba a rozšíření sběrných dvorů odpadů a kompostáren
- 3.3.2 Výstavba a rozšíření zařízení na komplexní využití komunálních odpadů včetně energetického využití
- 3.3.3 Realizace protipovodňových opatření

Prioritní oblast 4 Konkurenceschopnost

Prioritní oblast „Konkurenceschopnost“ se zaměřuje na problematiku podpory podnikání, vzájemné spolupráce mezi podniky, veřejnou správou a vzdělávacími institucemi, efektivním využitím stávajících průmyslových areálů, vzděláváním a dalšími souvisejícími tématy nezbytnými pro zachování a rozvoj prosperity a konkurenceschopnosti území.

Specifický cíl 4.1: Zlepšit infrastrukturní podmínky pro podnikání

- 4.1.1 Rozvoj infrastruktury pro podnikání
- 4.1.2 Rozvoj inkubačních a akceleračních služeb

Specifický cíl 4.2: Posílení výzkumných a vývojových kapacit na bázi spolupráce

- 4.2.1 Vznik a rozvoj výzkumných a vývojových center
- 4.2.2 Podpora spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů Integrovaného plánu rozvoje území Zlín na životní prostředí bylo provedeno v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. a v souladu s požadavky Závěru zjišťovacího řízení. Pro posouzení byla využita metoda referenčních cílů ochrany životního prostředí, vytvořených na základě platných strategických dokumentů na regionální, národní i evropské úrovni. To znamená, že posouzení vlivů koncepce na životní prostředí bylo provedeno

porovnáváním možného vlivu prioritních oblastí, specifických cílů a opatření koncepce se stanovenými referenčními cíli ochrany životního prostředí.

Součástí posouzení Integrovaného plánu rozvoje území Zlín bylo hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 a stav jejich ochrany dle §§ 45h) a i) zákona číslo 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a posouzení vlivů koncepce na veřejné zdraví.

Závěry posouzení:

Na základě návrhu koncepce, oznámení koncepce, závěru zjišťovacího řízení, Vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (včetně vyhodnocení vlivů IPRÚ Zlín na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a posouzení vlivů koncepce na veřejné zdraví), vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti a veřejného projednání

v y d á v á

Krajský úřad Zlínského kraje jako příslušný úřad podle § 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

s o u h l a s n é s t a n o v í s k o

k návrhu koncepce

Integrovaný plán rozvoje města Zlín pro období 2014-2020

Souhlasné stanovisko k návrhu Integrovaného plánu rozvoje města Zlín pro období 2014-2020 se vydává při dodržení následujících podmínek:

A. Podmínky souhlasného stanoviska:

1. V rámci sledování dopadů realizace Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 monitorovat vlivy jeho realizace na životní prostředí, to znamená zejména:
 - zpracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů realizace koncepce
 - pravidelně zveřejňovat výstupy z monitoringu vlivů koncepce na životní prostředí, to znamená zveřejňovat průběžné vlivy realizace koncepce
 - navázat systém monitoringu na rozhodování o podpoře výběru projektů, financovaných z rozpočtu předkladatele, s využitím environmentálních kritérií

- zajistit dostatečnou informovanost investorů o environmentální problematice a o možných vazbách projektů na životní prostředí, především o nezbytnosti podrobit jejich přípravu posouzením vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, případně hodnocením vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000 podle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v těch případech, kdy uvedeným povinnostem podporované projekty podléhají
2. Při podpoře jednotlivých projektů zohlednit doporučení k souvisejícím opatřením pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, která byla navržena v rámci Vyhodnocení vlivů Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020.
 3. Při realizaci konkrétních aktivit naplňujících Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 je nezbytné odstranit či minimalizovat eventuální prostorovou kolizi záměru s předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, respektive s biotopy druhů a typy evropských stanovišť i s předměty ochrany přírody a krajiny.

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000

Pro vyloučení případného negativního vlivu realizace hodnocené koncepce „Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020“ na lokality soustavy Natura 2000 je potřeba dodržet následující základní doporučení:

- Vzhledem k tomu, že hodnocená koncepce nepřináší (z principu strategického plánování nemůže přinášet) u navržených opatření a typových projektů dostatečně podrobné údaje, které by aktuálně umožnily přesně stanovit konkrétní míru negativního vlivu na jednotlivé evropsky významné lokality a ptačí oblasti, je zapotřebí u opatření s potenciálním negativním vlivem EVL a PO, uvedených ve „Vyhodnocení vlivů koncepce na soustavu Natura 2000“ (příloha č. 1. Vyhodnocení), požádat o stanovisko příslušný orgán ochrany přírody, zda může daný záměr, samostatně nebo ve spojení s jinými, významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (§45i č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (ZOPK)). Tento požadavek musí být v relevantních případech přenesen na posouzení vlivu konkrétních záměrů na EVL a PO dle §45h,i ZOPK, do dalších fází správních řízení (územní a stavební řízení a podobně).
- Při realizaci konkrétních budoucích záměrů (projektů) naplňujících opatření koncepce je nezbytné odstranit či minimalizovat eventuální prostorovou kolizi záměrů s předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, respektive s biotopy druhů a typy evropských stanovišť.

C. Doporučení

1. Podporovat naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, vztahujících se k Integrovanému plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020
2. Dbát při realizaci koncepce především na problematiku ochrany ovzduší, omezování hluku a na ochranu přírody a krajiny (včetně evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy chráněných území Natura 2000). Plánované aktivity využít především ke zlepšení situace v uvedených oblastech.
3. Podporovat aktivity zaměřené na zachování či zvýšení retenční schopnosti krajiny s cílem snížit rizika a rozsah povodní.

Toto stanovisko není Rozhodnutím podle zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis pověřeného zástupce příslušného úřadu:

SEZNAM ZPRACOVATELŮ VYHODNOCENÍ KONCEPCE

Toto vyhodnocení koncepce bylo zpracováno v souladu s § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, kolektivem autorů pod vedením Mgr. Zdeňka Frélicha, který je odborně způsobilou osobou oprávněnou zpracovávat dokumentace a posudky podle téhož zákona.

Zhotovitel: RADDIT consulting s.r.o.

Odpovědný řešitel: Mgr. Zdeněk Frélich

Držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 39949/ENV/14 ze dne 30. 6. 2014.

autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (číslo osvědčení 101346/ENV/09, které bylo prodlouženo dne 21.10.2014, č.j. 73460/ENV/14)

Řešitelé (členové týmu v abecedním pořadí):

Martina **Blahová**
Mgr. František **Gregor**
Mgr. Lenka **Polachová**
RNDr. Radim **Misiaček**
Mgr. Klára **Rausová**
Ing. Pavla **Škarpová**

Rozdělovník:

1 - 2	Krajský úřad Zlínského kraje
3	Statutární město Zlín (předkladatel)
4	Raddit consulting s.r.o. (zpracovatel Vyhodnocení)
5	Mgr. Zdeněk Frélich (autorizovaná osoba)

Datum zpracování: 7. srpna 2015

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ**Základní podklady**

- Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 -2020, Zlín, verze srpen 2015
- Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - ZLÍN 2020, Statutární město Zlín, 2012
- Rozbor udržitelného rozvoje území, Aktualizace 2010 pro správní obvod ORP Zlín
- Rozbor udržitelného rozvoje území, Aktualizace 2010 pro správní obvod ORP Otrokovice
- Podklady Krajského úřadu Zlínského kraje v oblasti životního prostředí
- Informace ČHMÚ v oblasti znečištění ovzduší
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
- Metodika posuzování vlivů koncepcí na ŽP, MŽP ČR
- Statistická ročenka České republiky a Zlínského kraje (2012, 2013)
- Chytrý, M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky. – AOPK ČR Praha.
- Friedl, K. a kol.: Chráněná území v České republice, MŽP, Praha 1991
- Kolektiv: Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva. Geografický ústav ČSAV Brno, FVŽP, Praha 1992
- Archív zpracovatele
- Česká geologická služba < <http://www.geology.cz/extranet> >.
- Koncepce účinnější podpory památkové péče ve Zlínském kraji, 2003
- KÚ Zlínského kraje (2014): Závěr zjišťovacího řízení podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů ze dne 18. 12. 2014
- Město Zlín (2015): Integrovaný plán rozvoje území Zlín 2014 – 2020
- MŽP ČR (2007): Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Směrnice Rady č. 92/43/EEC z 21. 5. 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (NATURA 2000).
- Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhodnocení koncepce

Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014 – 2020

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Internetové stránky Zkraje, MŽP ČR, ČHMÚ, CENIA, ČSÚ, NATURA 2000, Demografické ročenky měst 2013 ad.

Další zdroje jsou uvedeny vždy u příslušných tabulek, obrázků a grafů